

Liahona

**Pagsabut sa
Koneksyon sa mga
Babaye sa Gahum sa
Pagkapari [Priesthood],
pahina 34**

3 ka Pangutana nga
Ipangutana sa Inyong
Kaugalingon sa Malisud
nga mga Panahon,
pahina 12

Ang Obra Maestra nga
Painting sa Inyong
Kinabuhi, pahina 16

ANIA
DINHANG
SIMBAHAN

Roma Italya

Kon ang Rome Italy Temple ipahinungod sa semana sa Marso 10–12, 2019, ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan magmaya, ilabi na ang mga Santos sa Italy. Unsa ang mas makahuluganon nga edipisyo nga madawat sa “mahangturong siyudad” kay sa balay sa Ginoo?

Ang templo, ang una sa Italy, nahimutang sa amihanang silangan nga bahin sa Roma. Kabahin kini sa sentro sa relihiyon ug kultura nga naglakip sa daghan og gamit nga meetinghouse (dunay cultural hall ug mga pasilidad alang sa mga komperensya), usa ka sentro sa mga bisita, sentro sa family history, ug patron housing, ang tanan gilibutan sa mga tanaman.

Ang misyonaryo nga paningkamot sa Italy nagsugod niadtong 1850, apan ang kauswagan nahunong tungod sa kalihokan nga batok sa Simbahan ug estrikto kaayo nga legal nga mga kinahanglanon. Ang Simbahan sa katapusan gitugutan nga mopadayon sa misyonaryo nga paningkamot niadtong 1964. Niadtong 1993, ang Italy mihatag og pormal nga legal status sa Simbahan. Niadtong 2012, ang Simbahan nakadawat og official status isip “kauban sa estado,” nga nagtugot sa Simbahan og mas dako nga kagawasan sa paghimo og dugang nga kaayohan isip usa ka simbahan ug isip usa ka sosyal nga institusyon.

- Karon dul-an sa 27,000 ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa Italy ang mag-abut sa 101 ka kongregasyon.
- Si Presidente Thomas S. Monson (1927–2018) midumala sa 2010 nga groundbreaking alang sa Rome Italy Temple, nga gitambongan usab sa bise-mayor sa Roma.
- Adunay duha ka misyon sa Italy: ang Italy Milan Mission ug ang Italy Rome Mission.

Pagkonektar sa mga Anak nga Babaye sa Dios uban sa Gahum sa Iyang Pagkapari [Priesthood]
Barbara Morgan Gardner

34

Daghan Kaayo Ko og Angay nga Makat-unan mahitungod sa Pagkapari [Priesthood]

Isip usa ka batan-ong babaye ug dayon usa ka misyonaryo, nahinumdom ko nga naghunahuna kon ang piho nga mga bersikulo sa mga kasulatan magamit ba nako isip usa ka babaye, ilabi na niadtong nagpasabut sa misyonaryo nga buhat ug sa pagkapari. Karon sa akong nagkalain-laing mga tawag sa Simbahan ug isip usa ka magtutudlo sa relihiyon, ang uban nangutana kanako og susama nga mga pangutana mahitungod kon sa unsa nga paagi ilang magamit ang pagkapari.

Sama sa akong gisulat sa akong artikulo sa pahina 34, ang mga lider sa Simbahan sa miaging pipila ka tuig mihangyo sa mga miyembro sa pagsabut og maayo sa pagkapari. Si Presidente Russell M. Nelson misulti sa iyang kabalaka nga “daghan ra kaayo sa atong mga kaigsoonan ang wala kaayo makasabut sa konsepto sa gahum ug katungod sa pagkapari [priesthood].”¹

Ang panultihon tinuod nga ang “impormasyon makadasig og inspirasyon.” Samtang ako nagtuon sa pagkapari ug mitudlo sa mga estudyante sa unibersidad mahitungod niini, wala lang ako makaamgo kon unsa ka gamay ang akong nahibaloan apan ang akong hunahuna ug kasingkasing naabli usab ngadto sa mahangturong mga kamatuoran kabahin sa pagkapari.

Manghinaut ko nga samtang kamo makat-on og dugang mahitungod sa pagkapari niini nga isyu, makasabut kamo nga ang atong Langitnong mga Ginikanan nagtinguha sa pagpanalangin kanato uban sa pagkapari ug nga ang mga propeta sa ulahing mga adlaw nanghangyo kanato sa pagpahimulos niini nga mga pribilehiyo—tingali ilabi na niadtong gihatag ngadto sa takus nga mga lalaki ug mga babaye sa templo.

Matinuoron,
Barbara Morgan Gardner

MUBO NGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Ang Pagpangalagad uban sa Gahum ug Katungod sa Dios,” *Liahona*, Mayo 2018, 69.

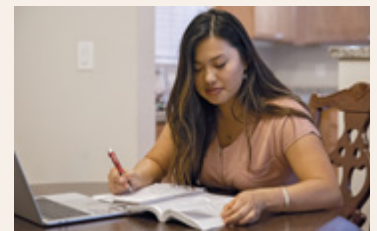
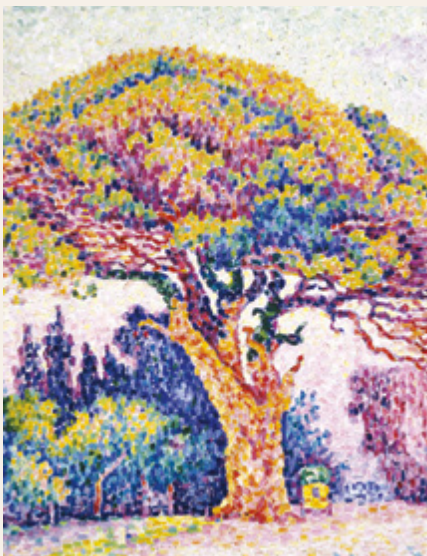

Unsaon sa Pagpakigbahin sa Pagpamatuod sa Mas Natural nga Paagi

8

Ang Inyong Panimpalad sa Mortalidad
Elder Dieter F. Uchtdorf

16

Kat-uni ang Bag-ong Paagi sa Pagkat-on Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School

26

- 5 Ang Tinubdan sa Awtoridad sa Pagkapari [Priesthood]** 🕒
Sa unsang paagi kita adunay pagkapari [priesthood] sa Simbahan karon.
- 6 Mga Hulagway sa Hugot nga Pagtuo:** Jason ug Jackie Wong—
Hong Kong, China 🕒
Ang Dios importante kaayo sa atong relasyon. Kon wala Siya, nagbulag na siguro kami!
- 8 Mga Baruganan sa Pagpangalagad:** Unsaon sa Pagpakigbahin sa Pagpamatuod sa Mas Natural nga Paagi
Ang pagpakigbahin sa inyong pagpamatuod sa yano, matag adlaw nga paagi makahimo og dakong kalainan.
- 12 Mga Tinubdan sa Kalinaw ug Gahum**
Ni Elder Carlos A. Godoy
Kon ang ubang tanang mga tinubdan sa kalig-on napakyas, makasalig kita ni Kristo.
- 16 Ang Inyong Panimpalad sa Mortalidad**
Ni Elder Dieter F. Uchtdorf
Ang mga tuldok sa inyong kinabuhi tingali dili makonektar karon, apan kon kamo mosalig sa Ginoo ug mohimo sa inyong labing maayo, usa niana ka adlaw kamo makakita kon sa unsa nga paagi nga ang mga tuldok nagkakonektar.
- 26 Dali, Sunod Kanako:** Kat-uni ang Bag-ong Paagi sa Pagkat-on
Sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School
Kining lima ka baruganan makagiya nato nga mas makat-on ug makatudlo sa ebanghelyo.
- 30 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw** 🕒
Ang pagpahimutang ug paghipos sa mga lingkuranan, pag-hum og himno sa trabahoan; pagkawala sa akong pamilya diha sa kangitngit; pagpatingog sa iyang sirbato ug pagpakidlap-kidlap sa iyang mga headlight ngari nako.
- 34 Pagkonektar sa mga Anak nga Babaye sa Dios uban sa Gahum sa Iyang Pagkapari [Priesthood]**
Ni Barbara Morgan Gardner
Ang kababayen-an makagamit sa tanang mga panalangin sa pagkapari sama sa kalalakin-an, ug ania kon unsaon.

🕒 Dali nga Mabasa

Anaa sa Hapin
*Gilitratohan ni
Matt Reier.*

Seksyon

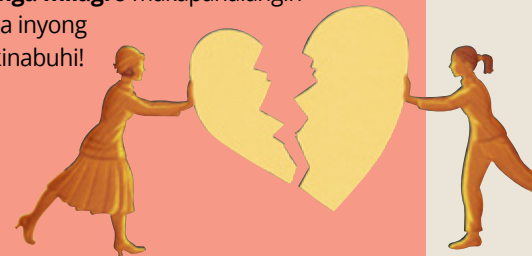
Mga Young Adult 42

Pagkat-on unsaon nga mas makaandam, makasabut, ug makatuman sa inyong **mga pakigsaad sa templo.**

Kabatan-onan 50

Diskobreha kon sa unsa nga paagi nga ang pagbuhat sa **family history**, pagpangita **og mga tubag sa mga pangutana**, ug pagkamatikod sa gagmay nga **mga milagro** makapanalangin sa inyong kinabuhi!

Mga Bata

Susiha kon sa unsa nga paagi nga kamo **mahimong mas sama ni Jesus** pinaagi sa pag-ampo ug paghigugma sa uban!

PANGITA PA OG DUGANG

Diha sa Gospel Library app ug sa liahona.lds.org, ikaw makahimo nga:

- Makakita sa kasamtangan nga isyu.
- Makadiskubre sa digital-lamang nga sulod.
- Makapangita sa milabay nga mga isyu.
- Makasumiter sa imong mga sugilanon ug feedback.
- Maka-subscribe o makahatag og regalo nga subskripsyon.
- Makapalambo sa imong pagtuon gamit ang mga himang nga digital.
- Makapaambit og paboritong mga artikulo ug mga video.
- Maka-download o makaprinta sa mga artikulo.
- Makapaminaw sa paboritong mga artikulo.

KONTAKA KAMI

I-email ang imong mga pangutana ug feedback ngadto sa liahona@ldschurch.org.

I-sumiter ang imong makapalig-on sa pagtuo nga mga sugilanon sa liahona.lds.org o ipadala ngadto sa:

Liahona, floor 23
50 E. North Temple Street
Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

GI-FEATURE NGA MGA ARTIKULO SA DIGITAL-LAMANG

Kinoloran nga Bildo sa Rome Visitors' Center Ni Heather White Claridge ug Chakell Wardleigh

Ang head artist kinsa mitabang sa paghimo sa kinoloran nga bildo nga mural diha sa Visitors' Center sa Rome Italy Temple mipasabut sa kahulogan ug simbolismo niini nga piraso.

5 ka Rason nga ang mga Single Moapil sa mga Pagbugkos diha sa Templo Ni Alex Hugie

Ang pag-apil sa ordinansa sa pagbugkos usa ka makapadasig nga kasinatian alang sa tanang natugahan nga mga miyembro, lakip niadtong kinsa single.

Angayan Na alang sa Templo? Ni Zariah Inniss

Usa ka young adult gikan sa Barbados nakahibalo nga dili siya kinahanglan nga perpekto aron mahimong takus nga mosulod sa templo.

MARSO 2019 VOL. 22 NO. 3 LIAHONA 18603 853

Internasyonal nga magasin sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Ang Unang Kapangulohan: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Editor: Randy D. Funk

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Donald L. Hallstrom, Larry S. Kacher, Erich W. Kopsichke, Lynn G. Robbins

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Assistant sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Publication Assistant: Francisca Olson

Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis,

David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Filton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Desinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Intellectual Property Coordinator: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Mairissa M. Smith

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-imprinta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy R. Barker

Paghubad: Shahloim Alinsug

Mailing address: *Liahona*, Fl. 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa Dateline Philippines sa Liahona, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Paliug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas" o "direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi depende sa pinulongan.)

© 2019 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-imprinta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-imprinta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa Liahona alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdilhi diha sa linya sa kredito sa maong artwork.

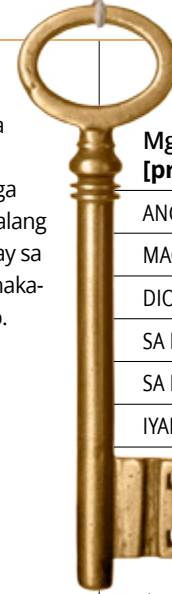
Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., Fl. 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org

For Readers in the United States and Canada: March 2019 Vol. 22 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

ANG TINUBDAN SA AWTORIDAD SA PAGKAPARI [PRIESTHOOD]

Mga yawe sa pagkapari [priesthood]

- ANG MGA YAWE SA PAGKAPARI
- MAO ANG AWTORIDAD SA
- DIOS NGA GIHATAG NGADTO
- SA MGA LIDER SA PAGKAPARI
- SA PAGGIYA SA PAGGAMIT SA
- IYANG PAGKAPARI [PRIESTHOOD]

Ang pagkapari mao ang gahum ug awtoridad sa Dios, nga iyang gihatag kanato aron matabangan sa pagpadayon sa iyang buhat sa kaluwasan (tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* [2010], pahina 8). Ang Ginoo mihatag sa iyang pagkapari [priesthood] ngadto sa pinili nga mga sulugoon sukad sa panahon ni Adan. Tungod kay ang pagkapari gihatag ngadto sa takus nga mga lalaki pinaagi sa pagpandong sa mga kamot ug usa ka rekord nga gihuptan alang niadtong mga ordinasyon, ang mga tighupot sa pagkapari karon makasubay sa ilang linya sa awtoridad sa pagkapari balik ngadto ni Joseph Smith, kinsa nakadawat sa Melchizedek nga Pagkapari gikan sa mga Apostoles ni Jesukristo.

1. Pedro, Santiago ug Juan

Atol sa iyang mortal nga pangalagad, si Jesukristo mihatag sa iyang awtoridad sa pagkapari ngadto sa iyang mga Apostoles, lakip nila ni Pedro, Santiago, ug Juan (tan-awa sa Mateo 10).

2. Joseph Smith ug Oliver Cowdery

Niadlong Mayo 15, 1829, si Juan Bautista mipakita ngadto ni Joseph Smith ug Oliver Cowdery ug mipahiuli sa Aaronic nga Pagkapari [Aaronic Priesthood]. Paglabay sa pipila ka semana, ang karaang mga Apostoles nga sila si Pedro, Santiago, ug Juan mihatag nila ni Joseph Smith ug Oliver Cowdery sa Melchizedek nga Pagkapari [Melchizedek Priesthood] (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 27:12; 128:20; *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, sel. Joseph Fielding Smith [1976], 81, 101).

dinhi sa yuta, lakip kon sa unsa nga paagi ang pagkapari gipasa gikan sa usa

ka tighupot sa pagkapari ngadto sa lain. Pananglitan, ang bishop lamang, kinsa naghupot sa mga yawe sa pagkapari sa iyang ward, ang makatugot sa usa ka tawo o batan-ong lalaki sa iyang ward sa pagdawat sa Aaronic nga Pagkapari [Aaronic Priesthood]. Niadtong Abril 1836 si Propeta Joseph Smith nakadawat ug importante nga mga yawe sa pagkapari gikan nila ni Moises, Elias, ug Elijah didto sa Templo sa Kirtland (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 110). ■

3. Mga Apostoles ug mga Lider sa Ulahing mga Adlaw

Si Propeta Joseph Smith mihatag sa pagkapari ngadto sa ubang takus nga mga lalaki, kinsa ubos sa direksyon sa Propeta, mihatag niini ngadto sa ubang takus nga mga lalaki, ug uban pa, hangtud sa moderno nga panahon.

LINYA SA AWTORIDAD SA PAGKAPARI

Aron madawat ang inyong linya sa awtoridad sa pagkapari, padala og email ngadto sa lineofauthority@ldschurch.org, uban sa mga letra nga PLA sa subject line (anaa sa Iningles, Portuguese, ug Spanish).

Sa pagkat-on og dugang mahitungod sa pagkapari, tan-awa sa "Pagkonektar sa mga Anak nga Babaye sa Dios uban sa Iyang Gahum sa Pagkapari [Priesthood]" sa pahina 34.

Jason ug Jackie Wong

Hong Kong, China

Ang mga opinyon bahin sa managlahi nga mga tahas sa mga lalaki ug mga babaye nagkalahi kaayo sa lain-laing kultura, apan ang mga hagit nga magkahiusa isip bag-ong kinasal ingon og pareha ra. Sila si Jason ug Jackie nakat-on og pipila ka importante nga mga leksyon samtang sila nagtambayayong.

LESLIE NILSSON, LITRATISTA

Jason:

Nagtubo ko nga naghunahuna nga ang mga babaye mao ang mobuhat sa tanang buluhaton sa balay. Dali akong nakat-on nga kana dili mahimo. Si Jackie nagkapuliki ug adunay daghang buluhaton sa iyang trabaho. Samtang ako usab adunay daghang problema, nakaamgo ko nga ako kinahanglan nga mosugod sa pagtabang.

Jackie:

Ang pagkabag-ong kinasal usa ka kausaban. Sa tinuoray lang, ang Dios importante gayud kaayo sa among relasyon. Kon wala ang Dios, tingali nagbulag na mi!

Jason:

Nakaamgo mi nga kinahanglan nga mogahin mi og panahon sa usag usa. Mao nga karon kaming duha ang mohimo sa buluhaton sa panimalay. Nakatabang kini kanamo nga mahuman, ug kami magkauban sa usag usa.

Jackie:

Naninkamot usab kami sa paggahin og panahon sa gabii sa pagpakigsulti mahitungod sa among adlaw; dayon mag-ampo mi ug magbasa sa mga kasulatan sa dili pa matulog. Ang pagsunod sa ebanghelyo nakapanalangin sa among kaminyoon.

PANGITA PA OG DUGANG

Si Presidente Russell M. Nelson mipamatuod sa mga panalangin sa celestial nga kaminyoon sa [lds.org/go/031906](https://www.lds.org/go/031906).

Pangita og mga kapanguhaan sa pagpalig-on sa inyong kaminyoon ug pamilya sa [lds.org/go/031907](https://www.lds.org/go/031907).

Pangita pa og dugang nga mga "Hulagway sa Hugot nga Pagtuo" sa Media Library sa [lds.org/go/18](https://www.lds.org/go/18).

Mga Baruganan sa Pagpangalagad

UNSAON SA **PAGPAKIGBAHIN SA** PAGPAMATUOD SA **MAS** **NATURAL NGA PAAGI**

ANG PAGPANGALAGAD MAO ANG PAGPAMATUOD.

ANG LAIN-LAING PAAGI SA PAGPANGALAGAD MAKAPADUGANG
SA ATONG MGA OPORTUNIDAD SA PAGPAKIGBAHIN SA PAGPAMATUOD
SA PORMAL UG SA DILI PORMAL NGA MGA PAAGI.

Gihangyo kita sa pagpakigsaad nga “mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit” (Mosiah 18:9). Ang pagpakigbahin sa atong mga pagpamatuod mao ang kabahin sa pagbarug isip usa ka saksi ug usa ka gamhanan nga paagi sa pagdapit sa Espiritu Santo sa pagtandog sa kasingkasing sa usa ka tawo ug pag-usab sa ilang kinabuhi.

“Sa yanong pagkasulti, ang pagpamatuod—tinuod nga pagpamatuod,

nagagikan sa Espiritu ug gikumpirmar sa Espiritu Santo—makapausab og mga kinabuhi,” miingon si Presidente M. Russell Ballard, Akting nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.¹

Apan ang pagpakigbahin sa atong pagpamatuod mahimong makahadlok ug dili komportable alang sa pipila kanato. Tingali tungod kini kay kita naghunahuna sa pagpakigbahin sa atong pagpamatuod sa butang nga atong gibuhat sa miting sa pagpuasa ug pagpamatuod o kon magtudlo og

leksyon. Niadtong pormal nga mga sitwasyon kanunay kitang mogamit og piho nga mga pulong nga morag wala sa lugar sa natural nga panag-istoryahanay.

Ang pagpakigbahin sa atong mga pagpamatuod mahimong usa ka regular nga panalangin sa atong kinabuhi ug sa mga kinabuhi sa uban kon kita makasabut unsa ka yano ang pagpakigbahin sa unsay atong gituohan sa matag adlaw nga mga sitwasyon. Aniy pipila ka ideya aron kamo makasugod.

Himoa kini nga Yano

Ang usa ka pagpamatuod dili kinahanglan nga sugdan sa mga pulong, “Gusto ko nga mohatag sa akong pagpamatuod,” ug dili kinahanglan nga tapuson sa, “Sa ngalan ni Jesukristo, amen.” Ang usa ka pagpamatuod usa ka pagpadayag sa unsay atong gituohan ug nasayran nga tinuod. Mao nga ang pagpakigsulti sa inyong silingan diha sa dalan mahitungod sa iyang problema ug sa pag-ingon nga, “Ako nasayud nga ang Dios motubag og mga pag-ampo,” mahimong gamhanan sama sa bisan unsa nga pagpamatuod nga gipakigbahin gikan sa pulpito sa simbahan. Ang gahum dili moabut gikan sa binulakan nga mga pulong; nagagikan kini sa Espiritu Santo nga nagkumpirma sa kama-tuoran (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 100:7–8).

Ang Ehemplo sa Manluluwas

Gikapoy gikan sa biyahe padulong sa Samaria, ang Manluluwas mihunong aron mopahulay sa may atabay ug nakahimamat sa usa ka babaye didto. Nagsugod Siya sa pagpakigsulti mahitungod sa pagkuha og tubig gikan sa atabay. Gamit niining kada adlaw nga buluhaton nga gibuhat sa babaye nakahatag og oportunidad ni Jesus sa pagpamatuod sa buhi nga tubig ug sa kinabuhing dayon alang niadtong kinsa motuo Kaniya (tan-awa sa Juan 4:13–15, 25–26).

Ipahaum ang Dagan sa Natural nga Panag-istoryahanay

Kon kita andam nga mopakigbahin, adunay mga oportunidad sa atong palibut aron moahum ang pagpamatuod ngadto sa kada adlaw nga pag-istoryahanay. Pananglitan:

- Adunay nangutana ninyo kon kumusta ang inyong katapusan sa semana. “Nin-dot kaayo,” tubag ninyo. “Ang Simbahan mao gayud ang akong gikinahanglan.”
- Adunay mipadayag og simpatiya human makahibalo sa hagit sa inyong kinabuhi: “Pasayloa ko.”

Inyong tubag: “Salamat sa imong pagpakabana. Nasayud ko nga ang Dios motabang kanako. Anaa siya kanunay alang kanako.”

- Dunay misulti: “Maayo unta moarang-arang na ang panahon sa dili madugay,” o “Ang bus naulahi gyud,” o “Tan-awa ra gud ang trapiko.” Kamo tingali motubag: “Sigurado ko nga ang Dios motabang nga mamaayo ra ang tanan.”

Pag-andam

Alang sa pipila kanato, ang pagpakigbahin og pagpamatuod nga wala makapangandam mahimong makakulba. Adunay mga paagi nga kita makaplano og sayo ug “kinahanglan andam kamo kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana [kanato] sa hinungdan sa paglaum nga anaa [kanato]” (1 Pedro 3:15).

Una, ang pagkaandam mahimong magpasabut nga magtan-aw giunsa nato sa pagpuyo. Gidapit ba nato ang Espiritu Santo sa atong kinabuhi ug naglig-on sa atong kaugalingong mga pagpamatuod matag adlaw pinaagi sa matarung nga pagpuyo? Naghatag ba kita og mga oportunidad sa Espiritu sa pagpakigsulti kanato ug paghatag nato sa mga pulong nga atong gikinahanglan pinaagi sa pag-ampo ug pagtuon sa kasulatan? Sama sa gitambag sa Ginoo ni Hyrum Smith, “Ayaw pagtinguha sa pagpahayag sa akong pulong, apan unaha ang pagbaton sa akong pulong, ug unya ang imong dila makasulti” (Doktrina ug mga Pakigsaad 11:21).

Ikaduha, ang pagkaandam mahimong magpasabut sa paglantaw sa unahan ug pagkonsiderar sa mga oportunidad nga anaa kaninyo nianang adlaw o nianang semanaha sa pagpakigbahin sa inyong pagpamatuod. Makaandam kamo niadto nga mga oportunidad pinaagi sa paghunahuna mahitungod kon sa unsa kaha nga paagi kini makahatag kaninyo og kahigayunan sa pagpakigbahin unsay inyong gituohan.

Ipakigbahin ang Inyong mga Kasinatian

Kanunay kitang mag-istoryahanay mahitungod sa atong mga hagit. Kon dunay mosulti ninyo mahitungod unsay ilang giatubang, mahimo kamong mopakigbahin og panahon sa dihang ang Dios mitabang kaninyo sa inyong mga pagsulay ug mopamatuod nga kamo nakahibalo nga Siya motabang usab

kanila. Ang Ginoo miingon nga Siya molig-on nato sa atong mga pagsulay aron “nga kamo mobarug ingon nga mga saksi alang kanako human niini, ug nga kamo mahimo nga masayud sa pagkatinuod nga Ako, ang Ginoong Dios, moduaw sa akong mga katawhan diha sa ilang kasakit” (Mosiah 24:14). Makabarug kita isip mga saksi Kaniya kon kita mopamatuod kon giunsa kita Niya sa pagtabang sa atong mga pagsulay.

Pabilin nga Nakasentro sa Manluluwas ug sa Iyang Doktrina

Si Presidente Ballard mitudlo, “Bisan og makabaton kita og mga pagpamatuod sa daghang mga butang, isip mga miyembro sa Simbahan adunay sukaranang mga kamatuoran nga kinahanglan natong itudlo kanunay ug ipaambit.” Isip mga ehemplo, siya milista: “Ang Dios mao ang atong

Amahan ug si Jesus mao ang Kristo. Ang plano sa kaluwasan gisentro sa Pag-ula sa Manluluwas. Si Joseph Smith mipahiuli sa kahingpitan sa walay katapusan nga ebanghelyo ni Jesukristo ug ang Basahon ni Mormon mao ang ebidensiya nga ang atong pagpamatuod tinuod.” Samtang atong gipadayag kadtong kinasingkasing nga mga kamatuoran, atong gidapit ang Espiritu sa pagpamatuod nga ang atong gisulti tinuod. Si Presidente Ballard mipasabut nga “ang Espiritu dili kapugngan kon ang lunsay nga pagpamatuod kang Kristo ihatag.”²

Ang Usa ka Yanong Pagpamatuod Makapausab sa Kinabuhi

Si Presidente Russell M. Nelson naghigot bahin sa usa ka nurse kinsa nangutana ni Dr. Nelson og pangutana human sa usa ka malisud nga operasyon. “Nganong dili ikaw sama sa ubang mga surgeon?” Ang pipila ka mga surgeon nga iyang nailhan dali ra masuko ug mamalikas samtang magpahigayon og makakapoy nga proseso.

Si Dr. Nelson makatubag unta og bisan unsa sa daghang paagi. Apan yano siyang mitubag, “Tungod kay nasayud ko nga ang Basahon ni Mormon tinuod.”

Ang iyang tubag nakaaghat sa nurse ug sa iyang bana sa pagtuon sa Basahon ni Mormon. Dayon sa wala madugay si Presidente Nelson mibunyang sa nurse. Dayon paglabay sa mga dekada, samtang nagdumala sa usa ka komperensya sa stake didto sa Tennessee, USA, usa ka bag-ong naorden nga Apostol, si Presidente Nelson nalipay sa wala damha nga panagkita pag-usab uban sa nurse. Mipakigbahin siya nga ang iyang pagkakabig, tungod sa iyang yano nga pagpamatuod ug impluwensya sa Basahon ni Mormon, nakatabang sa pagkabig sa laing 80 ka tawo.³

Pagdapit sa Paglihok

“Ayaw kahadlok sa pagpakigbahin sa inyong pagpamatuod. Makapanalangin kini niadtong inyong gipangalagaran. Unsaon ninyo sa paggamit niini nga mga ideya o sa inyong kaugalingon sa pagpakigbahin sa inyong pagpamatuod karon? ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. M. Russell Ballard, “Lunsay nga Pagpamatuod,” *Liahona*, Nob. 2004, 40.
2. M. Russell Ballard, “Lunsay nga Pagpamatuod,” 41–42.
3. Sa Jon Swensen, “Be Ready to Explain Your Testimony Using the Book of Mormon, President Nelson Says,” Church News section of LDS.org, Feb. 6, 2018, news.lds.org.

Ang mga artikulo sa “Mga Baruganan sa Pagpangalagad” gituyo aron sa pagtabang kanato nga makat-on sa pag-atiman sa usag usa—dili aron ipaambit isip mga mensahe panahon sa mga pagbisita. Samtang atong nailhan kadtong atong gialagaran, ang Espiritu Santo moaghat kanato aron makahibalo unsa nga mensahe ang ilang gikinahanglan isip dugang sa atong pag-atiman ug kalooy.

IPAKIGBAHIN ANG INYONG MGA KASINATIAN

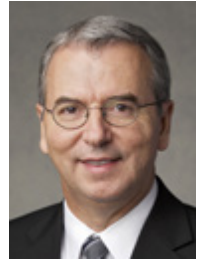
Ipadala namo ang inyong mga kasinatian samtang kamo nangalagad sa uban o gipangalagaran. Adto sa liahona.lds.org ug i-klik ang “Submit an Article or Feedback.”

Sa unsa nga
paagi nga
kadtong kinsa
nag-atubang
og mga hagit
magmalinawon,
malipayon, ug
magmalig-on
gihapon?

Ni Elder
Carlos A. Godoy
Sa Kapangulohan
sa Seventy

Mga Tinubdan sa Kalinaw ug Gahum

Usa sa labing makapatandog nga mga kasinatian nga akong nasinati isip usa ka General Authority mao ang pag-alagad sa atong minahal nga mga Santos sa Venezuela. Ang mga tawo didto, lakip sa mga miyembro sa Simbahan, nagpuyo sa malisud nga mga sirkumstansya. Hinoon, bisan kini nga kamatuoran anaa, makita usab nako, sa akong kanunay nga pagbisita sa nasud, nga adunay kalainan tali sa kinabag-an nga populasyon ug sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Ang Kasinatian sa Venezuela

Ang mga Santos sa Venezuela naghimo sa ilang labing maayo. Tinuod nga daghan ang nag-antus ug naglisud, ug ang Simbahan aktibo sa pagsuporta niadtong nanginahanglan pinaagi sa mga pundo sa halad sa puasa, sa mga programa sa welfare, ug sa self-reliance. Apan samtang ang mga Santos adunay mga rason nga magmasulubon, bisan sa tanang mga hagit nga ilang giatubang, malipayon sila nga mga tawo—malinawon sa ilang kaugalingon, kasagaran nagpahiyom, ug naglaum sa maayong mga panahon sa umaabut.

Tinuod kini alang sa kabatan-onan sa Simbahan sa Venezuela. Ang ilang mga hagit sa personal ug sa pamilya nakapalig-on nila ug nag-andam nila alang sa umaabut. Ug kini usab tinuod alang sa mga misyonaryo sa Venezuela. Kinahanglan sila nga magmalig-on sa ilang kaugalingon, alang sa ilang mga investigator, ug alang sa ilang mga pamilya. Ug sila lig-on. Nagpahinumdom sila nato sa 2,000 ka batan-ong mangugubat ni

Helaman. Bisan gamay ra, sila “hilabihan ka walay kahadlok tungod sa pagkaisug” (tan-awa sa Alma 53:20–21). Sa Venezuela ang Ginoo nag-andam og lig-on nga henerasyon sa mga inahan, mga amahan, ug mga lider. Kon ikauban namo ang mga Santos didto, among makita ang among kaugalingon nga puno sa pagtuo sa ebanghelyo ug sa umaabut.

Kalinaw sa mga Panahon sa mga Kasamok

Sa unsa nga paagi nga kini nga mga miyembro, kinsa nag-atubang sa mao nga mga hagit, magmalinawon, magmalipayon, ug magmalig-on gihapon? Nagtuo ko nga unsay nahitabo sa kadaghanan kanila mao nga sila mas nagdepende sa Dios. Isip sangputanan, nakadawat sila og kalig-on gikan sa tinubdan sa tanang kalig-on. Nakita nila ang mga panalangin nga ilang nadawat gikan sa Langitnong Amahan, misalig sila sa gahum ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, ug sila gihupay, gisuportahan, ug gilig-on sa Espiritu Santo. Isip resulta, ang ilang mga luwan migaan, ang ilang kasubo nahupay, ug nakakaplag silag kalinaw taliwala sa ilang mga pagsulay.

Ang mga miyembro sa Venezuela nakasinati og moderno nga ehemplo sa unsay nahitabo ni Alma ug sa iyang katawhan sa Basahon ni Mormon:

“Ug karon nahinabo nga ang mga alantuson diin gibutang diha kang Alma ug sa iyang mga kaigsoonan gihimo nga magaan; oo, ang Ginoo mipalig-on kanila nga sila makadaug sa ilang mga alantuson uban sa kasayon, ug sila motugyan sa maayo nga buot ug uban sa pailub ngadto sa tanan nga kabubut-on sa Ginoo” (Mosiah 24:15).

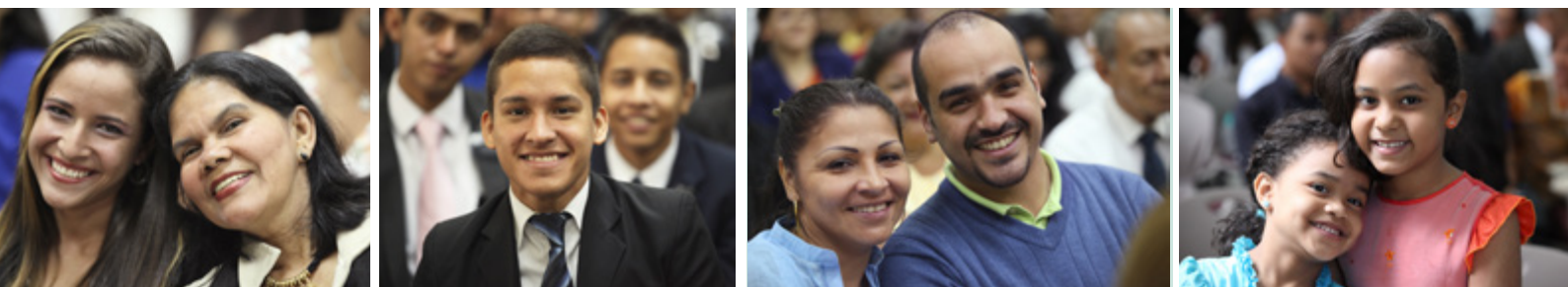
Ang mga Santos sa Venezuela malipayon nga mga tawo— malinawon sa ilang kaugalingon, sa kasagaran mapahiyumon, maglaum sa mas maanindot nga adlaw sa umaabut.

Ang Maulaon nga Gahum ni Jesukristo

Ang akong pagpamatuod sa tinguha sa Dios sa pagpanalangin kanato mas milig-on pinaagi sa paggahin og panahon sa atong mga miyembro sa Venezuela. Sama sa kasinatian ni Alma ug sa iyang mga sumusunod, ang mga Santos sa Venezuela nalig-on, ug ang nagkadako nila nga kapasidad nakapagaan sa mga luwan nga ilang gipas-an. Ang Manluluwas midapit kanato sa pagduol ngadto Kaniya kon kita adunay bug-at nga luwan, ug kita makakaplag og kapahulayan (tan-awa sa Mateo 11:28–30). Kining buotan nga mga miyembro gihatagan og gahum sa pagpas-an sa ilang mga luwan pinaagi sa kusog sa Ginoo.

- Modangup ba kita sa Dios sa pagtabang nato sa pagbuntog niadtong malisud nga mga panahon?
- Andam ba kitang mobayad sa bili aron mahimong mas maayo nga tawo ug makapalambo og Kristohanong mga hiyas nga gikinahanglan kaayo sa atong kauswagan?
- Nakasabut ba kita nga pinaagi sa gahum sa Pag-ula sa Manluluwas, makakaplag kita og kalig-on ug paglaum?

Unsaon ug ngano nga ang Manluluwas makahimo sa paghatag sa maong kahupayan ug gahum? Ang mga kasulatan nagsulti kanato:

Usa ka paagi nga nagpabilin sila nga lig-on mao ang pagpaminaw sa tambag sa mga propeta ug mga apostoles, sama sa gibuhad niining mga Santos dihang namulong si Elder Quentin L. Cook sa Caracas, Venezuela niadtong 2013.

Isip sangputanan sa ilang mga pagsulay, ug isip usa ka panalangin sa pagbutang sa ilang pagsalig sa Manluluwas ug sa Iyang grasya, nakasinati sila og kausaban sa kasingkasing ug sila “mahimo nga ingon sa usa ka bata, manunoton, maaghup, mapainubsanon, mapailubon, puno sa gugma, maayunon sa pagdawat sa tanan nga mga butang diin ang Ginoo makakita nga angay ipahamtang nganha [kanila], bisan ingon sa usa ka bata nga motugyan sa iyang kaugalingon ngadto sa iyang amahan” (Mosiah 3:19).

Sa pag-summarize, pinaagi sa mga pagsulay nakapalambo sila og Kristohanon nga mga kaniya nga gilauman nga maangkon sa tanang mga disipulo ni Kristo.

Unsay nahitabo kanila mao ang sama nga proseso nga kinahanglang mahitabo kanato. Kitang tanan adunay mga hagit ug mga pagsulay sa kinabuhi. Kon kita aduna, kinahanglang pangutan-on nato ang atong kaugalingon:

“Ug siya magpadayon, mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag matang; ug kini aron ang pulong matuman nga nag-ingon nga siya modala diha kaniya sa mga sakit ug mga balatian sa iyang mga katawhan.

“Ug siya modala diha kaniya sa kamatayon, nga siya mahimo nga mobadbad sa mga higot sa kamatayon diin naghigot sa iyang mga katawhan; ug siya modala diha kaniya sa ilang mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy, sumala sa unod, nga siya mahimo nga masayud sumala sa unod unsaon pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang” (Alma 7:11–12).

Ang Ginoo Nasayud

Sama sa gitudlo ni Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Manluluwas nag-antus dili lamang alang sa

Ang usa ka yugo makapahimo sa mga hayop sa pagbira uban sa gahum, sama sa yugo ni Jesukristo nga nagsumpay nato ngadto sa Iyang matubsanon ug makaabag nga gahum.

atong mga kadautan apan usab sa walay kaangayan, dili patas, sa kasakit, sa tumang kaguol, ug sa emosyonal nga mga pag-antus nga sa kanunay naghasol kanato. . . . Kamo ug ako sa panahon sa kahuyang makatuaw, ‘Walay nakasabut. Walay nakahibalo.’ Walay tawhanong binuhat, tingali, ang nakahibalo. Apan ang Anak sa Dios hingpit nga nakahibalo ug nakasabut, kay Siya mibati ug mipas-an sa atong mga palas-anon una pa kay kanato. Ug tungod kay Iyang gibayaran ang hingpit nga kantidad ug mipas-an sa palas-anon, Siya makasabut kanato sa hingpit ug ikatunol ngari kanato ang Iyang mga bukton sa kalooy sa daghang yugto sa atong kinabuhi.” (“Ang Pag-ula ug ang Panaw sa Pagka-mortal,” *Liahona*, Abr. 2012, 19).

Si Elder Bednar dayon mikutlo niini nga kasulatan, nga nagtabang nato nga makasabut nga tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, ang matag usa nato makakaplag og kalipay:

“Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.

“Isangon ninyo ang akong yugo diha kaninyo, ug pagtuon kamo gikan kanako; kay ako maag-hup ug mapaubsanon sa kasingkasing: ug makakaplag kamog pahulay alang sa inyong mga kalag.

“Kay masayon ang akong yugo, ug magaan ang akong luwan” (Mateo 11:28–30).

Gusto kong modugang sa akong pagpamatuod ngadto sa mga pulong ni Elder Bednar. Nasayud usab ako nga pinaagi sa personal nga kasinatian nga kita makakaplag og kalig-on ug kalinaw diha sa mahigugmaong mga bukton sa atong Manluluwas. Ang matubsanong gugma ug sa makaabag nga gahum sa Manluluwas dili lang tinubdan sa kapasayloan sa atong mga sala apan usa usab ka gamhanan nga tinubdan sa paglaum, kalinaw, kalig-on, kahupayan, sa talento, inspirasyon, ug sa tanan nga gikinahanglan sa pagtabang nato nga moagi sa atong panaw niini nga

kinabuhi ug magmalampuson. Sa tinuod kita makasalig sa “mga maayo nga buhat, kalooy, ug grasya sa Balaang Mesiya” (2 Nephi 2:8).

Ang Paggamit Niini sa Atong Kaugalingong Kinabuhi

Unsaon nato sa pag-access niini nga tinubdan sa kalig-on? Unsay atong buhaton aron makakuha sa tabang nga atong gikinahanglan?

Una, kinahanglan nga kita adunay hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula. Kinahanglan nga makasabut kita nga Siya ug ang Iyang Amahan mao ang mga tinubdan sa kalinaw ug gahum. Gihimo nila ang tanan nga posible.

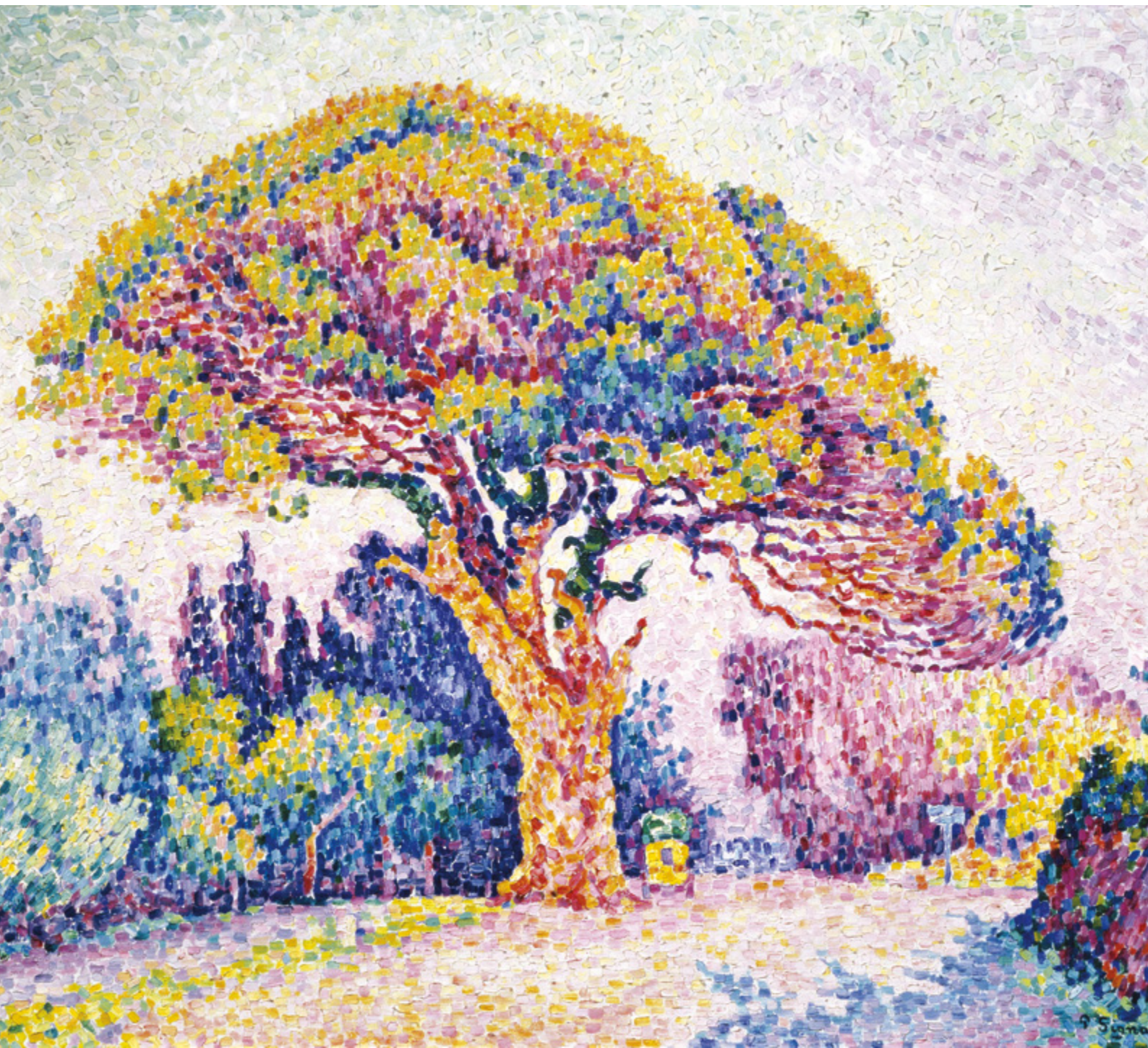
Dayon, kinahanglan nga kita molihok ug mobuhat sa atong pinakamaayo sa bisan unsay atong giagian. Tingali naningkamot

kita sa pagbuntog og kahuyang, nangita og kahupayan gikan sa kasubo, o naningkamot sa pagpalambo og talento. Bisan kon ang atong labing maayo ingon og dili igo usahay, kon tinud-anay natong ihatag ang atong labing maayo, ang Ginoo pinaagi sa Iyang grasya mopanalangin kanato sa unsay atong gikinahanglan.

“Samtang ikaw ug ako makasabut ug mogamit sa makaabag nga gahum sa Pag-ula sa personal natong kinabuhi,” si Elder Bednar miingon, “mag-ampo kita ug magtinguha sa kalig-on sa pag-usab sa atong mga kahimtang kay sa mag-ampo nga mausab ang atong mga kahimtang. Mamahimo kita nga mga instrumento kinsa molihok kay sa mga butang nga aghaton sa paglihok (tan-awa sa 2 Nephi 2:14)” (“Ang Pag-ula ug ang Panaw sa Pagka-mortal,” *Liahona*, 16).

Kinahanglan usab nga hinumduman nato nga kon kita nagbuhat sa atong bahin, ang Ginoo anaa sa atong kiliran. Ang atong bahin sa gubat wala magkinahanglan nga makig-away nga mag-inusara. Magauban siya kanato, gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan. Mopamatuod ko nga ang mga pulong ni Isaias tinuod: “Kay Ako, ang Ginoo nga imong Dios mokupot sa imong kamot nga tuo, nga magaingon kanimo, Ayaw kahadlok; Ako magatabang kanimo” (Isaias 41:13). Tinuod kana alang sa mga Santos sa Venezuela, ug tinuod kini alang sa mga Santos bisan asa sa kalibutan. ■

Hinumdumi nga kon atong buhaton ang atong bahin, ang Ginoo anaa sa atong kiliran. Ang atong bahin sa gubat wala magkinahanglan aron makig-away nga mag-inusara.

Ang Inyong Panimpalad sa Mortalidad

Ni Elder
Dieter F. Uchtdorf

Sa Korum sa
Napulog Duha
ka mga Apostoles

Tuo—ug ang Dios magauban kaninyo. Ipaduol ang inyong kasingkasing Kaniya—ug Siya mogiya kaninyo sa inyong panaw.

Gikan sa usa ka tibuok kalibutan nga debosyonal alang sa mga young adult, “Ang Inyong Panimpalad sa Mortalidad,” gipadangat ni Elder Dieter F. Uchtdorf ug Sister Harriet Uchtdorf sa Conference Center niadtong Enero 14, 2018.

Nindot kaayo nga makig-uban kaninyo karon ug mobati sa inyong espiritu, sa inyong kalig-on, sa inyong kalagsik. Nalipay kaayo ko nga kamo dunay kahigayunan nga makadungog gikan ni Sister Harriet Uchtdorf. Si Harriet gayud ang dakong kalipay sa akong kinabuhi. Ang tanan nga nakaila niya, ganahan niya. Siya ang matang sa tawo nga makahimo niadtong nagpalibut kaniya nga mas maayo ug mas malipayon. Tinud-anay nga ingon niana ang iyang impluwensya ngari kanako.

Bag-o lang namong gisaulog ang ika-55 nga anibersaryo sa among kasal. Kon motan-aw mi sa among duha ka anak ug sa ilang mga kapikas, sa among unom ka apo uban sa ilang mga pamilya, ug sa among upat ka apo sa tuhod, mahingangha mi sa katalagsaon sa panimpalad sa among kinabuhi.

Ang Panahon sa Dali nga mga Tubag

Usa ka makapaintereres nga hunahuna ang miabut kanako samtang nangandam ko alang niini nga kalihokan. Oo, tinuod, ang mga katuigan sa dihang nag-edad ko og 18 hangtud 30 hapit dili na nako mahinumduman, apan bisan pa sa akong edad karon, gibati nako nga batan-on pa gihapon. Gani, kadaghanan namo nga edaran nga mga tawo mikonsiderar sa among kaugalingon nga mga batan-on nga nagpuyo sa dugay na kaayong panahon.

Kon motan-aw mo namo, ang “karaang henerasyon,” mas daghan og pagkasusama sa inyong henerasyon kay sa inyo tingaling gihunahuna. Nagtuo ko nga ang mga kalainan tali sa mga anak sa Langitnong Amahan, bisan unsa pay ilang edad, gamay ra kon itandi sa mga pagkasusama. Sama pananglit, daghan kaninyo may mga pangutana mahitungod sa Dios ug sa inyong kaugalingon—lawom, sukaranang mga pangutana nga susama sa gipangutana sa mga tawo nga mas magulang pa ninyo:

“Ang pagdawat og [langitnong] mga tubag sa kasagaran nagkinahanglan og sakripisyo, buhat, ug pailub,” miingon si Elder Uchtdorf, gilitratoan uban ni Sister Uchtdorf ug mga young adult diha sa Conference Center.

“Aduna ba gyud kahay Dios? Nagpakabana ba Siya?”

“Anaa ba ako sa saktong dalan?”

“Nganong mobati man ko usahay nga walay pulos, nabug-atan, napa-sagdan, o nag-inusara?”

“Nganong wala man mangilabot ang Dios sa akong kinabuhi?”

“Nganong wala man Siya motubag sa pag-ampo?”

“Nganong gitugutan man Niyang makasinati ko niini nga kaguol, sakit, o trahedy?”

Lisud kaayong tubagon kini nga mga pangutana.

Niining panahon sa dali nga mga tubag—diin ang daw hingpit ug dili malalis nga kahibalo dali ra nga ma-Google—madismaya kita usahay kon ang mga tubag sa atong personal, importante, ug dinalian nga mga pangutana madugay. Modangup kita sa langit, ug ang atong makuha mao lamang ang makasagmuyo, nagtuyok-tuyok nga “cursor.”

Dili kita gusto nga maghulat.

Kon maghulat kita og sobra sa pipila ka segundo sa pagresponde sa search engine, magtuo kita nga tingali naguba o naputol ang koneksyon. Sa atong kasagmuyo, basin hunungon pa gani nato ang pagpangita. Apan kon kabahin na sa mahangturong nga mga pangutana, kabahin sa kalag, kinahanglan kita nga mas mapailubon.

Dili tanang tubag managsama og bili. Ang mga tubag nga gikan sa kalibutanong kaalam o sikat nga mga opinyon dali rang moabut, apan mawad-an ra dayon sa bili niini kon dunay motumaw nga bag-ong mga teyoriya ug mga uso. Ang langitnong mga tubag—mahangturong mga

tubag—bililhon kaayo. Ang pagdawat niini nga mga tubag kasagaran magkinahanglan og sakripisyo, buhat, ug pailub.

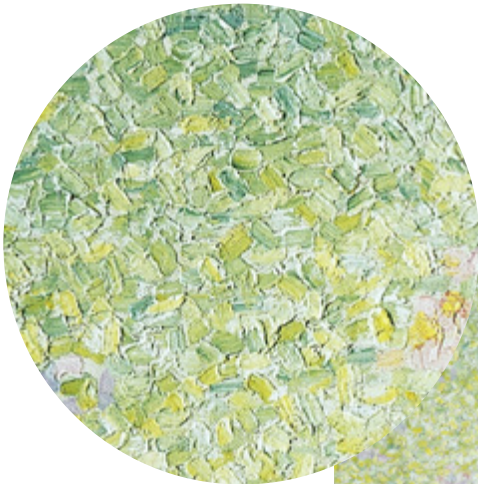
Kini nga mga tubag angayan lang nga paabuton.

Ang akong tuyo karon mao ang paghalad sa akong siguradong pagsaksi nga ang inyong Amahan sa Langit nakaila kaninyo, nakadungog kaninyo, ug dili gayud mobiya kaninyo. Samtang inyong ipaduol ang inyong kasingkasing Kaniya ug maningkamot sa pagsunod sa Iyang dalan, manggilabot Siya sa inyong kinabuhi ug mogiya sa inyong agianan sa inyong panaw niining talagsaon ug makahinam nga panimpalad sa mortalidad.

Pagsumpay sa mga Tuldok

Usa sa talagsaon nga mga innovator [tawo nga mopalambo sa naimbento] sa atong panahon, si Steve Jobs sa Apple anaa niini nga ideya: “Dili ninyo masabtan ang mga panghitabo sa umaabut; makasabut lamang kamo niini kon motan-aw og balik sa nangagi. Busa kinahanglang mosalig kamo nga ang mga panghitabo sa umaabut inyong masabtan.”¹

*Kon motan-aw kita
sa atong kinabuhi
gamit ang bayanan sa
ebanghelyo ni Jesukristo,
atong masugdan pagsabut
ang mga panghitabo sa
atong kinabuhi.*

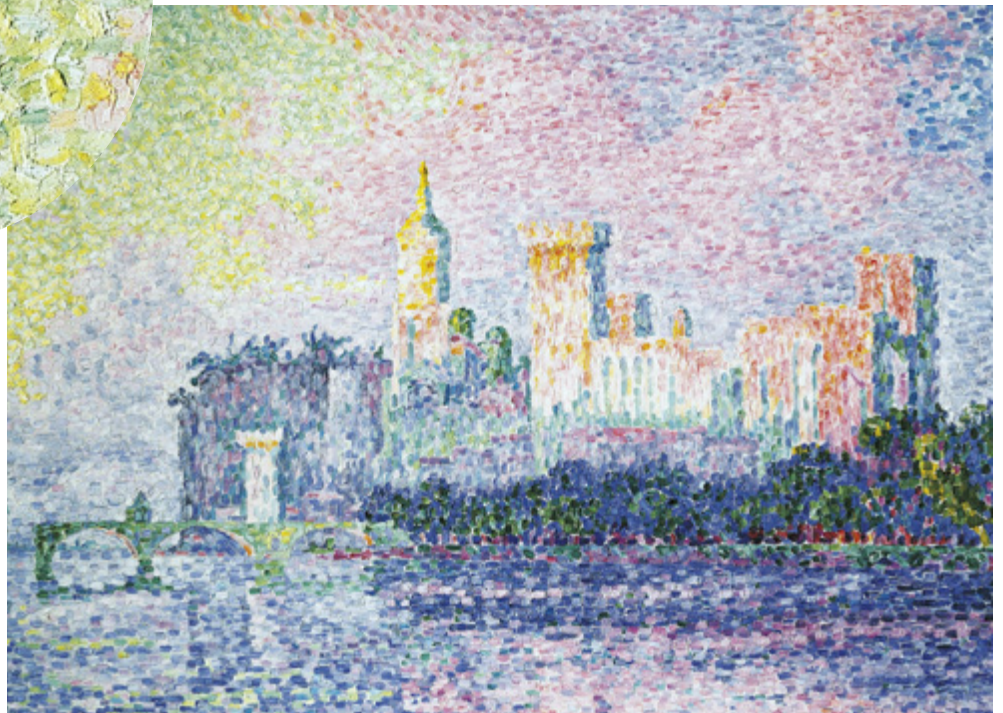

Unsa ang iyang gipasabut niana? Sa ulahing bahin sa ika-19 nga siglo, ang mga artist sama ni Georges Seurat ug Pablo Signac misugod sa pagpintal gamit ang bag-ong estilo nga sa kaulahian nailhan isip neo-impressionism. Ang ilang paagi naglakip sa pagtuldok-tuldok sa canvas ug gagmay nga mga patak sa kolor. Kon padul-an, kini nga mga tuldok makita nga daw dili konektado ug pinasulagma. Apan kon inyong tan-awon ang tibuok painting, inyong makita kon sa unsang paagi ang mga tuldok mamahimong mga kolor ug kon sa unsang paagi ang mga kolor sa katapusan makahimo og mga porma nga mopadayag og matahum nga desinyo. Ang daw kanhi pinataka ug gani makalibug masugdan na sa pagsabut.

Usahay ang atong kinabuhi susama sa neo-impressionistic nga art. Ang mga tuldok sa kolor nga naglangkob sa mga higayon ug hitabo sa atong mga adlaw daw dili konektado ug samok usahay. Dili nato makita nga adunay han-ay niini. Dili nato mahunahuna nga adunay tuyo niini.

Hinoon, kon moatras kita ug magbaton og mahangtulong panglantaw, kon motan-aw kita sa atong kinabuhi gamit ang bayanan sa ebanghelyo ni Jesukristo, atong masugdan pagsabut ang mga panghitabo sa atong kinabuhi. Tingali dili pa dayon nato makita ang kinatibuk-ang larawan, apan uban sa pailub igo natong makita aron mosalig nga adunay matahum, maanindot nga desinyo. Ug samtang maningkamot kita nga mosalig sa Dios ug mosunod sa Iyang Anak, si Jesukristo, usa ka adlaw atong makita ang nahuman nga produkto, ug atong masayran nga ang mismong mga kamot sa Dios ang nagdirekta ug naggiya sa atong mga lakang.

Atong masayran nga ang Batid nga Artist adunay plano alang niadtong pinasulagma nga mga tuldok. Atong makita nga gipalambo Niya ang atong mga talento, miandam og mga oportunidad, ug mipaila kanato sa

Angay ninyong pangutan-on ang inyong kaugalingon, “Makakaplag ba ko og igong pagtuo sulod kanako aron motuo sa Dios? Andam ba kong mosalig nga nahigugma Siya kanako ug gusto nga mogiya sa akong dalan?”

mga posibilidad nga labi pang mahimayaon kay sa atong mahunahuna o makab-ut sa atong kaugalingon. Nakita ko gayud kini sa akong kaugalingong kinabuhi.

Ang Akong Panimpalad sa Mortalidad

Sa gamay pa ko, kaduha napugos sa paglayas ang akong pamilya gikan sa among pinuyan-an ug gibiyaan ang tanan. Niining duha ka okasyon, naklaro nga ang mga tawo sa bag-o namong mga dapit mikonsiderar kanamo nga “ubos” kay sa kanila. Sa mga bata nga akong kaedad, ang akong tonada nagpaila nako nga dili taga-diha, ug dako kining tinubdan sa pagbiay-biay ug katawa alang kanila.

Ang kasakit ug kahamol sa among pagbalhin-balhin nakahimo nako nga maatrasado sa akong pag-eskwela, ug nabiyaan ko og usa

gyud ka tuig. Sa East Germany, gitun-an nako ang Russian isip ikaduhang pinulongan. Lisud kadto, apan nahimo ra nako. Karon, sa West Germany, gikinahanglan nako nga makat-on og Iningles.

Daw imposible kini alang kanako! Nagtuo ko nga dili gayud pwede ang akong ba-ba sa pinulongang Iningles.

Sa tin-edyer pa, naibug ko sa labing talagsaong babaye nga dunay nindot nga dagkong brown nga mga mata. Subo lang, wala siyay bisan gamay nga interes kanako.

Busa, didto ako, medyo walay importansya ug nanlimbasug nga batan-ong lalaki nga nagpuyo sa Germany human sa gubat nga daw wala kaayoy tsansa nga magmalampuson sa kinabuhi.

Hinooon, duna koy duha ka maayong mga butang nga pabor kanako. Nasayud ko nga gihigugma ko sa akong pamilya. Sa eskwelahan ug sa simbahan adunay mga titser nga nagdasig nako nga kanunay nga himoong tag-as ang akong mga tumong. Makahinumdom gihapon ko sa dihang ang usa ka batan-ong Amerikano nga misyonaryo mitudlo niini nga baruganan gikan sa mga kasulatan: “Kon ang Dios dapig [kaninyo], kinsa pa man ang batok [kaninyo]?”²

Adunay bahin niini nga daw gamhanan kaayo nga ideya kanako. Ug kon tinuod kana, naghunahuna ko, “nan nganong mahadlok man ko?”

Busa, mituo ko. Ug misalig ko sa Dios.

Sulod sa usa ka panahon, nag-aprentis ko. Usa sa akong mga titser mihagit nako nga magtinguha og mas taas pa ug moeskwela sa gabii aron magtuon og mechanical engineering. Nagkinahanglan kini og dako kaayo nga ekstra nga buhat, apan misangput kini sa akong pagdiskubre sa akong dakong hilig sa mga eroplano! Nakurat kaayo ko sa dihang akong nasayran nga aron mahimong piloto kinahanglan kong makamao og Iningles. Apan gusto ko nga mahimong piloto, ug sa milagrusong paagi ang akong ba-ba daw nausab, ug ang Iningles daw dili na imposible nga pinulongan.

Uban sa bag-ong kadasig, bag-ong pasalig nga maningkamot og maayo, ug uban sa pasalig diha sa Langitnong Amahan, mihimo ko og gagmay nga mga lakang sa pag-ugmad og pagsalig nga makahimo ko niini. Siyempre, wala kana magpasabut nga walay mga problema nga mahitabo.

Pagka-19 anyos nako, mibiyahe ko ngadto sa San Antonio, Texas, aron sugdan ang akong pagbansay sa pagka-piloto sa Air Force. Sa eroplano, nakatupad ko og tawo nga ang sinultihan bagâ nga tonada sa taga-Texas. Nakaamgo ko sa akong kahadlok nga ang Iningles nga gihagoan nako pag-ayo nga makat-unan dili ang samang Iningles nga gipamulong nila sa Texas!

Lisud usab didto sa training school sa pagka-piloto. Programa kadto nga grabe ang kompetisyon, diin ang tanan nakigtigi alang sa pinakataas nga posisyon sa gradwasyon. Diha-diha dayon nasayud ko nga maalkanse ko kay kadaghanan sa akong mga klasmeyt lumad nga mamumulong sa Iningles.

Gipahimangnuan ko sa akong mga flight instructor sa laing potensyal nga alkanse—migahin ko og dakong panahon sa simbahan. Ang lokal nga mga miyembro miabi-abi kanako sa ilang branch ug sa ilang mga panimalay, ug nagtambayayong pa gani kami sa pagtukod og chapel sa Big Spring, Texas. Nabalaka ang akong mga instruktur nga ang maong mga kalihokan makadaut sa akong mga ranking sa taas nga ranking. Wala ko magtuo niini. Busa misalig ko sa Dios ug mihimo sa akong labing maayo.

Sa katapusan, nakat-on ko og Iningles, hinoon naningkamot gihapon ko niini. Nakompleto nako ang akong pagbansay sa pagkapiloto—ug maoy nag-una sa akong klase. Nahimo ko nga fighter pilot ug sa wala madugay usa ka airline captain. Ug kadtong gwapa, brown og mata nga babaye nga akong gipangandoy nahimo nakong asawa.

Buhata ang Gagmay nga mga Butang sa Hingpit nga Paagi

Duna bay leksyon dinhi niini? Naghunahuna ko nga adunay pipila!

Ang usa tingali mao kini: Ayaw papiog sa daghang dagko, lisud nga buluhaton sa kinabuhi. Kon mopasalig mo sa pagbuhat sa “sayon” nga mga butang—sa “gagmay” nga mga butang nga gipabuhat sa Dios kaninyo—ug buhaton ninyo kini sa labing hingpit ninyong mahimo, ang dagkong mga butang mosunod.

Ang uban niining gagmay ug sayon nga mga butang nga mas hingpit ninyong mabuhat mao ang pagtuon sa mga kasulatan, pagsunod sa Pulong sa Kaalam, pagtambong sa simbahan, pag-ampo uban sa tinuod nga katuyoan, ug pagbayad sa inyong ikapulo ug mga halad.

Buhata kining mga butanga bisan kon dili ka ganahang mobuhat niini. Kini nga mga “sakripisyo” morag gagmay ra, apan importante kini, kay ang “sakripisyo nagdala sa mga panalanganin sa langit.”³

Sa usa ka pagsabut, ang inyong gagmay ug yano nga mga sakripisyo mao ang mga tuldok sa inadlaw-adlaw nga pagpakabuhi nga naghimo sa obra maestra nga painting sa inyong kinabuhi. Tingali dili ninyo masabtan ang mga panghitabo karon, ug dili pa angay ninyong masabtan. Pagbaton lamang og igong pagtuo alang sa panahon nga inyong gipuy-an karon. Salig sa Dios, ug “gikan sa gagmay nga mga butang [magagikan] ang mga dagko.”⁴

Pagsalig sa Dios

Karon, naghunahuna tingali mo, “Oo, Elder Uchtdorf, nindot kaayo na para nimo. Apan usa ikaw ka Apostol. Usa lang ko ka regular nga miyembro sa Simbahan. Wala tubaga ang akong mga pag-ampo. Wala giyahi ang akong kinabuhi. Kon dunay plano alang nako ubos kini nga bersyon. Pinasa nga plano. Plano nga angay kong makontento sa unsay naa nako.”

Minahal kong mga higala, kamo mga anak sa buhing Dios, ang Dios sa kalibutan. Siya nahigugma kaninyo, Siya gusto nga kamo magmalampuson, Siya adunay plano nga giandam alang sa inyong kalampanan. Hinumdumi ang gisulti ni Steve Jobs: “Dili ninyo masabtan ang mga panghitabo sa umaabut; makasabut lamang kamo niini kon maghinumdom niini human kini mahitabo.”

Sa nag-edad pa ko og sama kaninyo wala koy ideya kon unsay mahitabo nako sa umaabut. Siguradong wala nako masabti ang mga panghita-bo sa akong palibut.

Apan misalig ako sa Dios. Naminaw ko sa tambag sa mahigugmaong pamilya ug maalamong mga higala, ug mihimo og ginagmay nga mga lakang sa pagtuo, nagtuo nga kon buhaton nako ang labing maayo nakong mahimo sa pihong higayon, ang Dios ang moatiman sa mas dakong panglantaw.

Gibuhat Niya.

Nasayud Siya sa katapusan gikan sa sinugdanan nga dili nako mahimo.

Dili nako makita ang umaabut, apan makita Niya.

Bisan niadtong mga panahon sa kalisud nga nagtuo ko nga gipasagdan ko, anaa Siya uban kanako—nakita ko kana karon.

Sa Mga Proverbio, makita nato kining talagsaong saad: “Sumalig ka sa Ginoo sa bug-os mong kasingkasing; ug ayaw pagsalig sa imong kaugalingong salabutan.

“Sa tanan nimong mga dalan ilha siya, ug siya magamando sa imong mga alagianan.”⁵

Dili ko motuo nga adunay question mark sa tumoy niana nga bersikulo. Dili, nagtuo ko nga kinahanglang adunay exclamation mark diha!

Busa angay ninyong pangutan-on ang inyong kaugalingon, “Makakaplag ba ko og igong pagtuo sulod kanako aron motuo sa Dios? Andam ba kong mosalig nga nahigugma Siya kanako ug gusto nga mogiya sa akong dalan?”

Gani, mahimong magmalampuson kamo sa inyong kaugalingong paningkamot sa daghang mga butang. Apan moawhag ko kaninyo sa

pagtuo nga ang inyong kinabuhi mas labi pang maayo kon mosalig kamo sa Dios nga mogiya sa inyong mga lakang. Nahibalo Siya sa mga butang nga wala gayud ninyo mahibaloi, ug aduna Siyay giandam kaninyo nga umaabut nga labaw pa sa inyong posibleng mahunahunaan. Ang talagsaon nga si Apostol Pablo mipamatuod, “Wala makita sa mata, ni madungog sa dalunggan, ni mosantop sa hunahuna sa tawo ang giandam sa Dios alang niadtong nahigugma kaniya.”⁶

Gusto ba ninyo ang inyong Langitnong Amanhan nga mogiya kaninyo, mopanalangin kaninyo, ug mosuporta kaninyo?

Nan pagtuo.

Higugmaa Siya.

Tinguhaa Siya uban sa tibuok ninyong kasingkasing.

Lakaw diha sa Iyang mga pamaagi—nga nagpasabut sa pagsunod sa mga sugo, pagtahud sa inyong mga pakigsaad, pagsunod sa mga pagtulun-an sa mga propeta, ug pagpatalinghug sa mga pag-aghat sa Espiritu.

Buhata kini ug ang Dios “mopalambo kaninyo sa usa ka libo ka pilo ug mopanalangin kaninyo sama sa iyang gisaad kaninyo!”⁷

Nakasabut ko nga alang sa uban daw sayon kining isulti ug lisud buhaton. Dili kinahanglang moadto og layo sa kultura karon aron makadungog og nagkasumpaki nga mga tingog nga makapawala sa kadasig o gani mobiyay-biyay sa pagtuo sa Dios ug sa atong relihiyon.

Ang ingon nga mga tingog napalanog sa atong panahon pinaagi sa dili hitupngan nga mga kalamboan sa komunikasyon. Mao kana ang atong hagit, apan pribilehiyo usab kini ninyo.

Masaligon ako nga makakaplag kamo og mga paagi sa pag-atubang niini sumala sa pamaagi sa Ginoo! Kabahin kini sa inyong panimpalad sa mortalidad. Kon unsaon ninyo kini pagbuhat moimpluwensya pag-ayo sa inyong kaugmaon ug sa tahas nga inyong buhaton diha sa buhat sa Dios dinhi sa yuta.

Bisan pa man, ang inyong nasinati sa kinabuhi dili ingon niana katalagsaon. Dili lamang ang inyong henerasyon kansang pagtuo sa Dios gihagit ug gitamay. Sa pagkatinuod, daw kabahin kini sa mortal nga pagsulay alang sa tanang mga anak sa Dios.

“Kon kamo iya pa sa kalibutan,” miingon si Jesus sa Iyang mga disipulo, “higugmaon sa kalibutan ang mga iya: apan kay kamo dili man iya sa kalibutan, hinonoa gipili ko kamo gikan sa kalibutan, ang kalibutan nagadumot kaninyo.”⁸

Maayo pang dawaton na lang ninyo ang kalagmitan nga sa higayon nga mopasalig kamo nga mosunod sa Manluluwas, kadtong nanagpuyo sa dako ug lapad nga gambalay dili mahiyon—usahay, kusganon kaayo.⁹ Mosulay pa tingali sila sa paghadlok ug pagpakaulaw kaninyo.

Apan hinumdumi nga dili kamo manubag ngadto kanila. Manubag kamo sa Dios. Moabut ang adlaw nga mobarug kamo sa Iyang atubangan aron manubag sa inyong kinabuhi.

Mangutana Siya kon unsay inyong gihimo sa pagbuntog sa mga tintasyon sa kalibutan ug pagsunod sa dalan sa pagkamatarung. Mangutana siya kon misunod ba kamo sa Manluluwas, kon gihiguma ba ninyo ang inyong silingan, kon tinud-anay ba kamong naningkamot nga magpabilin sa dalan sa pagkadisipulo.

Hinumdumi, dili mahimo ang duha maayo inyong buhaton. Dili kita makadawat sa dagkong mga panalangin sa pagkadisipulo samtang sa samang higayon magpabiling miyembro sa Babylon First Ward. Minahal kong mga higala,

karon ang panahon nga mopasalig ngadto kang Kristo ug mosunod sa Iyang dalan.

Moabut ang adlaw nga ang tanang anak sa Dios masayud unsa ang matarung—lakip niadtong nagbiay-biyay karon sa kamatuoran. Moluhod ug mokumpisal sila nga si Jesus mao ang Kristo, ang Manunubos, ang Manluluwas sa kalibutan.¹⁰ Masayud sila nga namatay Siya alang kanila.

Nianang adlaw maklaro nga ang Iyang tingog mao lang ang bugtong tingog nga importante.

Sigurado ninyong masayran kon unsa kamo kabulahan tungod kay mipadayon kamo sa inyong pagtuo, misunod sa mga sugo sa Dios, miserbisyo sa inyong isigkatawo, ug mitukod sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Minahal nga mga higala, tuo—ug ang Dios magauban kaninyo. Ipa-duol ang inyong kasingkasing Kaniya—ug Siya mogiya kaninyo sa inyong panaw agi niining talagsaon ug makapahinam nga panimpalad sa mortal nga kinabuhi.

“Dili Igsapayan”

Kon maghisgot kita sa pagtugot sa Dios nga mogiya sa atong kinabuhi, gusto nakong maklaro ang usa ka butang. Dili tingali kamo makagusto sa unsay akong isulti kaninyo. Kon mangutana kamo sa Dios kon unsay buhaton mahitungod sa mga desisyon sa inyong kinabuhi—lakip ang pipila ka importante nga mga desisyon—tingali dili Siya mohatag kaninyo og klaro nga tubag. Ang kamatuoran mao nga usahay dili igsapayan kon unsa ang inyong desisyon, basta lang magpabilin kamo diha sa sukaranan nga mga pakigsaad ug mga baruganan sa ebanghelyo.

Sa daghang sitwasyon, ang mga desisyon nga inyong himoon dili tingali sama kaimportante sa unsay inyong buhaton human mohimo sa desisyon.

Pananglitan, ang manag-uyab tingali mopili nga magminyo bisan kon ang pipila sa ilang kaugalingong mga pamilya wala mokonsiderar kanila nga perpekto nga pagkapis. Bisan pa niana, dako ang akong paglaum sa ingon nga magtiayon kon, human sa ilang pagdesisyon, magpabilin silang hingpit nga mapasaligon sa usag usa ug ngadto sa Ginoo sa tibuok nilang kasingkasing ug hunahuna. Pinaagi sa pagtratar sa usag usa uban sa gugma ug kamabination ug sa pagtutok sa emosyonal, espirital ug temporal nga mga panginahanglan sa usag usa—pinaagi sa makanunayong pagbuhat sa “gagmay” nga mga butang—mamahimo silang perpekto nga pagkapis.

Ang sukwahi mao ang magtiayon nga naghunahuna nga napilian nila ang “perpekto” nga tawo ug dayon maghunahuna nga nahuman na ang lisud nga buhat. Kon mohunong sila sa pagpangulitawo sa usag usa, mohunong sa pakig-istorya sa usag usa, ug mobalik ngadto sa garbo ug paghunahuna lamang sa kaugalingon, kini nga magtiayon anaa sa dalan padulong sa kasubo ug pagmahay.

Ang sama nga baruganan magamit sa mga pagpili sa trabaho. Dako ang akong paglaum alang niadtong mipili sa dili kaayo inila nga trabaho apan naningkamot og maayo nga makakita og mga paagi nga mahimong mahinamon ug mahagiton ang ilang trabaho.

Minos ang akong paglaum alang niadtong mopili sa impresibo paminawon nga mga trabaho apan sa kadugayan nawad-an nianang kadasig sa sulod nga gikinahanglan aron magmalampuson sa ilang trabaho. Gani, ang malampusong pagpahiangay ngadto sa mga kausaban sa trabahoan

maoy usa sa nag-unang kinaiya nga angayng palamboon sa inyong henerasyon aron makasugakod sa umaabut.

Busa unsay gusto sa Ginoo kon unsaon ninyo paghimo sa importanting mga desisyon?

Ang Iyang mga panudlo ngadto nila ni Oliver Cowdery ug Joseph Smith nakatabang kanako. Misulti ang Ginoo kanila, “Ikaw kinahanglan gayud nga magtuon niini diha sa imong hunahuna; unya ikaw kinahanglan nga mangutana kanako kon kini husto.”¹¹

Ang Langitnong Amahan mihatag kaninyo og utok ug kasingkasing. Kon mosalig kamo Kaniya, motabang Siya kaninyo sa paggamit niining duha sa tukma nga paagi sa inyong paghimo og desisyon.

Alang sa daghang mga desisyon, aduna kamoy sobra sa usa ka maayong opsyon nga kapilian. Sa dihang nahitabo kini kang Joseph ug sa iyang mga kauban, ang Ginoo migamit og makapaikag nga mga pulong samtang nagtinguha sila sa Iyang giya. “Dili igsapayan.”¹²

Apan ang Ginoo midugang dayon, “Lamang pagmatinud-anon.”¹³

Ang inyong buhat mao ang paghimo sa labing maayong mga desisyon nga inyong mahimo base sa impormasyon nga

anaa kaninyo, pinasikad sa mga mithi ug mga baruganan sa ebanghelyo. Dayon paningkamot kutob sa mahimo nga magmalampuson diha sa mga butang nga inyong gibuhat—ug pagmatinud-anon.

Buhata kana, ug masumpay ang mga tuldok.

Tingali makasagmuyo nga makadungog nga ang Dios dili gayud mohatag kaninyo og detalyado nga subayunon sa inyong panaw sa kinabuhi. Apan gusto ba gayud kamo og direksyon sa matag detalye sa inyong kinabuhi? Gusto ba gayud kamo nga dunay mohatag kaninyo sa mga cheat code sa kinabuhi sa dili pa ninyo kini mahunahuna sa inyong kaugalingon? Unsa man kana nga matang sa panimpalad?

Minahal nga batan-ong mga higala, kausa lamang kamo molabay sa panimpalad sa mortalidad. Dili ba ang gitinagasa pagpahiangay nga praktis lakip ang impormasyon sa mahitabo sa umaabut ug mga tubag sa dagkong mga pangutana sa kinabuhi mokuha sa inyong talagsaong pagbati sa kalam- pusan ug sa paglambo sa inyong pagsalig sa Ginoo ug sa inyong kaugalingon?¹⁴

Tungod kay gihatagan kamo sa Dios sa inyong kabubutan, daghan ang mga pagpili nga mahimo ninyong buhaton ug sa gihapon magpuyo og makatagbaw nga kinabuhi. Ang mortalidad sa pagkatinuod usa ka istorya nga bukas ang katapusan, nga kamo ang mopili sa inyong kaugalingong panimpalad. Aduna kamoy mga sugo, duna kamoy mga pakigsaad, duna kamoy dinasig nga propetikanhong tambag, ug aduna kamo sa gasa sa Espiritu Santo. Sobra na kana aron mogiya kaninyo ngadto sa mortal nga kamaya ug mahangturong kalipay. Labaw pa niana, ayaw pagpakawala sa paglaum kon makahimo kamo og desisyon nga dili kaayo maayo. Sa ingon niana kamo makat-on. Kabahin kana sa panimpalad!

Dili, ang mga panimpalad dili gayud hapsay gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan, apan kon magmatinud-anon kamo, makasiguro kamo og malipayon nga katapusan. Ikonsiderar lang ang ehemplo ni Jose sa Ehipto. Sa daghang paagi, ang iyang kinabuhi makalolooy. Gibaligya siya sa iyang mga igsoon ngadto sa pagkaulipon. Gibalhug siya sa bilanggoan tungod sa usa ka krimen nga wala niya buhata. Bisan pa sa makalilisang nga mga kahimtang nga gipugos diha kaniya, nagpadayon siya sa iyang hugot nga pagtuo. Misalig siya sa Dios. Gibuhat niya ang iyang labing maayo gikan niini. Sa daghang katuigan—bisan kon daw nataligam-an ug napasagdan na siya—siya mituo. Kanunayng gipaduol ni Jose ang iyang kasingkasing ngadto sa Dios. Ug gipakita sa Dios nga mahimo Niyang positibo ang mga negatibo.¹⁵

Karon, paglabay sa mga 4,000 ka tuig, makakuha gihapon kita og inspirasyon diha sa istorya ni Jose.

Ang inyong panimpalad dili tingali ingon kamaukyabon, apan aduna kini mga kalampusan ug kapakyasan. Busa, hinumdumi ang ehemplo ni Jose. Pagpabiling matinud-anon.

Tuo. Pagmatinuoron. Ayaw pangluod. Ayaw pangdaug-daog. Higugmaa ang Dios. Higugmaa ang inyong isig ka tawo. Salig sa Ginoo, bisan kon daw lisud ang mga butang.

Tingali ulahi na ninyo kining makita, apan motan-aw kamo og balik ug mahibalo nga ang Ginoo sa tinuod mimando ug migiya sa inyong dalan.

Ang mga tulbok nagsumpay gayud.

Lima ka Butang nga Hinumduman

Hangtud unya, hangyoon ko kamo sa paghinumdom og lima ka butang?

Una, hibalo nga ang mga tubag sa Dios sa inyong labing lawum nga mga pangutana tingali malangay ug tingali moabut kini sa mga paagi nga wala ninyo damha. Ang mga tubag sa Dios adunay mahangturong bili. Angay lang kining paabuton.

Ikaduha, pagbaton og gamayng pagtuo. Ipaduol ang inyong mga kasingkasing ngadto sa Dios. Tuo nga importante kamo sa Dios, ug salig nga mohimo Siya kaninyo nga labaw pa kay sa posible ninyong mahimo kon kamo ra. Pagkat-on mahitungod Niya. Higugmaa Siya. Tuohi Siya. Pakigsulti Kaniya sa kanunay, sa kinasingkasing. Paminaw sa Iyang tingog.

Ikatulo, lakaw kutob sa laing maayo ninyong mahimo diha sa dalan sa pagkadisipulo. Ayaw batia nga nasanapan. Buhata lang ang gagmay nga mga butang sa pinakamaayo ninyong mahimo, ug mahan-ay ra ang dagkong mga butang.

Ikaupat, ayaw itugot nga ang makawala sa kadasig nga mga tingog makapugong kaninyo sa inyong panaw sa pagtuo. Hinumdumi, dili kamo manubag ngadto sa inyong mga kritiko. Manubag kamo ngadto sa inyong Amahan sa Langit. Ang Iyang mga hiyas importante.

Ikalima, himoa ang labing maayong desisyon nga inyong mahimo pinaagi sa pagsunod sa mga pag-aghat nga moabut sa inyong kasingkasing ug hunahuna. Buhata ang inyong labing maayong mga paningkamot sa paghuman sa buluhaton. Pagbaton og pagtuo, ug ang Dios mopahinungod sa inyong matinuorong paningkamot alang sa inyong mahangturong kaayohan.¹⁶

Buhata kini ug, sa katapusan, mamaayo ra ang tanan.

Samtang kamo magtinguha sa pagsunod sa inyong Manluluwas, ang inyong pagsalig motubo.¹⁷ Ug samtang kamo maglakaw diha sa pagkamatitud-anon ug ablihan ang inyong kasingkasing ngadto sa Kahayag ni Kristo, ang inyong gugma sa Dios mohingtud ug ang inyong abilidad sa paghigugma sa inyong mga silingan malunsay.

Ug kining tanan maghatag kaninyo og kamaya ug kalipay. Maghatag kini kaninyo og kalinaw.

Usa ka adlaw, maghatag kini kaninyo og walay katapusang himaya.

Nianang umaabut nga adlaw, mohinumdom kamo niining gimanggad ug makahinam nga panimpalad sa mortalidad, ug

makasabut kamo. Inyong makita nga ang mga tuldok magsumpay gayud ngadto sa usa ka matahum nga desinyo, mas hamili kay sa inyong mahunahuna sukad.

Uban sa dili matukib nga pasalamat, inyong makita nga ang Dios Mismo, sa Iyang dakong gugma, grasya, ug kalooy, anaa kanunay nagbantay kaninyo, nagpanalangin kaninyo, ug naggiya sa inyong mga lakang samtang naglakaw kamo padulong Kaniya. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Steve Jobs, Stanford University commencement address, Hunyo 12, 2005.
2. Mga Taga-Roma 8:31, New International Version (1984).
3. "Praise to the Man," *Hymns*, nu. 27.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:33.
5. Mga Proverbio 3:5–6.
6. 1 Mga Taga-Corinto 2:9, New International Version.
7. Deuteronomio 1:11, New International Version.
8. Juan 15:19.
9. Tan-awa sa 1 Nephi 8:26–28.
10. Tan-aw sa Mga Taga-Roma 14:10–12; Mga Taga-Filipos 2:10.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 9:8.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 60:5; 62:5; 80:3.
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 62:5.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:45.
15. Tan-awa sa Genesis 37, 39–46.
16. Tan-awa sa 2 Nephi 32:9.
17. Tan-awa sa 2 Nephi 32:9.

Sa Kinatibuk-ang
Kapanguloan sa
Sunday School

Kat-uni ang Bag-ong Paagi sa Pagkat-on

Sa atong pagpadayon, ikonsiderar kining lima ka baruganan nga naggiya sa pagkat-on ug pagtudlo sa ebanghelyo.

Duha na ka bulan sukad nga kita nagsugod sa paggamit sa *Dali, Sunod Kanako* alang sa Primary, Sunday School, ug sa Panimalay. Unsa ang imong unang mga impresyon? Sa unsa nga paagi kining bag-ong mga kapanguhaan nakatabang ninyo ug sa inyong pamilya?

Hunahunaa ang inyong mga tubag niini nga mga pangutana samtang kamo magbasa sa mosunod nga mga baruganan nga makatabang nato nga malampusong mogamit niining bag-ong mga kapanguhaan. Atong hisgutan sa unsa nga paagi nga kining lima ka baruganan mahimong magamit sa mga tigkat-on ug sa mga magtutudlo.

BARUGANAN 1:

Ang bag-ong kurikulum mao ang mahitungod sa pagpalambo sa pagkat-on diha sa panimalay.

Alang sa tigkat-on:

Adunay 168 ka oras sa usa ka semana, ug pipila lamang niadto nga mga oras ang gigahin sa simbahan. Mao nga samtang kamo nagkat-on og daghan diha sa mga klase sa Simbahan, gusto usab kamong maningkamot nga makat-on ug magsunod sa ebanghelyo sa tibuok semana. Hunahunaa ang espirituhanong pagkat-on sama sa ehersisyo: makakita kamo og daghang benepisyo kon kamo mag-ehersisyo makadaghan sa usa ka semana kay sa kamo mag-ehersisyo kausa lang sa usa ka semana. Ug sa giladmon sa inyong pagtuon sa mga kasulatan diha sa panimalay, kamo mapuno sa mga pagsabut ug espirituhanong panabut nga makapanalangin sa inyong kinabuhi ug sa mga kinabuhi sa uban sa imong pagpakigbahin unsay inyong nakat-unan.

Alang sa magtutudlo:

Tingali dili igo ang paghatag og maayong leksyon sa matag Domingoo. Usa sa mga tumong sa usa ka magtutudlo mao ang pag-awhag sa personal ug pamilya nga pagtuon sa mga kasulatan. Unsa nga mga kasinatian ang nasinati sa mga sakop sa klase sa pagtuon sa mga kasulatan niining semanaha? Unsa nga mga panabut ang mahimo nilang ipakigbahin? Tingali makita ninyo nga makatabang ang pagtan-aw sa inyong tahas sama sa usa ka direktor sa koro [choir] nagtudlo sa pagkanta ug paghimo sa tanang tingog ngadto sa usa ka matahum nga kanta. Makatudlo kamo og leksyon, giyahan ang panaghisgutan, ug modala sa tanan nga inyong nailhan ngadto sa kasinatian, apan dili kamo makahimo og makapadasig nga musika kon ang klase dili mopakigbahin sa ilang kaugalingong mga panabut ug inspirasyon.

BARUGANAN 2:

Ang Ginoo gusto nga kita makat-on ug mouswag sa atong pagsabut sa doktrina.

Alang sa tigkat-on:

Kon magtuon kamo sa kasulatan, makakita kamo og mga kamatuoran sa ebanghelyo—doktrina—nga makatabang ninyo nga maka-ila og maayo sa Dios ug mas makasabut sa pag-atubang sa inyong mga hagit. Makita usab ninyo nga ang ubang mga kamatuoran sa ebanghelyo direktang gipahayag sa teksto samtang ang uban gipasumbingay. Huna-hunaa ang inyong pagsiksik sa kamatuoran sama sa pagsiksik sa nalubong nga bahandi. Kinahanglan mo nga maningkamot sa pag-ukab ug pagdiskobre sa kamatuoran, apan sa katapusan, kamo makabaton “sa labing dako nga ganti nga mahimong maangkon sa mga mortal.”¹

Alang sa magtutudlo:

Ang mga magtutudlo labaw pa sa mga facilitator ug mga moderator; sila adunay obligasyon sa pagtudlo og doktrina—sa pagpamatuod, sa paggiya, ug sa pagdasig. Samtang kamo mangandam sa pagtudlo pinaagi sa pagtuon, pagpamalandong, ug pag-ampo, kamo makaandam sa pagtabang niadtong inyong gitudloan nga mas makasabut ug makagamit sa dinasig nga doktrina. Salig sa inyong tahas isip magtutudlo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Uban sa hiniusang paningkamot, kamo mas makatudlo sama sa Manluluwas.

BARUGANAN 3:
Ang personal nga
pagpadayag mao ang
sentro sa pagkat-on sa
ebanghelyo ug pagtudlo
diha sa Simbahan.

Alang sa tigkat-on:

Si Presidente Russell M. Nelson midapit karong bag-o sa mga miyembro sa “pagpalambo sa [ilang] espirituhanong kapasidad sa pagdawat ug pagpadayag.”² Samtang magtuon kamo sa pulong sa Dios, gipakita ninyo Kaniya nga kamo gusto nga modawat ug pagpadayag. Ang personal nga pagpadayag sa kasagaran moabut kon kamo nagtuon ug pagpadayag nga gihatag na sa Ginoo ngadto sa Iyang mga propeta. Ang pagsubli sa ika-siyam nga artikulo sa hugot nga pagtuo: kon tunan ninyo ang tanan nga “gipadayag” sa Dios, inyong giandam ang inyong kaugalingon sa pagdawat sa tanan nga “gipadayag Niya karon” ug sa tanan nga “ipadayag pa Niya.”

Samtang madawat ninyo ang pagpadayag, palamboa ang kinaiya sa pagrekord sa inyong mga impresyon ug pagbuhat niini. Wala lamang kita magpakita sa Ginoo nga inyong gihatagan og bili ang mga butang nga Iyang gitudlo kaninyo, apan sa mahimong mausab tungod sa unsay atong nakat-unan, kinahanglan nga gamiton nato kini.³

Alang sa magtutudlo:

Ang pagpadayag mahitungod sa unsay itudlo sa klase moabut kaninyo sa daghang paagi. Mahimong moabut kini samtang magtuon ka sa mga kasulatan alang sa imong kaugalingon. O mahimong moabut kini samtang magribyu kamo sa mga kapanguhaan sa *Dali, Sunod Kanako* alang sa panimalay o alang sa mga klase sa Simbahan. Kon moabut ang inspirasyon, irekord ug buhata ang mga impresyon nga inyong nadawat.

Bisan human kamo makahimo og mga plano kon unsay inyong buhaton sa klase, ayaw kahadlok sa pagtubag sa inspirasyon atol sa klase aron matubag ang mga panginahanglan niadtong inyong gitudloan.

BARUGANAN 4:

Ang bag-ong mga materyal mao ang mga kapanguhaan, dili tinubdan.

Alang sa tigkat-on:

Ang pulong sa Dios mao ang tinubdan sa espirituhanon nga kahibalo ug kalig-on. *Dali, Sunod Kanako—Alang sa mga Indibidwal ug mga Pamilya* gituyo isip usa ka kapanguhaan sa pagsuporta sa inyong personal ug pamilya nga pagtuon sa kasulatan. Gamita kini isip giya o tabang samtang kamo magtuon sa Bag-ong Tugon. Kon kamo usa ka ginikanan, magamit ninyo kini sa pagplano og makadasig nga mga kasinatian sa family home evening ug sa pagsuporta sa inyong pamilya nga magtuon sa mga kasulatan. Ang mga single adult makapundok ug makagamit niini alang sa pagtuon sa kasulatan isip usa ka grupo. Gamita ang kapanguhaan sa bisan unsa nga paagi nga makatabang kaninyo ug sa inyong pamilya nga makaangkon sa gahum nga magagikan sa pagkat-on ug pagbuhat sa pulong sa Dios.

Alang sa magtutudlo:

Hinumdumi nga ang mga miyembro sa inyong klase adunay gamhanan nga mga kasinatian samtang sila magtuon sa panimalay. Paggahin og panahon sa matag klase nga mangita unsay ilang nakat-unan. Ang mga kapanguhaan nga *Dali, Sunod Kanako* alang sa Sunday School ug Primary naghatag og gisugyot nga mga kalihokan sa pagtabang ninyo nga makahimo og mga kasinatian sa pagkat-on nga makapaapil niadtong inyong gitudloan. Apan ayaw batia nga obligado sa unsay nasulat sa mga pahina. Usba o paghimo og mga kalihokan nga gibati ninyo nga makapalig-on sa pagtuo, sa pagsabut, ug sa mga pagpamatuod sa mga sakop sa klase. Kon ang pipila ka mga tigkat-on dili mobati sa tinguha nga mopakigbahin og daghan, Ok ra kana. Tabangi sila nga makahibalo nga ang ilang pagtuo mapadayag usab pinaagi sa pagtambong ug pagtinguha sa pagpaminaw sa pulong sa Dios.

BARUGANAN 5:

Makapalambo kita sa atong mga paningkamot sa pagpangalagad ngadto sa uban.

Alang sa tigkat-on:

Ang imong mga paningkamot sa pagpangalagad sa uban mapanalanginan pinaagi sa unsay inyong nakat-unan sa mga kasulatan. Mahimo kamong makakita og butang sa inyong pagtuon nga mahimong ipakigbahin ngadto sa uban. Ilabi na sa Bag-ong Tugon, makakita kamo og mga ehemplo sa kasulatan kon sa unsa nga paagi nga ang Manluluwas ug ang uban nangalagad sa gamhanan kaayo nga paagi. Ang imbitasyon sa Ginoo “dali, sunod kanako” (Lucas 18:22) mahitungod sa kon unsay inyong buhaton human kamo nakatuon—buhaton ang mga butang nga inyong nakat-unan ug gibati. Mao nga samtang kamo magtuon sa kinabuhi ni Jesukristo niining tuga, pangitaa unsay gitudlo sa Iyang kinabuhi kaninyo mahitungod unsaon sa pagpangalagad ngadto sa uban ug sa unsa nga paagi nga ang inyong kaugalingong pangalagad mapanalangin sa mga kinabuhi niadtong anaa sa inyong palibut.

Alang sa magtutudlo:

Ang usa ka magtutudlo mao ang resposable sa pag-alagad dili lamang sa mga tawo nga moanha sa klase apan usab niadtong wala motambong. Isip usa ka magtutudlo, bantayi kinsa ang anaa sa klase ug kinsa ang wala. Makapangalagad kamo sa mga miyembro sa gawas sa klase pinaagi sa pagbisita kanila sa ilang mga panimalay, pagtawag nila sa ilang telepono, o pagpadala kanila og elektronik nga mensahe, ug pag-awhag kanila sa pag-apil sa pagkat-on sa ebanghelyo diha sa panimalay ug sa simbahan. Ang inyong impluwensya mas dako kay sa inyong nahibaloan, ug ang inyong gugma ug pagpakabana alang sa uban makahimo sa tanang kalainan.

Samtang tutukan nato ang naggiya nga mga baruganan luyo sa bag-o nga *Dali, Sunod Kanako* nga kurikulum, mas magmalampuson kita sa paghimo niini nga kabahin sa atong kinabuhi ug sa pagtugot niini sa pag-usab sa atong kinabuhi sa mga paagi nga gusto sa Dios. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Oh Say, What Is Truth? *Hymns*, nu. 272.
2. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96.
3. Tan-awa sa Richard G. Scott, “Aron Makabaton og Espirituhanong Giya,” *Liahona*, Nob. 2009, 6–9.

Makita ninyo ang kurikulum ug may kalabutan nga mga kapanguhaan sa comefollowme.lds.org.

Dili Kini Mahitungod sa mga Lingkuranan

Wala pay tawo sa simbahan sa dihang, isip presidente sa Young Women, miabut ko aron ipahimutang ang mga lingkuranan sa cultural hall sa gabii sa dili pa ang kalihokan sa Young Women. Pito ka bulan ko nga mabdos, ug akong ipahimutang ang mga lingkuranan nga halos ako ra. Apan sa wala madugay miabut ang akong secretary ug usa sa magtatambag ug mitabang nako nga mahuman kini. Dayon gisugdan namo ang pagbitay sa mga dekorasyon.

Sa dihang usa ka babaye mili-li. “Pasayloa ko,” miingon siya, “apan ang Relief Society mipareserba niini nga kwarto alang sa among klase sa yoga karong gabii.”

Nangutana mi kon duna bay laing kwarto nga ilang magamit, apan ang ubang mga kwarto okupado usab. Mao nga gibuhang lang namo ang bugtong butang nga among mahimo: gipanguha namo ang mga lingkuranan. Mipauli ko nianang gabhiona nga gibati og kaka-poy, nakahibalo nga sa pagkabuntag kinahanglan nga akong ipahimutang pag-usab ang mga lingkuranan.

Usahay ang kinabuhi ingon niini. Uban sa bag-ong bata ug upat ka

gagmay nga mga anak, gibati nako nga gikapoy nga walay nahimo sa tibuok adlaw ug dayon momata nga mobuhang sa samang butang pagkasunod adlaw. Sa bisan unsa nga piho nga panahon, adunay mga bata nga pakan-on ug daghang mga sinina nga ihapnig, mga dulaan, ug mga plato nga hipuson—akong gipahimutang ang mga lingkuranan ug gihipos kini. Mao kana ang akong kinabuhi.

Apan kini mahitungod ba sa mga lingkuranan? Samtang nanghipos ko sa mga lingkuranan human sa kalihokan sa Young Women, wala nako tuyua nga makapahiyum samtang naghunahuna ko sa kalingawan ug katalagsaon sa batan-ong mga babaye nga akong gimahal pag-ayo. Mapasalamaton ko sa panahon nga akong gigahin uban kanila.

Mao ra sad kini sa balay. Dili kini mahitungod sa mga lama sa pagkaon nga anaa sa lingkuranan o sa mga medyas nga wala magkapires. Mahitungod kini sa akong gamay nga pamilya, kinsa nakahatag kanako og kalipay.

Ang Ginoo miingon: “Busa, ayaw pagluya diha sa maayo nga buhat, kay

kamo nagpahimutang sa tukuranan sa usa ka mahinungdanon nga buhat. Ug gikan sa gagmay nga mga butang magagikan ang mga dagko” (Doktrina ug mga Pakigsaad 64:33).

Ang gagmay nga mga butang miabut nga gimahal kaayo nako: ang mga gaku, hinimo-himo nga mga kanta, mga drowing sa krayola, paglukso-lukso padulong sa sudlanan sa sulat ug balik, ug pagkaon sa sunog nga pan tungod kay kini gihimo nila alang gyud kanako.

Gihimo nato ang makalaay nga mga butang kada adlaw, sama sa pagpahimutang sa mga lingkuranan ug paghipos niini pag-usab. Apan dili kini mahitungod sa mga lingkuranan—mahitungod kini sa mga tawo nga atong gimahal kinsa molingkod diha niini. Dili kini mahitungod sa buluhaton—mahitungod kini sa mga tawo nga atong giserbisuhan. Kon ako maghunahuna kanila ug kon unsa ka dako sa akong gugma kanila, nagpasalamat ako sa Ginoo sa katahum sa kinabuhi ug alang sa umaabut, kon ako mobangon ug ipahimutang pag-usab kadto nga mga lingkuranan. ■

Janessa Orgill, Iowa, USA

Gihimo nato ang makalaay nga mga butang kada adlaw, sama sa pagpahimutang sa mga lingkuranan ug paghipos niini pag-usab. Apan kini mahitungod ba sa mga lingkuranan?

Nagtuo Ba Ikaw nga Makita Pa Nimo Pag-usab ang Imong Igsoong Lalaki?

Gabii na kaayo kadto, ako lang bugtong cashier nga nagtrabaho, ug walay bisan usa ka tawo sa tibuok tindahan sa grocery. Samtang nanarapo ko sa check-out counters, nagsugod ko sa pag-hum.

Ang akong pag-hum dali nga nahimong kanta. Nagsugod ko sa pagkanta sa “Dali, Dali, Kamo mga Santos,” [Come, Come, Ye Saints]” (*Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, pp. 2–3). Kasagaran dili ko mokanta og mga himno para malingaw, apan lagsik akong mikanta hangtud duna koy makita nga tawo nga mopahunong nako.

Usa ka tigulang lalaki ang miduol.

“*Kahibalo* ko ana nga kanta,” miingon siya. “Giunsa man nimo pagkahibalo niini?”

“Himno kana nga among kantahon sa akong simbahan,” miingon ko.

“Mormon ka ba?”

Mitubag ko nga Mormon ko.

Gisultihan ko niya nga ang iyang asawa usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw ug namatay tungod sa kanser niadtong 2011. Miingon siya nga ang “Dali, Dali, Kamo mga Santos” maoy gikanta sa iyang haya. Mipahasubo ko ug misulti kaniya nga ang akong magulang nga lalaki namatay niadtong 2011 samtang nagmision didto sa Chile.

Gikanta usab namo kana nga himno sa iyang haya. Ang Espiritu mitandog sa among kasingkasing samtang natingala mi niini nga “pagkasulagma.”

“Nagtuo ba ikaw nga makita pa nimo pag-usab ang imong igsoong lalaki?” nangutana siya.

Gipangutana usab nako ang akong kaugalingon sa samang pangutana sa daghang higayon. Sa malisud nga mga bulan human mamatay ang akong igsoong lalaki, nakigbisog ko sa akong

pagduha-duha. Sa katapusan, ang Langitnong Amahan mipanalangin nako og matam-is nga kahibalo nga ang mga pamilya mahangturon. Aduna gihapon koy mga pangutana, apan miharung ko og tan-aw sa tawo ug mipahayag, “Oo, ako nagtuo pa!”

“Dako kaayo ang imong pagtuo,” miingon ang tawo.

“Ang akong asawa kasagaran moingon nga kami kinahanglan nga magbaton og hingpit nga kahayag sa paglaum” Miuyon ko ug mikutlo sa nahibilin sa 2 Nephi 31:20, nga kami kinahanglan nga mahigugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo. Busa, kon kamo mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan.

“Mao kana!” ang tawo misulti nga nagluha. “Mao kana ang iyang isulti! Giunsa nimo pagkahibalo niana?”

Giingnan nako siya nga kini anaa sa Basahon ni Mormon. Nangutana siya nako unsaon nga makakuha siya og kopya. Gisultihan nako siya unsaon diha sa online. Ang tawo milamano nako, nagpasalamat nako, ug mibiya.

Ang pagbaton og hugot nga pagtuo nagpasabut nga kita misalig sa Dios bisan kon kita wala makahibalo sa tanang mga tubag. Mapasalamaton ko nga sa dihang gitawag ko sa pagtubag sa pangutana niana nga tawo, nakahimo ko sa pagsalig sa akong pagtuo sa mga kamatuoran nga akong nahibaloan. Ang akong hugot nga pagtuo dili diperpekto, apan ako nasayud nga igo kini sa mga mata sa Ginoo. ■

Wendy Jennings (sumala sa gisulti ni Leah Barton), Utah, USA

Kasagaran dili ko mokanta og mga himno para malingaw, apan lagsik akong mikanta hangtud duna koy makita nga tawo nga mopahunong nako.

*Usa ka gabii, mga usa ka tuig
human ako miundang sa
pagsimba, ako nagdamgo.*

Ugma, Mosimba Ko

Duha ka tuig human ang akong asawa nga si, Madeleine, ug ako nabunyagan ug nakumpirmahan, nahimo kong dili na kaayo aktibo ug mihunong sa pagsimba. Matag Dominggo sa buntag, moawhag siya nako nga mobangon ug mokyog kaniya, apan ako moingon dili.

“Gikapoy ko. Patulga lang ko,” matud ko. Ug unya molakaw ko aron magdula og soccer.

Si Madeleine mobangon sa iyang kaugalingon ug mopaingon ngadto sa chapel uban sa among anak nga lalaki,

nga si Lucas. Moulan o sa kabugnaw, moadto siya kanunay.

Ang paghinumdom niini, nakaamgo ko nga si Satanas miataki kanako. Gikombinser ko niya nga maayo ra ko kon wala ang Simbahan. Giingnan ko niya, “Maayo ra ka, kalma ra ka, komportable ra ka.” Apan sa tinuod, nawala nako ang mga panalangin, kauswagan, ug kalipay. Salamat, ang akong asawa ug ang akong Langitnong Amahan mitabang nako nga makakita sa mga butang nga klaro.

Usa ka gabii sa Biyernes mga usa ka tuig na ang milabay human ako mihunong sa pagsimba, nagdamgo ko. Nagdamgo ko nga diha ko sa usa ka maanindot nga talan-awon, naggunitay sa kamot sa akong asawa ug anak nga lalaki. Malipayon kaayo kami.

Apan misugod sa pagkangitngit. Mingitngit pag-ayo nga dili na ko makakita og bisan unsa. Sa kalit, nakamatikod ko nga wala na ko maggunit sa mga kamot sa akong asawa ug sa akong anak nga lalaki. Gitawag nako sila,

Leksyon samtang Nagdrayb

naglaum nga sila mobalik. Gusto ko nga sila mobalik, ug gusto ko nga mawala ang kangitngit.

Nianang higayuna, nakasinati ko unsa ang gipasabut nga tinud-anay nga miserable. Nawala nako si Madeleinne ug si Lucas. Mipadayon sila sa unahan nga wala ko, mibiya nako nga nag-inusara, nga gilibutan sa kangitngit.

Sa akong pagmata sa sunod buntag, nakaamgo ko nga ang akong Amahan sa Langit mihatag nako og usa ka timailhan. Kon ako dili mobalik ngadto sa simbahan ug modala sa akong asawa ug anak nga lalaki ngadto sa templo aron mabugkos, mawala sila kanako. Dili nako sila maangkon sa sunod nga kinabuhi. Ako mawala, sa miserable nga kahintang.

“Ugma,” akong giingnan si Madeleinne, “mosimba ko.”

Matag Domingo sukad niana, mosimba ko uban sa akong pamilya. Wala na ako makapalta og usa ka miting sukad niana nga damgo lima ka tuig na ang milabay. Sa katapusan nabugkos kami sa templo niadtong Septyembre 2016.

Mapasalamaton ko sa tanan nakong mga panalangin. Mapasalamaton kaayo ko sa akong pamilya ug sa kaisug, kaligon, ug ehemplo sa akong asawa. Mapasalamaton ko nga siya ug ang akong Langitnong Amahan wala mohunong kanako. Ako nahimong mao karon salamat kanila. ■

Harmin Toledo Gonzalez, Chiloé, Chile

Nagdrayb ko pauli gikan sa usa ka miting sa young-adult sa maanindot nga kahapunon sa Dominggo. Gibati nako nga relaks ug wala magdali samtang naghunahuna ko sa mga mensahe nga akong nadungog mahitungod sa pagpalambo sa atong potensyal isip mga anak sa Dios. Gipangutana nako ang akong kaugalingon unsay akong mahimo sa pagpalambo sa potensyal nga ania kanako.

Ang akong rota pauli moagi sa pigot nga duha ka lane nga dalan. Taas nga linya sa mga sakyanan ang anaa gikan sa pikas nga direksyon, apan walay usa sa akong luyo. Dayon, sa kalit, nakadungog ko sige og sirbato nga sakyanan. Diha nay dryaber sa akong luyo. Iyang gipalong-palong ang suga ug misinggit nako nga mohawa sa agianan. Ingon og gusto siya nga magpakusog.

Naghunahuna ko nga kini nga tawo kinahanglan nga makat-on og pasensya ug motahud sa uban, mao nga mipahinay ko. Samtang nagpadayon mi sa pagdagan, nagpadayon siya nga pag-sirbato ug pagpalong-palong sa iyang suga. Dayon siya mipadaplin ug mihunong. Mitan-aw ko sa samin nga para sa luyo aron makita ang iyang reaksyon nga wala makahimo sa pagpakusog. Mibati ko og nindot nga nakatudlo niya og leksyon.

Sa kalit, ang drayber migawas sa iyang sakyanan ug miabile sa pultahan

sa pasahero. Usa ka babaye kalit nga migawas nga dunay gikugos nga bata. Mitan-aw ko kon asa sila paingon. Sa distansya, nakita nako ang mga letra nga nakasulat: “Hospital Emergency Room.”

“Unsa man ang akong nabuhat?” Nangutana ko sa akong kaugalingon. Pag-abut sa balay, miluhod ko, ug naghilak, mihangyo ko sa Dios sa pagpasaylo nako.

Nianang adlaw nakat-on ko nga ang mga aksyon niadtong anaa sa atong palibot mahimong tungod sa mga butang nga dili nato kanunay makita o masabtan. Karon, kon ako makakita og tawo nga dunay gibuhath nga sayop nakong nahukman, mas gusto ko nga maghunahuna nga ako wala kaayo makasabut unsay ilang giagian. Maningkamot ko sa pagpakita og gugma ug kalooy nga gisugo ni Jesukristo kanato nga ipakita ngadto sa uban ug sa pagtutok sa pagsabut ug pagtabang niadtong anaa sa atong palibot.

Unsaon nako sa pagpalambo sa akong potensyal isip usa ka anak sa Dios? Makatubag ko sa mga aksyon sa ubang tawo uban sa gugma ug pagsabut. Ang pagbuhath sa ingon makapahimo nako nga mobati sa gugma sa Manluluwas sa akong kaugalingong kinabuhi ug makapahimo sa uban nga mobati sa akong gugma alang kanila. ■

Julio Meza Michel, Chihuahua, Mexico

Gibati nako nga relaks ug wala magdali samtang nagdrayb pauli. Dayon, sa kalit, nakadungog ko sige og sirbato nga sakyanan.

PAGKONEKTAR SA mga Anak nga Babaye sa Dios

UBAN SA IYANG Gahum sa Pagkapari [Priesthood]

Ni Barbara Morgan Gardner

Associate professor sa Church History and
Doctrine, Brigham Young University

Nakaamgo ko nga wala sukad mahitabo kaniadto sa kaimportante sa pagsabut sa pagkapari ug sa naguban nga mga panalangin alang sa kababayen-an. Nagpuyo kita sa usa ka panahon nga ang pagkaangay, gahum, kaangayan, ug pagkamatugtanon gihisgutan—sa kasagaran labaw sa mga hiyas. Labaw pa niana, ang pagkatawo, awtoridad, pagkaespirituhanon, ug bisan ang Dios mao ang mga hilisgutan sa dakong kalibug alang sa kadaghanan.

Daghang kababayen-an, wala makahibalo unsa nga mga panalangin nga anaa alang kanila, wala magpahimulos sa hingpit nga magbusog sa espirituhanong paagi nga anaa alang kanila. Daghang mga lalaki naglibog usab sa hilisgutan.

Unsaon nato nga mas makasabut sa koneksyon sa kababayen-an sa gahum sa pagkapari ug pagtabang kanila “sa pag-abante,” sa

“pag-angkon sa [ilang] tukma ug importanting dapit diha sa [ilang] panimalay, sa [ilang] komunidad, ug sa gingharian sa Dios—labaw pa kay sa [ilang] nabuhat sukad”?¹ Una, mapainubsanon kitang magtinguha sa pagsabut sa mga kamatuoran nga may kalabutan sa pagkapari, ilabi na sa labing bagong mga pagtulunan sa mga lider sa Simbahan. Ikaduha, kita makatinguha sa pagsabut ngano nga ang pipila ka babaye wala makaamgo sa hingpit sa ilang kahigayunan sa

ANG MGA BABAYE IMPORTANTE NGA MGA PARTISIPANTE SA BUHAT SA DIOS NGA MATUMAN PINAAGI SA IYANG GAHUM SA PAGKAPARI.

paggamit sa gahum sa pagkapari. Ikatulo, makahibalo kita unsaon nga kita makatabang sa kababayen-an nga moapil sa hingpit sa buhat nga himoon sa Dios pinaagi sa Iyang gahum sa pagkapari.

1. Unsa nga mga Kamatuoran ang Naklaro Kabahin sa Kababayen-an ug sa Pagkapari [Priesthood]?

Ang mga apostoles ug ang mga lider sa auxiliary sa kinatibuk-ang mga babaye karong bag-o gihatagan og dugang pagpasabut sa relasyon sa kababayen-an ug sa pagkapari. Ang mosunod mao ang mga kamatuoran nga importante nga masabtan ug matudlo sa saktong paagi.

Ang pagkapari mao ang gahum ug awtoridad sa Dios.

Ang pagkapari mao ang gahum diin ang Dios makatuman sa Iyang importante nga buhat sa kaluwasan, pagpahinabo “sa pagka-imortal ug kinabuhing dayon sa tawo” (Moises 1:39). Ang mga lalaki ug mga babaye adunay importante nga tahas sa buhat sa Dios, ug ang kalalakin-an ug kababayen-an makagamit sa Iyang gahum sa pagtuman sa Iyang buhat.

Ang kababayen-an adunay opisyal ug importante nga tahas sa buhat sa kaluwasan.

Si Bonnie L. Oscarson, kanhi Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women, mipahayag: “Ang tanang kababayen-an kinahanglang makakita sa ilang kaugalingon isip mahinungdanong mga sumasalmot diha sa buhat sa pagkapari [priesthood]. Ang kababayen-an niini nga Simbahan

mga presidente, mga counselor, mga magtutudlo, mga sakop sa mga council, mga igsoong babaye, ug mga inahan, ug ang gingharian sa Dios dili makalihok gawas kon kita mobarug ug motuman sa atong mga katungdanan uban sa hugot nga pagtuo.”²

Si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mitudlo, “Gihatagan sa Dios ang mga babaye niini nga Simbahan og buluhaton sa pagtukod sa iyang gingharian. Naglakip kini sa tanang aspeto sa tulo nato ka dakong responsibilidad—nga mao ang, una pagtudlo sa ebanghelyo sa kalibutan; ikaduha, paglig-on sa pagtuo ug pagdugang sa kalipay sa mga miyembro sa Simbahan; ug ang ikatulo, sa pagpadayon sa talagsaong buhat sa kaluwasan alang sa mga patay.

“Ang mga babaye sa Simbahan maoy kauban sa ilang mga kalalakin-an nga magpadayon kining talagsaong buhat sa Ginoo. . . . Ang mga babaye nagdala og dagko kaayong responsibilidad ug sila ang responsable sa katumanan niini nga mga responsibilidad. Nagdumala sila sa kaugalingon nilang mga organisasyon, ug lig-on kana nga mga organisasyon ug matunhayan ug makahuluganon kining mga pwersa sa kamaayo dinhi sa kalibutan. Giila sila nga usa ka kauban sa buluhaton [sa mga tighupot] sa pagkapari, tanan

naningkamot nga matukod ang gingharian sa Dios dinhi sa yuta. Gitahud namo ug girespeto ang inyong kapasidad. Gilautanan namo ang inyong pagpangulo, ug kalig-on, ug impresibong mga resulta sa inyong pagdumala sa mga organisasyon diin kamo ang responsable. Suportahan ug paluyohan namo kamo isip mga anak sa Dios, nga nagtrabaho sa talagsaong pakig-alayon sa pag-abag kaniya nga mapahinabo ang pagka-imortal ug kinabuhing dayon sa tanang anak sa Dios.”³

Ang kalalakin-an ug kababayen-an tugyanan sa gahum ug awtoridad niadtong kinsa naghupot sa mga yawe sa pagkapari.

Ang mga yawe sa pagkapari mao “ang awtoridad nga gihatag sa Dios ngadto sa [mga naghupot sa] pagkapari aron pagmando, pagkontrolar, ug pagdumala sa paggamit sa Iyang pagkapari dinhi sa yuta.”⁴ Si Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtamtambag sa Unang Kapangulohan, mipasabut, “Matag buhat o ordinansa nga gipahigayon sa Simbahan gihimo ubos sa direkta o dili direkta nga pagtugot sa tawo nga naghupot sa mga yawe niana nga kalihokan.”⁵

Ang kababayen-an adunay awtoridad sa pagpahigayon sa ilang mga calling, ubos sa direksyon sa usa ka tawo nga naghupot sa mga yawe sa pagkapari, sama sa kalalakin-an. Si Presidente M. Russell Ballard, Akting Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, mipahayag, “Kadtong adunay mga yawe sa pagkapari [priesthood] . . . sa tinuoray naghimong posible nga ang tanan kinsa matinud-anong naghago ubos sa ilang direksyon makagamit sa awtoridad sa

pagkapari ug makagamit sa gahum sa pagkapari.”⁶

“Wala kita maanad nga mosulti bahin sa kababayen-an nga dunay awtoridad sa pagkapari [priesthood] diha sa ilang mga calling sa Simbahan, apan unsa man diay kanang laing awtoridad? Kon ang usa ka babaye—batan-on o tigulang—i-set apart sa pagsangyaw sa ebanghelyo isip full-time nga misyonaryo, gihatagan siya og awtoridad sa pagkapari sa pagpahigayon og buluhaton sa pagkapari. Ingong usab niana kon ang usa ka babaye i-set apart aron molihok isip opisyal o magtutudlo diha sa organisasyon sa Simbahan ubos sa pagdumala sa tawo nga naghupot sa mga yawe sa pagkapari.”⁷

Kon magtudlo niini nga konsepto sa akong mga estudyante, kanunay kong mangutana, “Kon ang stake adunay hiniusa nga miting sa kapangulohan sa Young Men ug Young Women, kinsa ang modumala?” Tungod kay ang presidente sa Young Women sa stake ug ang presidente sa Young Men sa stake gitawag ug gi-set apart pinaagi sa usa ka tawo nga naghupot sa mga yawe sa pagkapari (ang presidente sa stake), uban sa ilang mga calling, ang duha adunay sama nga awtoridad sa pagkapari ug busa bisan hain ang modumala sa lain. Masabtan ra nila sa pagpuli-puli sa pag-conduct sa mga miting.

Ang Ginoo parehang mopanalangin sa kababayen-an ug kalalakin-an pinaagi sa Iyang pagkapari.

Ang Ginoo mohatag og daghang mga panalangin pinaagi sa Iyang

Ang Sister nga mga misyonaryo ang ehemplo sa mga babaye nga gi-set apart ug gihatagan sa awtoridad sa pagkapari aron mapahigayon ang buhat sa pagkapari.

pagkapari nga mahimong moabut ngadto sa tanang mga miyembro kinsa mohimo ug motuman sa sagrado nga mga pakigsaad. Si Presidente Ballard mitudlo, “Ang tanan nga mihimo og sagradong mga pakigsaad sa Ginoo ug kadtong mitahud sa mga pakigsaad mahimong makadawat og personal nga pagpadayag, nga mapanalanginan pinaagi sa pagpangalagad sa mga anghel, nga makigsulti sa Dios, nga makadawat sa kahingpitan sa ebanghelyo, ug, sa katapusan, mahimong mga manununod kauban ni Jesukristo sa tanan nga anaa sa atong Amahan.”⁸

Si Presidente Joseph Fielding Smith (1876–1972) mitudlo: “Ang mga panalangin sa pagkapari [priesthood] dili lang alang sa mga kalalakin-an. Kini nga mga panalangin gibubu usab diha sa . . . tanan nga matinud-anong mga babaye sa Simbahan. . . . Ang Ginoo nagtanyag ngadto sa iyang anak nga mga babaye sa tanang espirituhanong gasa ug panalangin nga maangkon sa iyang anak nga mga lalaki.”⁹

Ug samtang ang mga babaye maghimo sa buhat sa ilang Amahan, sila usab mapanalanginan nga mahimong “manununod sa Dios, ug isig ka manununod uban kang Kristo” (Mga Taga-Roma 8:17; tan-awa usab sa bersikulo 16).

Ang kababayen-an ug kalalakin-an (single ug minyo) mahimong tugahan sa gahum sa pagkapari diha sa templo.

Niadtong 1833 ang Ginoo misaad ni Joseph Smith nga ang mga Santos, ang kalalakin-an ug kababayen-an, pagatugahan uban sa “gahum gikan sa kahitasan” (Doktrina ug mga Pakigsaad 95:8). Si Presidente Ballard miklaro: “Ang tuga [endowment] sa tinuoray usa ka gasa nga gahum. Ang tanan nga mosulod sa balay sa Ginoo nagpahigayon sa mga ordinansa sa pagkapari. Magamit kini sa kalalakin-an ug kababayen-an.”¹⁰ Ang tanang takus nga mga miyembro kinsa nakadawat sa ilang tuga ug motuman sa mga pakigsaad nga ilang nahimo sa templo adunay gahum sa pagkapari. Sa ingon, ang mga babaye, minyo o wala maminyo [single], makabaton og gahum sa pagkapari diha sa ilang mga panimalay bisan pa sa pagbisita gikan sa usa ka tighupot sa pagkapari.

Si Sheri Dew, kanhi magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society, nangutana, “Unsay buot ipasabut nga makagamit sa gahum sa pagkapari [priesthood]? Nagpasabut kini nga kita makadawat og pagpadayag, mapanalanginan ug matabangan sa nangalagad nga mga anghel, makat-on sa pag-abli sa tabil nga nagbuwag nato

gikan sa atong Langitnong Amahan, malig-on sa pagpakigbatok sa tintasyon, mapanalipdan, ug mahayagan, ug mahimong mas maalamon kay sa kita karon—ang tanan walay bisan unsa nga mortal nga pagpataliwala.”¹¹ Unsa ang labing importante nga sangputanan niini nga gahum ug sa unsa nga paagi kini madawat? Ang Ginoo mipadayag nga “ang gahum sa pagkadiosnon,” naglakip sa gahum nga mahimong sama Kaniya, gipakita pinaagi sa mga ordinansa sa pagkapari (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20).

Ang awtoridad sa pagkapari usahay maglihok nga lahi sa Simbahan kay sa pamilya.

Ang organisasyon sa Simbahan mao ang hirarkiya; ang pamilya mao ang patriyarkal. Si Presidente Oaks mitudlo nga adunay “mga kalainan sa paagi nga ang katungod sa pagkapari [priesthood] naglihok diha sa pamilya ug sa Simbahan.”¹² Pinaagi sa balaan nga plano, ang bana ug asawa adunay pipila ka lahi nga mga responsibilidad, apan magtambayayong sila isip managkauban.”¹³ Si Elder L. Tom Perry (1922–2015) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo: “Hinumdumi, mga kaigsoonan, nga sa inyong tahas isip lider sa pamilya, inyong asawa maoy inyong kauban. . . . Sukad pa sa sinugdanan, ang Dios nag-sugo sa katawhan nga ang kaminyoon kinahanglan mohiusa sa bana ug asawa diha sa panag-uyon. Busa, walay usa ka presidente o bise presidente diha sa pamilya. Ang managtiayon magkaubang magtrabaho hangtud sa kahangturan para sa kaayohan sa ilang pamilya. Sila magkahiusa sa pulong, sa buhat, ug sa lihok, samtang sila mangulo, maggiya, ug magdumala sa ilang pamilya. Sila managsamang magkauban. Magakauban ug magkahiusa silang magplano ug magorganisar sa mga kalihokan sa pamilya samtang nagpadayon sila sa unahan.”¹⁴

Nan unsay mahitabo kon ang usa ka kapikas mamatay? Si Presidente Oaks mitudlo: “Pagkamatay sa akong amahan,

ang akong inahan maoy nangulo sa among pamilya. Wala siyay katungdanan sa pagkapari, apan isip nahabilin nga ginikanan sa iyang kaminyoon nahimo siya nga tigdumala nga tinugyanan sa iyang pamilya. Sa samang higayon, hingpit siyang matinahuron sa katungod sa pagkapari sa among bishop ug ubang mga lider sa Simbahan. Nangulo siya sa iyang pamilya, apan sila nangulo sa Simbahan.”¹⁵

2. Mga Babag

Unsa ang pipila ka mga babag nga makapugong sa kababayan-an nga hingpit nga makahibalo sa ilang paggamit sa gahum sa pagkapari?

Ang kalibug sa kalalakin-an ug kababayan-an kabahin sa pagkapari.

Si Presidente Oaks mitudlo: “Ang Melchizedek nga Pagkapari [Melchizedek Priesthood] dili usa ka kahimtang o titulo. Kini usa ka balaan nga gahum nga gitugyan aron magamit alang sa kaayohan sa buhat sa Ginoo alang sa Iyang mga anak. Kinahanglan natong hinumduman kanunay nga ang mga lalaki kinsa naghupot sa pagkapari *dili* ‘mao ang pagkapari.’ Dili tukma nga moingon nga ‘ang pagkapari [priesthood] ug ang mga babaye.’ Kinahanglan nga kita mo-refer ‘sa *mga tighupot* sa pagkapari [priesthood] ug sa kababayan-an.”¹⁶

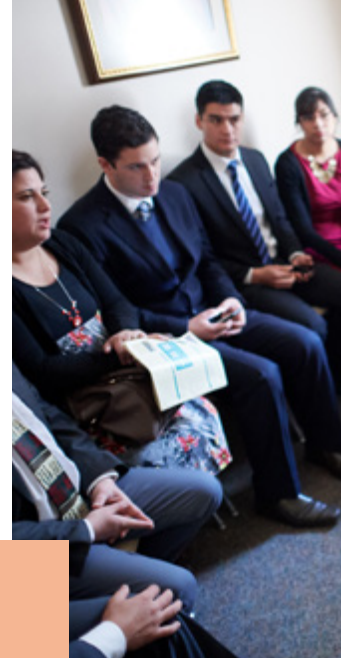
Pinaagi sa pag-ingon, “Ang priesthood manganta na karon og kanta,” o “nagkinahanglan ta og boluntaryo sa priesthood nga moadto sa kampo sa Young Women,” naghimo kita

sa atong kaugalingon ug sa uban, bisan unsa pa ka maayo ang atong tumong, og kadaot pinaagi sa paghimo ug pagpadayon sa kalibug ug pagpakunhod sa gahum sa Dios.

Sa paghunahuna nga ang pagkapari walay labut sa kababayan-an.

Sa dihang gidapit sa pagtuon bahin sa pagkapari, ang pipila ka sister mitubag, “Dili ko kinahanglan nga makat-on niana nga hilisgutan. Dili kana nako magamit.” Apan tungod kay ang pagkapari mopanalangin sa tanang anak sa Dios, kitang tanan makabenebisyo og mas dakong pagsabut. Kitang tanan makabenebisyo og mas dakong pagsabut sa pagkapari. Hunahunaa kon sa unsa nga paagi nga ang Simbahan ug ang atong mga pamilya mapanalanginan kon ang kababayan-an ug kalalakin-an sa Simbahan maalamon kaayo sa pagsabut ug pagtudlo sa mga kama-tuoran kabahin sa pagkapari.

Si Linda K. Burton, kanhi Kinatibuk-ang Presidente sa Relief

3. Unsa ang Atong Mabuhat?

Ania ang pipila ka paagi nga ang matag usa nato makatabang sa atong mga sister sa ebanghelyo nga moapil sa mas hingpit sa buhat sa Dios nga matuman pinaagi sa Iyang gahum sa pagkapari.

Hibaloi ang labing bag-o nga mga pulong sa Kaigsoonan ug sa mga lider sa atong kababayen-an.

Sa milabay nga daghang mga tuig, ang senior nga mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles piho nga namulong sa tahas sa kababayen-an sa Simbahan. Naminaw ba kita pag-ayo niini nga mga pakigpulong?

Pananglitan, niadtong 2015, si Presidente Russell M. Nelson mipahayag, “Ang gingharian sa Dios dili kompleto ug dili mahimong makompleto kon wala ang mga babaye kinsa naghimo og sagradong mga pakigsaad ug dayon sundon kini, mga babaye nga makasulti uban sa gahum ug awtoridad sa Dios!”¹⁸

Tabangi ang tanang mga miyembro nga makasabut sa talagsaong tahas sa kababayen-an sa buhat sa pagkapari.

Si Presidente Ballard mipahinundom sa kababayen-an sa Relief Society nga ang ilang “luna sa pag-impluwensya usa ka lahi nga luna—luna nga dili

masundog sa mga lalaki. Walay makahimo sa pagpanalipod sa atong Manluluwas sa mas labaw nga pag-aghat o gahum kay kaninyo—anak nga mga babaye sa Dios kamo nga adunay kalig-on sa kahiladman ug pagsalig. Ang impluwensya sa tingog sa usa ka nakabig nga babaye dili masukod, ug ang Simbahan mas nagkinahanglan sa inyong mga tingog karon kay sa kaniadto.”¹⁹ Si Bonnie L. Oscarson mipahayag: “Ang [Kababayen-an] sa Simbahan kinahanglang makakita sa ilang kaugalingon nga mahimong mahinungdanong mga sumasal-mot diha sa buhat nga gidumala sa pagkapari [priesthood] ug dili lamang mga tumatan-aw ug mga tigsuporta.”²⁰

Tahura ang mga lider sa kababayen-an.

Makatarunganon, kita mohatag og pagtagad sa unsay gisulti niadtong atong gipaluyohan isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Naghupot sila sa mga yawe sa gingharian, ug ang Ginoo mogiya sa Iyang buhat pinaagi kanila. Agig dugang sa ilang mga pagtulun-an, ang mga lider sa Simbahan nga babaye gi-set apart ug gihatagan sa awtoridad sa pagkapari sa pagpamulong ngadto sa kalalakin-an ug kababayen-an sa Simbahan. Gusto usab kita nga maminaw sa ilang mga pagtulun-an ug mopatalinghug unsa nga tambag ang gihatag sa Dios kanato pinaagi kanila.

Society, mihatag og gibug-aton nga ang kababayen-an ingon man ang kalalakin-an kinahanglang magtuon sa hilisgutan bahin sa pagkapari. “Sisters, dili kami makabarug ug makatudlo niadto nga mga butang nga wala namo masabti ug mahibaloi sa among kaugalingon.”¹⁷

Ang pagbutang og kinutuban sa kababayen-an sa tinuod wala gayud sukad.

Klaro nga ang pipila ka calling sa Simbahan nagkinahanglan og ordinasyon ngadto sa katungdanan sa pagkapari, apan kinahanglan nga kita magmabinantayon nga dili mohatag og kinutuban sa atong kababayen-an base lang sa kultura, kasaysayan, bakak nga mga pagsabut, o mga tradisyon. Pananglitan, ang kababayen-an mahimong maayo nga mga lider ug mga magtutudlo, importante nga mga tingog sa mga konseho sa Simbahan, ug gamhanang mga ehemplo sa pagkadisipulo ngadto sa mga miyembro sa tanang panahon.

Ilapil ang kababayen-an sa mga konseho, dili lamang sa titulo apan uban sa lihok.

Si Presidente Ballard miingon: “Bisan kinsa nga lider sa pagkapari [priesthood] kinsa dili mopaapil sa iyang mga lider nga sister uban sa hingpit nga pagtahud ug ang pagpaapil wala mopasidungog ug mopalambo sa mga yawe sa gitug-yan kaniya. Ang iyang gahum ug impluwensya mawala hangtud iyang makat-unan ang mga pamaagi sa Ginoo.”²¹

Ayaw paghatag og “ingon may awtoridad” nga mga tubag nga wala pa tubaga sa Ginoo Mismo.

Si Presidente Oaks mipasidaan sa mga miyembro sa Simbahan sa paglikay sa pagtubag sa mga pangutana nga wala pa tubaga sa Ginoo: “Dili nato buhaton ang sayop nga nahimo sa una, . . . sa pagsulay og butang og mga rason ngadto sa pinadayag. Ang mga rason nahimo na hinoon nga hinimo-himo sa tawo sa hilabihan

gayud. Ang mga pagpadayag mao ang atong gipaluyohan isip ang kabubut-on sa Ginoo ug anaa diha nahimutang ang kasiguroan.”²²

Si Presidente Ballard mihatag og perpekto nga chemplo niini: “Ngano nga ang kalalakin-an gi-orden ngadto sa responsibilidad sa pagkapari [priesthood] ug dili ang kababayen-an? . . . Ang Ginoo wala magpadayag kon nganong Iyang gitukod ang Iyang Simbahan ingon sa Iyang gihimo.”²³ Si Presidente Ballard mipasidaan usab kanato “ayaw isugilon ang mga istorya nga giingon nga makapasiugda og pagtuo o tabi-tabi apan wala mapamatud-i o mga napapas nang panabut ug pagpasabut sa atong doktrina ug gipanghimo kaniadto. Kanunay nga maalamon nga himoong usa ka batasan ang pagtuon sa pulong sa buhing mga propeta ug mga apostoles; updated kanunay sa bag-ong mga isyu sa Simbahan, polisiya, ug mga pamahayag pinaagi sa mormonnewsroom.org ug LDS.org; ug konsultahon ang mga buhat sa lehitimo, mahuna-hunaon, ug matinud-anong mga LDS scholars sa pagsiguro nga dili ninyo matudlo ang dili tinuod,

gipapas na, o mga katingad-an, ug lahi.”²⁴ Hinumdumi nga usahay, “Wala ko kahibalo” sa tinuod mao ang labing maayo nga tubag. Kinahanglan kitang magsiksik nga makugihon pinaagi sa kahayag sa hugot nga pagtuo sa pagkat-on sa balaan nga kamatuoran.

Tabangi ang kababayen-an ug kalalakin-an nga mas makasabut sa pagkapari.

Ang pagtabang sa kalalakin-an ug kababayen-an nga mahimong malig-on sa ilang abilidad sa pagtuo ug pagkat-on mahitungod sa pagkapari importante. Ang pipila ka kasulatan nga makatabang niini nga proseso naglakip, apan dili limitado sa, Alma 13 ug Doktrina ug mga Pakigsaad mga seksyon 2, 13, 20, 76, 84, 95, 107, 110, 121, ug 124. Ang pagtam-bong sa templo alang sa katuyoan sa pagpangita sa matinud-anong paagi dili lamang sa mga tubag apan ilabi na sa dinasig nga mga pangutana kabahin sa hilisgutan nga dili mahimong palabihan og hatag og gibug-aton.

Si Elder Bruce R. McConkie (1915–85) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles misugo: “Kini nga doktrina sa pagkapari [priesthood]—wala mahibalo sa kalibutan ug gamay ang nahibalo-an bisan sa Simbahan—dili makat-unan gikan sa mga kasulatan lamang. . . .

“Ang doktrina sa pagkapari mahibaloan lamang pinaagi sa personal nga pagpadayag. Moabut pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an ug lagda human sa usa ka lagda, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo ngadto niadtong kinsa nahigugma ug nag-alagad

4. Panapos

sa Dios uban sa ilang tibuok kasing-kasing, gahum, hunahuna, ug kusog. (Tan-awa sa D&P 98:12.)”²⁵

Tabangi ang kababayan-an nga makasabut nga sila kinahanglang mobarug uban sa Ginoo ug sa Iyang mga propeta.

Ang kalibutan nagkabahin-bahin ug mayubiton. Ang kababayan-an, nag-away batok sa usag usa. Ang mga opinyon bug-at ug ang mga emosyon grabe kaayo. Hunahunaa ang impluwensya alang sa kaayohan niini nga kalibutan kon ang tanang miyembro sa Simbahan makakita nga sila, sama ni Ester, gitagana “maingon niini nga panahona” (Ester 4:14) ug nga sila, sa indibidwal ug isip tibuok nga nagkahiusa, gikinahanglan aron mogiya, dili mosunod, sa kalibutan.

Si Emma Smith namahayag: “Atong buhaton ang talagsaon nga butang. . . . Paabuton nato ang talagsaong mga okasyon ug dinaliang mga tawag.”²⁶ Kining dinalian nga mga tawag, gani mga panghangyo, nagagikan sa mga lider sa Simbahan ngadto sa mga sister sa milabayng pipila ka tuig nga wala sukad kaniadto. Samtang mas makasabut kita sa mga kamatuoran nga may kalabutan sa pagkapari, makaila sa posible nga mga rason ngano nga daghang kababayan-an ang nagpuyo nga ubos sa ilang mga pribilehiyo, ug mohimo sa kahibalo nga atong naangkon kabahin sa kababayan-an ug sa ilang mga oportunidad sa pag-apil sa buhat sa pagkapari, kita mahimong “makakaplag sa kalipay ug kalinaw nga moabut gumikan sa pagkahibalo pinaagi sa inyong pagtudlo nga kamo nakatandog og kinabuhi, nakabayaw og usa ka anak sa Langitnong Amahan diha sa iyang panaw nga ugma damlag makasulod na usab ngadto sa Iyang presensya.”²⁷ ■

Lalaki ug mga Babaye diha sa Buhat sa Ginoo,” *Liahona*, 48–49.

9. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente: Joseph Fielding Smith* (2013), 185. Alang sa mas lawom nga panaghisgutan sa priesthood, tan-awa sa Bruce R. McConkie, “The Ten Blessings of the Priesthood,” *Ensign*, Nob. 1977, 33–35.
10. M. Russell Ballard, “Let Us Think Straight” (debosyonal sa Brigham Young University, Ago. 20, 2013); 7, speeches.byu.edu.
11. Sheri Dew, *Women and the Priesthood: What One Mormon Woman Believes* (2013), 125.
12. Dallin H. Oaks, “Katungod sa Pagkapari [Priesthood] diha sa Pamilya ug sa Simbahan,” *Liahona*, Nob. 2005, 26.
13. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo. 2017, 145.
14. L. Tom Perry, “Pagkaamahan, usa ka Mahangturong Katungdanan,” *Liahona*, Mayo 2004, 71.
15. Dallin H. Oaks, “Katungod sa Pagkapari [Priesthood] diha sa Pamilya ug sa Simbahan,” 26.
16. Dallin H. Oaks, “Ang mga Gahum sa Pagkapari [Priesthood],” *Liahona*, Mayo 2018, 65.
17. Linda K. Burton, “Priesthood: ‘A Sacred Trust to Be Used for the Benefit of Men, Women, and Children’” (Brigham Young University Women’s Conference, Mayo 3, 2013), womensconference.byu.edu/transcripts.
18. Russell M. Nelson, “Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” 96.
19. M. Russell Ballard, “Mga Lalaki ug mga Babaye ug ang Gahum sa Pagkapari [Priesthood],” *Liahona*, Sept. 2014, 37.
20. Bonnie L. Oscarson, “Barug diha sa Kalig-on, mga Kaigsoonang Babaye sa Zion,” *Liahona*, Nob. 2016, 14.
21. M. Russell Ballard, “Mga Lalaki ug mga Babaye ug ang Gahum sa Pagkapari [Priesthood],” *Liahona*, 35.
22. Dallin H. Oaks, *Life’s Lessons Learned: Personal Reflections* (2011), 68–69.
23. M. Russell Ballard, “Mga Lalaki ug mga Babaye ug ang Gahum sa Pagkapari [Priesthood],” *Liahona*, 35.
24. M. Russell Ballard, “The Opportunities and Responsibilities of CES Teachers in the 21st Century” (address given to Church Educational System Religious Educators, Feb. 26, 2016), broadcasts.lds.org.
25. Bruce R. McConkie, “The Doctrine of the Priesthood,” *Ensign*, Mayo 1982, 32.
26. Emma Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian*, 11.
27. M. Russell Ballard, “The Opportunities and Responsibilities of CES Teachers in the 21st Century.”

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” *Liahona*, Nob. 2015, 97.
2. Bonnie L. Oscarson, “Barug diha sa Kalig-on, mga Kaigsoonang Babaye sa Zion,” *Liahona*, Nob. 2016, 14.
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Gordon B. Hinckley* (2016), 118–119.
4. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 2.1.1.
5. Dallin H. Oaks, “Ang mga Yawe ug Awtoridad sa Pagkapari [Priesthood],” *Liahona*, Mayo 2014, 49.
6. M. Russell Ballard, “Ang mga Lalaki ug mga Babaye diha sa Buhat sa Ginoo,” *Liahona*, Abr. 2014, 48; tan-awa usab sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 138–39.
7. Dallin H. Oaks, “Ang mga Yawe ug Awtoridad sa Pagkapari [Priesthood],” 51.
8. M. Russell Ballard, “Ang mga

Pagtinguha og Mas Dako nga Pagsabut

Usa niana ka panahon naki-pag-date ako sa unang higayon sa usa ka babaye sa akong ward. Pagkasunod buntag kami rang duha ang miapil sa among temple trip sa ward. Mitanyag mi sa pagtabang sa bisan unsa nga mga ordinansa nga nagkinahanglan og mga patron . . . nga mao diay ang mga pagbugkos.

Gikulbaan kaayo ko, apan sa akong kasurprisa, ang paghimo og puli [vicarious] nga mga pagbugkos uban sa usa ka babaye nga walay 12 ka oras human sa among unang pakig-date dili kaayo salikwaut kay sa akong pagtuo. Kon bisan unsa, kana nga kasinatian nakahatag nako og dugang **nga panglantaw kon unsa ka importante ang matag aspeto sa buhat sa templo**—lakip sa mga pagbugkos (basaha pa sa akong digital nga artikulo).

Ang atong mga sitwasyon talagsaon, apan kon kita **maningkamot nga mas makasabut sa mga pakigsaad** nga atong gihimo sa templo, kadto nga mga ordinansa maoy mga butang nga dili nato kuhaon gikan sa atong lista sa espirituhanong butang ug mas gikinahanglan kaayo nga mga tinubdan sa **“buhing mga tubig” nga makahatag nato og espirituhanong kalig-on** (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 63:23). Ug sa gubot nga kalibutan nga atong gipuy-an, nagkinahanglan kita sa tanang kusog nga atong gikinahanglan!

Niini nga isyu, **ang mga young adult mopakigbahin sa ilang mga kasinatian sa templo**. Si Kealohilani mopakigbahin kon sa unsang paagi nga ang matinud-anong pagsul-ob sa garment sa templo nakapanalangin sa iyang

kinabuhi (tan-awa sa pahina 44). Sa digital lamang nga artikulo, si Zariah mipakigbahin sa iyang mga kahadlok mahitungod sa pagbati og nga dili kaayo angayan nga mosulod sa templo. Kon ikaw nangandam usab sa pagsulod sa templo sa unang higayon, among gitigum ang P&T nga makatabang (sa online lamang). Ug si Mahesh naghigot nga siya mibalik ngadto sa templo aron mas makasabut sa mga pakigsaad nga iyang gihimo didto (tan-awa sa pahina 48).

Samtang ako maningkamot nga moadto sa templo kutob sa akong mahimo

sa **pagpuno sa akong espirituhanong sudlanan**, unsay importante mao nga **ako nagtugot sa Espiritu sa pagtudlo nako ug mousab nako** sa sulod ug sa gawas sa mga bong-bong niini. Dayon ang “buhing mga tubig” nga nagagikan sa templo ug pinaagi sa akong mga pakigsaad makatabang sa pagtagbaw sa akong kauhaw kada adlaw.

Salamat!

Alex Hsieh

LABING MAAYO NGA TAMBAG ...

Ang mga young adult nagpakigbahin sa labing maayong tambag nga ilang nadawat mahitungod sa paghimo sa templo nga kabahin sa inyong kinabuhi.

“Ang akong bishop misulti nako nga ang templo mahimong sagrado nga kasinatian nga maoy gusto nakong mahitabo. Anaa ra gayud nako ang paghukom unsay dako nga epekto sa templo sa akong kinabuhi.”

—**Jasmyn Nye, Utah, USA**

“Ang pagbaton og templo sa duol nindot kaayo, apan kon ang mga miyembro dili gayud moadto sa templo, nan kini layo gayud kaayo kanunay. Kinahanglan gayud kita magpaduol sa templo, bisan unsa pa kini ka layo.”

—**Cole Murphy, California, USA**

“Paghimo og katuyoan. Adto uban sa usa ka pangutana, trabahoa ang usa ka katigulangan, pangita og kalinaw, o paminaw sa mga pag-aghat.”

—**Sydney Orton, Utah, USA**

Unsa ang labing maayong tambag ang imong nadawat mahitungod sa paghimo og mga sayop ug pagpaningkamot pag-usab? Ipadala ang inyong tubag sa liahona.lds.org inig Marso 31, 2019.

Ipakigbahin ang Inyong Istorya

Aduna ba kamoy talagsaong istorya nga ipakigbahin? O gusto ba kamo nga makakita og mga artikulo mahitungod sa piho nga mga hilisgutan? Kon mao, gusto kaming makadungog kaninyo! Isumiter ang inyong mga artikulo o ang inyong feedback sa liahona.lds.org.

MAHITUNGOD SA YOUNG ADULT NGA MGA TAGSULAT

Si **Kealohilani Wallace**

nagsulat og angay, inila nga fiction nga literatura alang sa young adult nga dinasig gikan sa iyang kinabuhi ug sa iyang mga pagtuo. Siya usa ka alumna sa Brigham Young University–Hawaii ug aktibo nga miyembro sa YSA ward.

Mahesh Kumar Vedurupaka

Gikan sa Andhra Pradesh, India. Siya bana ug amahan sa duha ka cute nga mga anak. Siya adunay bachelor's degree sa computer science engineering ug nagtrabaho isip senior software developer. Ganahan siya mag-outing sa iyang pamilya, magkat-on og bag-ong mga teknolohiya, ug magluto.

Zariah Inniss gikan sa

Barbados. Siya 21 anyos ug kinamagulangan sa lima ka anak. Miyembro siya sa Simbahan sa iyang tibuok kinabuhi. Ganahan siya nga magsulat ug magpatukar og musika.

Alex Hugie gikan sa Oregon, USA. Migradwar siya gikan sa Brigham Young University nga dunay bachelor's degree sa English. Interesado siya magtuon sa literatura sa young adult, magsulat og katawanan nga mubo nga mga istorya ug mga nobela, ug mag-inom og gatas.

NIINI NGA SEKSYON

44 Gipanalipdan sa mga Pakigsaad

Ni Kealohilani Wallace

48 Pagtan-aw Pag-usab ngadto sa Balaan nga Templo

Ni Mahesh Kumar Vedurupaka

DIGITAL LAMANG

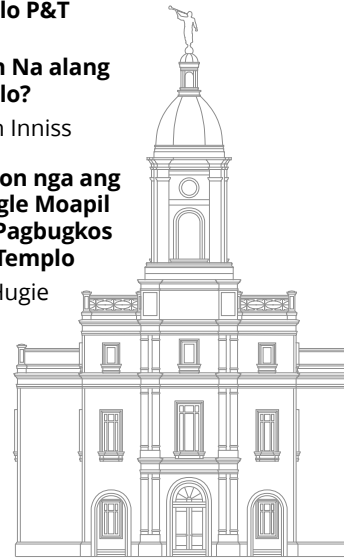
Pagtuga [Endowment] sa Templo P&T

Angayan Na alang sa Templo?

Ni Zariah Inniss

5 ka Rason nga ang mga Single Moapil sa mga Pagbugkos diha sa Templo

Ni Alex Hugie

Pangitaa kini nga mga artikulo ug dugang pa:

- Sa liahona.lds.org
- Sa **YA Weekly** (ubos sa “Young Adults” sa Gospel Library)
- Sa [facebook.com/liahona](https://www.facebook.com/liahona)

Ang gahum ug panalipod nga gisaad niadtong kinsa matinud-anong magsul-ob sa garment sa templo wala maggikan sa magic; nagagikan kini sa Dios.

Gipanalipdan sa mga Pakigsaad

Ni Kealohilani Wallace

Ang akong gugma sa pagsul-ob sa garment sa templo dili masulti sa hingpit sa mga pulong. Bisan og ang pisikal nga materyal nga maoy gihimo sa garment gaan ug dili kaayo mamatikdan sa dihang naanad na ko, unsa ang girepresentaran sa garment, ang mga panalangin nga uban niini, ug ang mga panalangin nga moabut niini, ug ang akong dayag nga pagpakita sa akong kaugalingong pasalig ngadto sa Dios—ug sa akong gugma *alang* sa Dios—nga sa pagsul-ob niini kada adlaw usa ka maa-nindot ug espirituhanong kasinatian. Kini ang kalinaw. Kini ang kalig-on. Kini ang kakalma. Kini ang gahum. Kini ang balaan. Kini usa ka panalangin sa akong kinabuhi kon ako maningkamot.

Usahay ang mga tawo mokonsiderar sa garment nga usa lang ka underwear, o yanong paagi sa pagsukod sa kalig-dong, gitumong sa pagpakita kanila unsay ilang masul-ob o dili—sa gusto lang unsay desente ug dili desente. Ug samtang ang sakto nga pagsul-ob sa garment sa tinuod nag-awhag og kaligdong (ilabi na sa mga sumbanan sa kalibutan), ang garment sa balaan nga pagkapari nagrepresentar og mas labaw pa.

Gamhanang Mahangturong Panglantaw

Nadawat nako ang akong kaugalingon nga pagtuga sa edad nga 19 agig pagpangandam sa akong kaminyoon sa templo. Ug samtang ang dili maayong sirkums-tansya maoy nakaingon nga natapos ang kaminyoon, nagmatinud-anon ko sa

akong mga pakigsaad, ug kadtong mga pakigsaad nga akong gihimo sa Ginoo nagpabilin. Nagpabilin ko nga matinud-anon ug kini nakapalig-on kanako. Wala ko mag-inusara sa akong mga pagsulay ug ako nahimong mas lig-on tungod niini.

Nakadawat ko og daghang mga panalangin sa padayon nga paghupot og rekomend sa templo, sa pagsul-ob sa sakto sa garment sumala sa gisugo, ug tungod sa pagtuman sa mga pakigsaad nga akong gihimo sa templo. Bisan og imposible sa paghingalan sa matag panalangin tungod niini nga pagkamasulundon, ang labing klaro nga akong namatikdan mao ang abilidad sa pagpadayon sa langitnong panglantaw ug sa kanunay nga pisikal nga pahinumdom sa paghimo og sakto nga mga pagpili bisan ang uban sa akong palibut wala maghimo og sakto nga pagpili—ug bisan kon ang mga pagpili sa uban makahatag nako og kasakit.

Daghan ang dili maayo sa akong kinabuhi sa milabay nga 11 ka tuig (ang labing dili maayo naglakip sa diborsyo, grabing problema sa kwarta, ug pagkahigawad sa panarbaho ug personal nga mga problema), apan ang kanunay nga pagsul-ob sa garment ug kanunay nga pag-adto sa templo nakatabang nako nga makahibalo nga aduna pay nindot niining kinabuhi kay sa bisan unsa nga pagsulay nga akong nasinati niining higayuna—bisan

unsa pa kalisud o kasakit ang matag higayon.

Tungod niining duha ka kanunay nakatabang nako nga magpabilin nga duol sa Espiritu, gigiyahan ko nga makalingkawas sa pisikal nga kakuyaw uban sa mahang-turong mga pag-aghat nga akong gipili nga sundon—ug ako gihatagan usab og dakong pagbati nga paglaum ug mahang-turong panglantaw nga migiya nako agi sa malisud nga mga pagsulay sa dihang gibati nako nga wala na koy kusog sa paghimo pa sa emosyonal ug pisikal nga lakang sa pagpadayon sa akong panaw. Kini nga kalinaw nagpadayon sa pagtabang nako kon moabut ang bag-ong mga hagit ug mga pagsulay.

Ang mga panalangin gikan sa templo nga akong nasinati gikan sa matag adlaw usahay atong gibaliwala (sama sa kalinaw sa kaugalingon ug mga pag-aghat), ngadto sa maukyabon, walay katapusan, ug klaro (sama sa kahangturan nga mabugkos sa atong mga pamilya). Ang kasinatian sa matag indibidwal talagsaon ug personal—apan ang mga panalangin kanunay nga moabut kanato sa tukma nga tayming sa Ginoo kon kita motuman sa atong mga pakig-saad (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 82:10). Ang pagsul-ob sa garment usa ka importante, personal nga paagi sa pagpakita sa Ginoo nga nahinumdom kita sa atong mga pakigsaad.

Kanunay nga Espirituhanong Panalipod

Si Presidente Boyd K. Packer (1924–2015), Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, mipasabut nga usa sa mga panalangin nga atong mapaabut kon kita mosul-ob sa garment sa hustong paagi: “Ang garment nagrepresentar sa sagrado nga mga pakigsaad. Nag-awhag kini og kaligdong ug mahimong panalipod ug proteksyon sa nagsul-ob.”¹

Kini nga panalipod makahatag nato og proteksyon sa unsay gitawag ni Nephi nga “nagdilaab nga mga pana sa kaaway” (1 Nephi 15:24). Kon kita mobana-bana pila ka mga pana ang gitira ni Satanas kanato matag adlaw, sa akong hunahuna daghan kaayo. Nagpuyo kita sa kalibutan nga aktibong nagtinguha sa paglaglag sa unsay atong gituohan. Ang dili maayo nga mga imahe ug mga mensahe naglibut kanato bisan asa, uban sa mga pagpamugos sa paggamit og makadaot nga mga tambal o paglapas sa balaod sa kaputli. Gani naghitik ang pagpamugos ug tintasyon sa pakiglalis ug dili mabination, bisan sa personal o

ilabi na sa online; sa pagbiay-biay o pag-insulto sa uban tungod sa pagpadayag sa ilang mga opinyon o mga pagtuo; o sa pagsulog-sulog sa tawo sa butang nga gamay ra kaayo sama sa sayop sa gramatika. Kining espirituhanong mga pag-ataki, kon patalinghugan, makapakunhod sa atong abilidad sa pagsabut sa mga pasidaan gikan sa Espiritu Santo.

Ang lista sa “nagdilaab nga mga pana” nga gilabay ni Satanas kanato sa tinuod walay katapusan ug kanunay nga makyaw. Si Elder Taniela B. Wakolo sa Seventy miingon, “Ang daghang babag ug mga tintasyon sa kinabuhi mao ang ‘lobo nga manunukob.’” Mao nga unsaon nato pagpanalipod ang atong kaugalingon? Unya nianang sama nga pakigpulong, midugang siya, “Mosaad ko nga ang pag-apil sa mga ordinansa ug pagtahud sa kaubang mga pakigsaad magdala kaninyo og talagsaong kahayag ug proteksyon niining padayong nagkangitngit nga kalibutan.”²

Kon ang “mga pana” nga gilabay ni Satanas kaninyo matag adlaw literal nga hait nga mga butang nga inyong makita ug mabati, ibilin ba ninyo ang

panalipod sa inyong balay? Ibaliwala ba ninyo ang kahibalo unsaon sa pagpanalipod sa inyong kaugalingon—o ang dalan ngadto sa dapit nga kadangpan? Langayon ba ninyo ang paghimo o pagtuman sa mga pakigsaad uban sa Dios sa dihang Siya misaad nga kadtong mga pakigsaad makatabang kaninyo nga magmadaugon?

Ang Gahum sa mga Pakigsaad sa Atong Kauswagan

Ang proteksyon nga ikahatag sa garment wala maggikan sa bisan unsa nga matang sa magic diha sa pisikal nga garment mismo, sama sa sayop nga pagtuo sa uban. Hinoon, ang gisaad nga proteksyon mao ang proteksyon nga gihatag sa Ginoo sa pisikal ug espirituhanon nga paagi kon kita motuman sa atong mga pakigsaad ug mopadayag sa atong matinud-anong pasalong ngadto Kaniya matag adlaw.

Ang mga pakigsaad sa templo ug ang garment *dili* alang sa hingpit nga mga tawo. Kini gitumong sa pagpanalipod sa dili hingpit nga mga tawo kinsa naningkamot sa ilang labing maayo nga

mahimong mas maayo. Mga tawo kinsa maghinulsol kon sila mapukan ug mopadayon. Mga tawo nga sama kaninyo ug kanako.

Sama nga kita pisikal nga moam-bit sa sakrament matag semana aron makahinumdom ug makabag-o sa atong mga pakigsaad sa bunyag, ang pagsul-ob sa garment matag adlaw magsilbi nga usa ka pisikal nga pahinumdom sa mga pakigsaad nga atong gihimo sa templo. Mao kini ang mga butang nga gikinahanglan nato sa atong panaw aron mahimong mas sama ni Kristo.

Lapas sa balaang proteksyon, ang pagtuman sa atong mga pakigsaad ug pagsul-ob sa garment mao ang paagi sa pagpakita sa Dios matag adlaw kon unsa ka dako ang atong gugma Kaniya, ug nga kita mosunod sa Iyang mga sugo *tungod kay* kita nahigugma Kaniya—ug kini mao ang paagi alang nato sa pagdawat sa daghang mga panalangin nga gusto sa Dios nga ihatag kanato. Tinuod siyang nahigugma kanato labaw kay sa atong masabtan ug Siya gusto nga kita luwas ug adunay proteksyon nga Iyang gisaad.

Bulahan Matag Adlaw

Kitang tanan nakig-away sa usa ka espirituhanong panggubatan matag adlaw, nakaamgo man kita o wala. Ang mga pakigsaad nga gihimo sa templo ug gituman sa atong matag adlaw nga kinabuhi makatabang nato nga modaug sa gubat batok sa sala ug ni Satanas, apan anaa ra kanato sa pagpangandam—ug dayon magmatinud-anon.

Malipayon kaayo ko sa akong desisyon nga moadto sa templo—ug sa misunod nga mga desisyon nga akong nahimo sa pagtuman sa akong mga pakigsaad. Gipanalangin ako matag adlaw tungod sa akong pagpili ug sa saktong pagsul-ob sa garment, sama sa akong gipakigsaad nga buhaton. Nakahimo kini nako

nga luwas. Nagpahinumdom kini nako sa akong mga pakigsaad. Ug kini nagpakita sa Dios nga ako nahigugma Kaniya labaw pa kay sa kalibutan ug nga ako mobuhat unsay Iyang gisugo kanako nga akong buhaton. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Hawai'i, USA.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Boyd K. Packer, *The Holy Temple* (1980), 75.
2. Taniela B. Wakolo, “Ang Makaluwas nga mga Ordinansa Magdala Kanato og Talagsaong Kahayag,” *Liahona*, Mayo 2018, 40, 41.

DISKUBRIHA PA ANG DAGHAN

- Pagkat-on pa og dugang mahitungod sa mga templo, pagpangandam sa templo, ug mga ordinansa sa templo sa temples.lds.org.
- Tan-awa ang hinimo sa Simbahan nga video nga makatabang sa pagpasabut sa mga garment sa templo ngadto sa uban sa mormonnewsroom.org/article/temple-garments.

PAGTAN-AW PAG-USAB NGADTO sa Balaan nga Templo

Ni Mahesh Kumar Vedurupaka

Nakaamgo ko nga kinahanglan ko nga mobalik ngadto sa templo aron mas makasabut ug makahinumdom sa mga pakigsaad nga akong gihimo.

Upat ka tuig ang milabay, ang akong magtutudlo sa institute, si Brother Suresh Natrajan, nangutana sa klase, “Pila kaninyo ang nakaadto sa templo?” Tungod kay ang akong asawa, si Anantha, ug ako mihimo og 10 ka oras nga biyahe ngadto sa Hong Kong China Temple sa unang higayon sa miaging tuig, mapasigarbuhon akong mipataas sa akong kamot. Dayon nangutana siya og laing pangutana: “Nahinumdom ka ba unsa nga mga pakigsaad ang imong gihimo didto sa templo?”

Ang iyang pangutana kinahanglang hunahunaon. Daghan kaayo ang hinumduman sa akong unang higayon sa templo. Samtang naningkamot ko nga maminaw pag-ayo, human sa tanan nianang higayuna, nakaamgo ko nga ako nakalimot sa mga pakigsaad nga akong gihimo didto sa templo. Nianang higayuna, mihimo ko og desisyon sa pagbalik ngadto sa templo sa ikaduhang higayon ug niining higayuna maminaw pag-ayo ug hinumduman ang mga pakigsaad nga akong gihimo ug sa ubang mga butang nga importante sa akong kaluwasan.

Milabay ang panahon. Nag-atubang ko og grabe nga mga pagsulay sa akong kinabuhi. Apan nagpalista ko sa klase sa institute, ug usa ka adlaw ang among

leksyon mahitungod ni propeta Jonas. Si Jonas wala motuman unsay gisugog sa Dios nga iyang buhaton. Usa sa mga bersikulo nga nakakuha sa akong pagtagad mao ang Jonas 2:4: “Ug ako miingon, gisalikway ako gikan sa atubangan sa imong mga mata; bisan pa niana ako nagatan-aw pag-usab paingon sa balaan nga templo.”

Kini nga kasulatan nakapatandog sa akong kasingkasing, ug ako nag-ampo sa Langitnong Amahan nga hatagan ko ug ang akong asawa og ikaduhang higayon sa pagbisita sa templo.

Human sa upat ka tuig, ang Langitnong Amahan mipanalangin namo pag-usab nga makasulod sa iyang balay, niining higayuna sa Taipei Taiwan Temple.

Samtang didto, duna koy oportunidad sa pagpahigayon og mga ordinansa alang sa akong uyuan nga namatay sa kanser. Sa dihang gibunyagan ako alang kaniya, naghunahuna ko mahitungod sa mga panalangin nga iyang madawat pinaagi niining ordinansa sa templo. Malipayon kaayo ko, ug ako nakaamgo unsa ang gisulti kanako sa presidente sa templo sa dihang miadto ko sa templo sa unang higayon ug medyo naglibug og gamay. Gisultihan ko niya, “Brother, tingali dili nimo masabtan ang tanan sa

unsay imong gibuhad karon, apan moabut ang adlaw nga bation nimo nga ikaw nakahimo og importante nga mga butang dinhi.”

Nakakuha ko sa akong tubag. Naabtan ko og upat ka tuig aron makasabut pinaagi sa pagbisita sa templo sa ikaduhang higayon.

Karon samtang nag-ambit sa sakrament matag semana, nakahinumdom ko unsa ka gamhanan ang Pag-ula ni Jesukristo ug unsa ka sagrado ang mga pakigsaad nga akong nahimo sa templo.

Karong tuiga mao ang ika-10 nga anibersaryo sa kasal nako ug sa akong asawa. Gusto nakong saulugon kini sa templo ug magpahigayon og mga ordinansa sa pagbugkos alang sa akong katigulangan. Sa pagbuhad niini, nagtrabaho ko og ikaduhang trabaho lahi sa akong naandan nga trabaho, kanang dili makaapekto sa akong panahon uban sa akong pamilya.

Nasayud ko ug gibati nako nga ang buhat sa templo tinuod. Walay makapuli niini, ug angay kini sa bisan unsa nga sakripisyo nga motambong sa templo ug sa pagbuhad sa buhat sa Langitnong Amahan alang sa atong kaugalingon ug alang sa mga kalag kinsa atua sa pikas bahin sa tabil. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Andhra Pradesh, India.

Sila si Mahesh ug Anantha Vedurupaka atubangan sa Taipei Taiwan Temple.

PAGTUGA [ENDOWMENT] SA TEMPLO P&T

Kon kamo nag-andam sa pag-adto sa templo sa unang higayon, basaha ang among P&T sa digital bersyon niini nga artikulo nga anaa sa Gospel Library o sa liahona.lds.org. Sa ubos ang usa sa lima ka pangutana nga inyong makit-an.

Unsay akong mahimo nga mas makasabut sa pagtuga sa templo ug sa mga pakigsaad nga akong gihimo didto?

Tutuki ang mga pagtulun-an ug mga pakigsaad sa templo sa inyong personal nga pagtuon. Pangita sa mga pakisayran sa mga baruganan ug mga pakigsaad sa tuga nga makita sa mga kasulatan, mga pakig-pulong sa kinatibuk-ang komperensya, ug sa ubang mga materyal sa Simbahan. Ang pagribyu niini nga mga kamatuoran sa inyong personal nga pagtuon makatabang ninyo nga motubo ang inyong pagsabut sa mga ordinansa ug mga pakigsaad sa templo. Kon magtuon sa balaod sa kaputli, pananglitan, sa unsa nga paagi nga ang kaligdong ni Jose sa dihang gitintal sa asawa ni Potiphar makapanalangin sa inyong pasalig sa pagsunod niini nga balaod? (tan-awa sa Genesis 39). Sa unsa nga paagi nga ang pasalig ni Nephi sa pagsunod sa mga sugo sa Dios magamit sa paagi sa inyong paghimo sa inyong calling? (tan-awa sa 1 Nephi 3:7).

Balik ngadto sa templo kutob sa itugot sa inyong personal nga mga sirkumstansya.

“Ang atong panabut sa kahulugan sa mga ordinansa ug sa mga pakigsaad motubo kon kita mobalik sa templo kanunay dala ang kinaiya sa pagkat-on ug sa pagpamalandong sa mahangturon nga mga kamatuoran nga gipangtudlo.”

Silvia H. Allred, kanhi Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society, “Balaan nga mga Templo, Sagrado nga mga Pakigsaad,” *Liahona*, Nob. 2008, 114.

Adto sa [lds.org/go/031949](https://www.lds.org/go/031949) aron mabasa ang usa ka artikulo nga makatabang kaninyo nga makasabut sa mga pakigsaad nga atong gihimo uban sa Dios.

COLORADO

54

STATE LEAGUE
SPORTS

Ganahan ko sa Family History!

Dili ko kanunay ganahan sa buhat sa family history. Nausab kana sa dihang nabunyagan ko alang sa usa sa akong katigulangan sa Chile Santiago Temple.

Usa ko ka deacon sa unang higayon nga miadto ko sa templo. Sa dihang mosulod na ko sa bunyaganan, gibati nako ang presensya sa usa ka tawo nga misulod sa kwarto. Mitan-aw ko ug nakita ang usa ka tigulang nga tawo nga nagsul-ob og daan nga sinina. Gibati nako ang iyang gugma ug pasalamat kanako tungod kay nagbuhat ko sa iyang puli [vicarious] nga buhat. Human ako mabunyagi alang kaniya ug mihaw-as gikan sa tubig, nangita ko kaniya, pero wala na siya.

Nagtuon ko nga ang templo mao ang mohatag sa mga ngalan alang sa buhat sa templo, mao nga wala ko mainteresado sa pagsiksik sa family history. Apan kini nga kasinatian nakapadasig nako mahitungod sa pagpangita sa akong kaugalingong mga ngalan sa pamilya.

Usa ka adlaw migamit ko sa akong computer ug nakakita nga duna koy email gikan sa Simbahan nga dunay ngalan sa pamilya. Gibati nako nga kinahanglan ko nga magsiksik og dugang nga mga ngalan, mao nga akong gipangutana ang akong inahan unsaon nako nga epektibong makapangita sa mga ngalan ug makakolekta og dugang nga impormasyon mahitungod sa akong mga katigulangan.

Sa pagkakaran, nakakita ko og 11 ka ngalan sa pamilya, ug nasayud ko nga makakita pa og dugang. Kining mga tawhana wala gayuy oportunidad nga mabunyagan samtang dinhi pa sila sa yuta, ug naghulat sila og taas nga panahon nga mahimo ang ilang buhat sa templo. Nalipay ko nga makatabang kanila pinaagi sa buhat sa templo ug family history.

Lucas,
16, Santiago, Chile

NIINI NGA SEKSYON

52 **Unsay Tinuod ug Unsay Dili?**

Ni Elder Carl B. Cook

55 **“Tinuod Kini, Tinuod Kini”**

Ni David Muanda

56 **Mag-anad sa Komperensya**

58 **Nakasiguro Pag-usab sa Akong Bili**

Pangalan gipugngan

60 **Pagpangita og mga Milagro sa Matag Adlaw nga Kinabuhi**

Ni Breanna Call Herbert, Alex Hugie, ug Aspen Stander

63 **Poster: Panahon sulod sa Templo**

64 **Ang Katapusang Pulong-Pagpaminaw sa Tingog sa Ginoo sa Kinatibuk-ang Komperensya**

Ni Elder Neil L. Andersen

Ni Elder
Carl B. Cook

Sa Kapangulohan
sa Seventy

UNSAY TINUOD

Bag-o lang ko nakaila og talagsaong batan-ong babaye, 17 anyos nga si Caylee, samtang gipakigbahin niya ang iyang kinasingkasing nga mga pagbati sa usa ka komperensya sa stake. Gipahayag niya nga ang Dios tinuod, ang Simbahan tinuod, ug si Presidente Russell M. Nelson propeta sa Dios. Mipamatuod usab siya og lig-on nga saksi nga ang negatibo nga mga butang nga gisulti sa uban mahitungod sa Simbahan ug sa ebanghelyo ni Jesukristo mga bakak.

Nadasig ko sa pagkakabig ni Caylee ug sa iyang abilidad sa pag-ila unsa ang tinuod ug unsa ang dili.

Apan mas nadasig pa ko pag-ayo sa dihang nakigsulti ko ni Caylee human sa miting ug nakadiskbore nga iyang panabut ug kombiksyon wala moabut sa sayon nga paagi. Gani, milahutay siya og seryoso nga hagit sa iyang pagtuo.

Ania ang unsay iyang gipakigbahin.

Nakigbisog sa Pagpangita og Tubag

Si Caylee aktibo kanunay sa Simbahan. Bisan pa niana, samtang nagsugod siya sa paghunahuna og maayo mahitungod sa ebanghelyo ug sa Simbahan, pipila ka seryoso nga mga pangutana misulod sa iyang hunahuna. Dili maayo ang iyang gibati sa pagpangutana ug nagsugod sa pagpangita og mga tubag.

“Ang akong problema,” miingon si Caylee, “nagsiksik ko sa tanang sayop nga mga lugar. Imbis nga magsiksik sa mga kasulatan o sa mga pakigpulong sa komperensya ug pagpakigsulti sa akong mga ginikanan, nangita ko og lahi nga mga artikulo sa online nga nangangkon nga sila adunay mga tubag sa akong mga pangutana.”

Sa sinugdanan, si Caylee naghunahuna nga ang mga artikulo sa online nagdan-ag og kahayag sa iyang mga pangutana. Hinoon, miingon siya, “Samtang nagpadayon ko sa pag-imbetigar sa akong mga pangutana, ang tanan nga akong nabasa nakahatag nako og dugang pa hinoon nga mga pangutana ug dugang pa nga pagduha-duha.”

Si Caylee nagsugod nga nawad-an sa pagtuo ug paglaum. “Ang kahayag gikan

UG UNSAY DILI?

sa akong pagpamatuod nagkawala,” nahinumdom siya, “ug sa hinay-hinay mihunong sa pagbuhat sa mga butang nga gitudlo kanako—pagbasa sa mga kasulatan, pag-ampo, ug pagtam-bong sa seminary.”

Sa katapusan nabuntog siya sa kangitngit ug sa kalibug nga iyang gibati. Miingon siya, “Dili ko makatino kon unsa ang gikan sa Dios ug unsa ang dili maayo nga ideya nga gituis ug gihimo sa usa ka tawo sa paglibug kanako. Dili na ko makaila kon unsa ang kamatuoran ug unsa ang pagpanglimbong. Miguba kini kanako.”

Gitandi ni Caylee ang iyang sitwasyon ngadto ni Joseph Smith sa dihang siya miingon “Sa kadugayan ako miabut sa paghukom nga ako kinahanglan nga magpabilin sa kangitngit ug sa kalibug, o ako kinahanglan mobuhat ingon sa gisugo ni Santiago, nga mao, ang pagpangutana sa Dios. Ako sa kadugayan miabut sa hugot nga tinguha sa “pagpangutana sa Dios” [Santiago 1:5], sa pagtuo nga kon siya mohatag og kaalam ngadto kanila nga nagkulang og kaalam, ug mohatag sa walay

pagdumili, ug dili masuko, ako tingali mosulay” (Joseph Smith—Kasaysayan 1:13).

Ang Pagpakigsulti sa mga Tawo nga Iyang Gisaligan

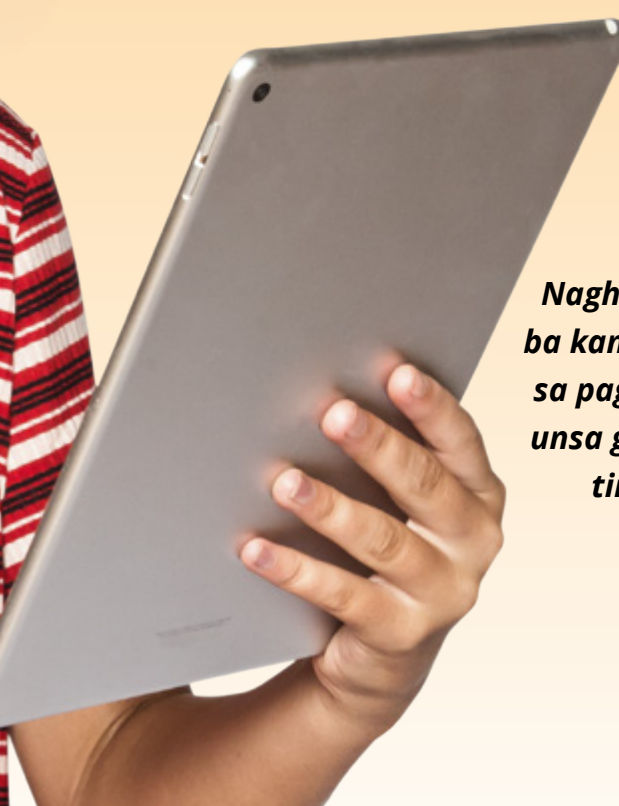
Niing kritikal nga higayon, si Caylee miduol sa iyang magtutudlo sa seminary, sa iyang lola, ug sa iyang inahan. Ang iyang magtutudlo sa seminary mihatag niya og kasiguroan nga ang iyang mga pagbati dili sayop ug nga siya dili lang mao ang tawo nga adunay mga pangutana. Ang iyang magtutudlo mipakigbahin sa iyang pagpamatuod ug mirekomendar sa pagbasa sa mga materyal nga makatabang ni Caylee sa iyang pagsiksik.

Ang lola ni Caylee wala mosangyaw. Yano ra siyang miawhag niya sa pagkonsiderar unsa nga mga tinubdan sa impormasyon ang makabayaw kaniya—ang impormasyon ba sa online o ang doktrina sa Simbahan? Si Caylee nagsugod sa pagtandi: “Hain ang nakabayaw nako? Hain niini ang nakahatag nako og kalipay ug kalinaw sa akong kalag? Hain ang nagtudlo nako nga ako mahimong makauban sa akong pamilya sa kahangturan sa kahimtang nga walay katapusan nga kalipay kon ako mosunod sa mga sugo sa Dios? Hain ang naghatag og makasamok nga tingog sa akong ulo?”

Pagpangita sa Dios pinaagi sa Pag-ampo ug sa mga Kasulatan

Giawhag si Caylee sa iyang inahan sa pag-ampo. Sa katapusan, si Caylee miadto sa iyang kwarto ug mibu-bu sa iyang kalag ngadto sa Dios. Mipasabut siya: “Walay nahitabo. Walay anghel nga mikanaog. Ang akong kasingkasing wala mobati og kalinaw ug pasalamat. Mibalik ko ngadto sa akong mama. Nag-ampo ming duha, ug siya miawhag nako sa pagbasa sa Basahon ni Mormon sulod sa 10 ka minuto. Samtang nagbasa ko, gibati nako ang saad sa akong kasingkasing nga kon ako mopadayon sa paghimo niini, makakita ko og mga panalangin. Klaro nakong makita ug mahiba-loan hain nga mga pagtulun-an ang gikan sa Dios ug hain ang dili.”

Si Caylee nagsugod sa pag-ampo kada adlaw ug nagbasa sa Basahon ni Mormon. Nagpalayo siya sa Twitter ug sa mga website nga maoy nakapasugod sa iyang mga pagduha-duha. Miadto siya sa seminary uban sa tuyo nga makat-on pa, dili mangita sa negatibo nga mga butang mahitungod sa Simbahan.

***Naghunahuna
ba kamo unsaon
sa pagkahibalo
unsay gayud ang
tinuod?***

Pag-ila Unsa ang Tinuod

Human sa mga duha ka semana sa kanunay nga paningkamot, gibati niya nga ang negatibo nga mga tingog nagkahilom. Ang pag-eskwela mas namaayo. Ang trabaho mas makalingaw, ug siya adunay mas maayo nga relasyon sa iyang mga giniknan. Mas malipayon na siya.

Tungod niana nga kalipay, miingon siya, “Sa katapusan nakita nako ang akong tubag. Nakahimo ko sa pag-ila unsa ang gikan sa Dios ug unsa ang dili tungod kay nakita nako ang unsay iyang gibuhat alang nako sa dihang gibuhat nako unsay iyang gisugo.”

“Kana,” siya nagtapos sa pag-ingon, “mao ang bugtong paagi nga ikaw sa tinuod makaila unsa ang kamatuoran gikan sa Dios ug unsa ang dili. Makatuon ug makapamalandong kita ug makapangutana kutob sa atong gusto, apan hangtud nga buhaton nato unsa ang gisugo ni Santiago ug unsa ang gibuhat ni Joseph Smith—pangutana ug pagbuhat—diha lamang kita sa tinuod makahibalo unsa ang tinuod ug unsa ang dili.”

Mao nga unsay atong nakat-unan gikan sa kasinatian ni Caylee? Ania ang pipila ka mga ideya:

- Dili kinahanglang mobati kita og dili maayo kon kita dunay mga pangutana.
- Kinahanglan nga dili kita mohunong sa pag-ampo samtang magsiksik kita sa mga tubag.
- Kinahanglan natong tun-an ug palandungon ang Basahon ni Mormon.
- Pinaagi sa mabinantayong pagpili unsay atong basahon ug paminawon kita makapalong sa kusog nga tingog sa teknolohiya ug media nga mipahilayo nato gikan sa kamatuoran ug sa tumong sa paglaglag.
- Kinahanglan nga magpakitambag kita sa mga tawo nga atong nailhan, gimahal, ug gitahud—kay sa pagpangita og tabang gikan sa mga estranghero.
- Ang Dios sa katapusan motubag sa atong mga pangutana sa iyang kaugalingong paagi ug sa iyang kaugalingong panahon. Nahigugma Siya kanato.
- Ang mga tubag moabut samtang kita mobuhat unsa ang gisugo sa Langitnong Amahan kanato—dili kon kita mobuhat unsay gisugyot sa kalibutan.

Nadasig ko ni Caylee ug kamo batan-ong mga babaye ug batan-ong mga lalaki ang Dios mian-dam kaninyo niining higayuna. Siya, sama sa kadaghanan kaninyo, nagpakita sa matang sa pagkatawo nga gipanglantawan ni Presidente

Russell M. Nelson: “Kita nagkinahanglan og mga babaye nga adunay gasa sa pag-ila kinsa makatan-aw sa mga uso sa kalibutan ug makamatikod niadtong, bisan unsa ka sikat, mga mabaw o kuyaw.”¹

Kamo ang tigpangita sa kamatuoran, tighupot sa pakigsaad, ug tigtukod sa gingharian. Uban sa tabang sa Dios ug pinaagi sa gahum ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, kamo makadawat og gasa sa pag-ila ug makahibalo, makapuyo ug makapaambit unsay tinuod. ■

MUBO NGA SULAT

1. Russell M. Nelson (nagkutlo ni Boyd K. Packer), “Usa ka Hangyo ngadto sa Akong mga Sister,” *Liahona*, Nob. 2015, 96.

LA SAINTE BIBLE

Sa dihang nag-ampo ko aron makaangkon og pagpamatuod sa Basahon ni Mormon, walay nahitabo—hangtud nagsugod ko sa pagbasa sa Biblia.

Ni David Muanda

Sa dihang nag-edad ko og mga 12 anyos gusto kong masayud sa akong kaugalingon nga ang Basahon ni Mormon tinuod. Sa usa ka pakigpulong, makapamatuod ko nga ang Basahon ni Mormon mao ang tudlo sa Primary tungod kay ang akong magtugalingon, wala ko makasabut unsay gipasa-

Nasayud ko sa saad ni Moroni nga nag-sulti nga kon ako mobasa, mamalandong, ug mag-ampo, makahibalo usab ako (tan-awa sa Moroni 10:3-4). Nagbasa ko sulod sa daghang semana ug mibati og kalinaw, apan wala kini makahatag og bisan unsa nga makapaukyab—walay kahayag, walay mga anghel, walay tingog. Sa katapusan, mihunong ko sa pagbasa sa Basahon ni Mormon.

Usa ka adlaw samtang nagtuon ko sa Exodo, nabasa nako nga kon ang mga Israelite makulang ngadto kanila. Ang matag tawo mokuha og mga ngadto kanila. Ang matag tawo mokuha og mga unsaon sa pagkuha niini. Nahunahuna nako ang mga pulong ni Nephi: “Ang Ginoo dili mohatag og mga sugo ngadto sa mga katawhan, gawas kon siya moandam og paagi alang kanila nga sila

unta makatuman sa butang diin siya misugo kanila” (1 Nephi 3:7). Gikan niini nakasabut ko nga ang Dios misugo sa mga Israelite sa pagbiya sa Ehiptom. Kining kasulatan sa Basahon ni Mormon mihatag og kahayag sa akong panabut sa Biblia, ug ako makasulti nga ang Basahon ni Mormon mao ang pulong sa Dios.

Sama sa gipasabut ni Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ang personal nga pagpadayag sama sa inamay nga pagsaka sa adlaw kay sa kahayag nga kalit lang mosiga kon atong tuplukon ang switch.¹ Ako misugod sa pagkakita sa Basahon ni Mormon sa lahi nga paagi.

Sa mga bulan nga misunod, mas sigurado ko nga nasayud nga ang Basahon ni Mormon sukad mao ang pulong sa Dios. Ang impresyon nga akong gibati sa makadaghan nga higayon pinaagi sa tingog sa Espiritu mao nga “Kini tinuod, kini tinuod, kini tinuod.”

Nagbasa gihapon ko sa Basahon ni Mormon hapit kada adlaw, ug matag higayon, ako makadungog niini nga mga pulong: “Kini tinuod.” ■
Ang tagsulat nagpuyo sa Democratic Republic sa Congo.

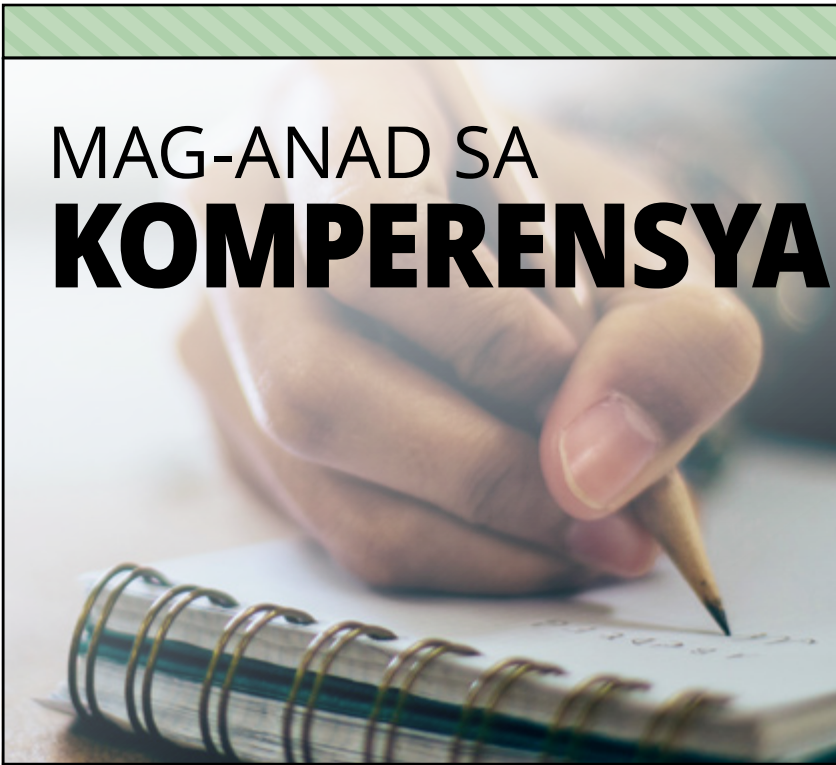
MUBO NGA SULAT

1. David A. Bednar, “Ang Espiritu sa Pagpadayag,” *Liahona*, Mayo 2011, 87-90.

“Tinuod
Kini,
**TINUOD
KINI”**

LE
LIVRE
DE
MORMON

MAG-ANAD SA KOMPERENSYA

Moabut kini matag Abril ug matag Oktubre. Tingali naanad na kamo sa katunga sa tuig [semiannual]. Apan unsaon ninyo sa pagsiguro nga kini kabahin gayud sa inyong kinabuhi—sa nahibiling mga adlaw sa inyong kinabuhi?

Sa umaabut, kon kamo na lang, unsay inyong buhaton matag unom ka bulan kon moabut na ang komperensya? Paghimo og pagpili karon sa pag-angkon sa gahum niining kaduha sa usa ka tuig nga kalihokan pinaagi sa pag-apil. Ayaw lang pag-ingon, “Motan-aw ra ko sa online unya.” Himoa kini nga espesyal nga kalihokan ug kinaiya sa inyong kinabuhi.

Ania ang pipila ka butang nga inyong mahimo aron mag-anad sa komperensya hangtud sa hangtud:

1

PAGHIMO OG TUMONG.

Ang pagpaminaw sa buhi nga mga propeta ug mga apostoles mao ang usa sa labing importante nga butang nga inyong mahimo. Paningkamuti ang pagtan-aw sa matag sesyon sa labing daling panahon. Paningkamot sa pagtakda og petsa ug oras nga kamo motan-aw niining tanan.

2

PAGTAKDA SA PETA.

Kutob sa mahimo, paggahin og panahon sa pagsinati sa komperensya ug limpyohi ang inyong kalendaryo sa bisan unsa nga dula sa sport, mga kalihokan uban sa mga higala, o sa ubang mga makabalda. Kon kamo dili makapaminaw sa komperensya nga kini live, makahimo gihapon kamo sa pagtan-aw ug pagtakda og petsa sa pagtan-aw niini.

3

PAGHIMO OG PIPILA KA TRADISYON.

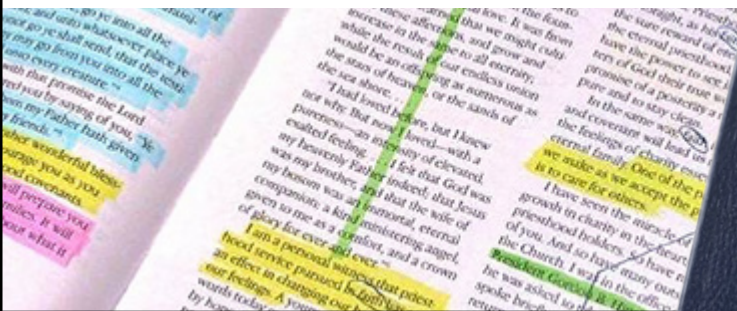
Ang pipila ka makahuluganong mga tradisyon maglakip sa mga panaghisgutan sa pamilya sa paborito nga mga pakigpulong, pag-ampo sa pamilya sa dili pa ang usa ka sesyon, o pag-tigum og koleksyon sa personal nga kinutlo. Makalingaw nga mga tradisyon maglakip sa pagkaon—tingkaon o mga snack nga makalingaw, mga ngalan kalabut sa komperensya (kagumkom sa komperensya, nachos grandes de conferencia, makadasig nga ice cream, o conference carrots).

4

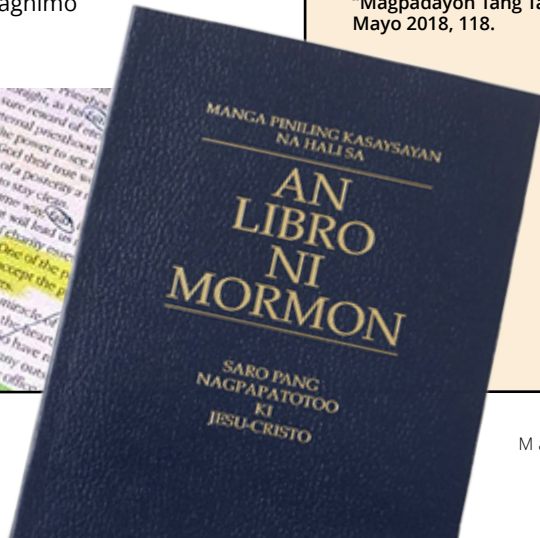
PAGHIMO OG PLANO HUMAN SA KOMPERENSYA.

Himoa ang mga pakigpulong sa komperensya nga kabahin sa inyong regular nga pagtuon sa ebanghelyo. Mahimo kamong mobasa sa pakigpulong sa komperensya matag Dominggo sulod sa mosunod nga unom ka bulan, maminaw samtang magsakay sa bus o sa sakyanan kada adlaw sulod sa duha-lima ka semana, o mangita sa tanang mga kasulatan gikan sa komperensya atol sa personal nga pagtuon sa kasulatan. Bisan unsa ang inyong mahukman, paghimo og plano sa pagbuhat niini. ■

“Awhagon ko kamo sa pagtuon kanunay sa mga mensahe niining komperensya—gani balik-balikon—sulod sa mosunod nga unom ka bulan. Magmakugihon sa pagpangita og mga paagi sa paglakip niining mga mensahe sa inyong mga family home evening, sa inyong pagtudlo sa ebanghelyo, sa inyong mga panag-istorya sa pamilya ug sa mga higala, ug gani sa inyong mga diskusyon niadtong lahi nato og tinuohan.”

Presidente Russell M. Nelson, “Magpadayon Tang Tanan,” *Liahona*, Mayo 2018, 118.

Ang pagkaila sa akong katigulangan nakahatag nako og kaisug sa pagpakigbatok sa akong espirituhanong mga gubat.

NAKASIGURO PAG-USAB

Pangalan gipugngan

Sa dihang nag-edad ko og 11 anyos, nalambigit ko sa pornograpiya. Kadtong usa ka higayon milambo ngadto sa mas dako nga problema nga nahimong labing dakong pakigbisog sa akong pagkatin-edyer. Sa dihang nagsugod na ko sa high school, mihunong na ko sa pornograpiya ug mipaingon sa Pag-ula ni Jesukristo. Bisan og nakasinati ko og milagro nga napapas ang kahugaw sa akong hunahuna, gibati gihapon nako ang dakong sala sa akong kasingkasing.

Niining higayuna, ang akong lola mipahulam nako sa sinulat nga autobiography sa inahan sa akong apohan nga si Thea. Sulod lang sa pipila ka adlaw gibati nako nga nakonektar ni Thea Martina Waagen (1883–1967). Ang amahan ni Thea subo nga namatay pipila ka bulan sa wala pa siya matawo, mao nga siya gipadako sa iyang biyuda nga inahan nga taga-Norway. Nagdako siya sa malisud nga pagkabutang, apan nalingaw siya sa pagpamupo og mga strawberry ug sa pagpatukar sa organ sa iyang lokal nga simbahan nga Lutheran. Ang inahan ni Thea naminyo pag-usab, ug sa tabang sa iyang ama-ama, mieskwela siya sa kolehiyo. Sa ulahing bahin sa kinabuhi, si Thea ug ang iyang pamilya nakabig ngadto sa Simbahan ug mibalhin ngadto sa Utah, USA. Dili sayon alang ni Thea ang sitwasyon. Siya ug ang iyang bana nagdiborsyo. Nakasinati siya og grabing kaguol ug malisud nga depresyon, apan siya nagpabilin—nga matinud-anon sa iyang pagpamatuod.

Samtang nailhan nako si Thea ug ang iyang pagpili nga mopadayon bisan sa kalisud, nahibulong ako sa tumang gugma nga nakahatag nako og kasiguroan sa akong bili ug nakatabang nako sa pagbuntog sa

PAGHULAGWAY NI ALEX NABAUM

SA AKONG BILI

makapalarisang sala. Nakaamgo ko nga kon nakahimo siya sa malisud nga mga butang, mahimo usab nako.

Miadto ko sa LDS.org ug nangayo sa patriyarkal nga panalangin ni Thea. Natandog pa gayud ako sa dihang nabasa nako, “Ang binhi sa imong sabakan mobarug ug motawag kanimo nga bulahan uban sa mga babaye sa Zion.” Nakaamgo ko nga ang akong dakong pagtahud alang kaniya mao ang katumanan nianang yano nga kapahayag [sentence]. Ang gugma ni Thea nakatabang nga mamaayo ang sala sa akong kasingkasing ug mobati ang akong kasingkasing ngadto sa akong katigulangan. Mao kini ang akong unang saksi sa saad ni Elder David A. Bednar nga pinaagi sa pag-apil sa buhat sa family history, ako “panalipdan batok sa grabe nga impluwensya sa yawa” (“Ang mga Kasingkasing sa mga Anak Mobati,” *Liahona*, Nob. 2011, 27).

Gibati nako nga nadugangan ang akong kusog ug kaklaro sa akong kinabuhi samtang ako magpadayon sa pagpangita sa akong pamilya ug magkat-on sa ilang mga istorya. Pinaagi sa kanunay nga pag-apil sa mga kalihokan sa family history, gibati nako nga adunay daghang mga tawo nga mitabang nako sa akong pagpakig-away sa akong espirituhanong mga gubat. Makapuyo ko nga walay kahadlok tungod kay “sila nga uban kanato [atong katigulangan], labing daghan kay kanila nga anaa kanila [mga sumusunod ni Satanas]” (2 Mga Hari 6:16).

Bisan og wala nako makit-i ang liboan sa mga ngalan sa pamilya nga dad-on ngadto sa templo, akong nahibaloan ang mga istorya sa akong katigulangan ug nangita sa ilang mga pamilya pinaagi sa mabinantayong pagsiksik. Naggahin na ako og panahon sa paghinumdom sa ilang kinabuhi ug pagtahud sa ilang mga kabilin. Nasayud ko nga ako nalig-on ug napanalipdan batok ni Satanas sa dihang akong gipuno ang akong kinabuhi uban sa kahayag sa akong pamilya. ■

Pagpangita og **mga Milagro** sa Matag Adlaw nga Kinabuhi

Ni Breanna Call Herbert,
Alex Hugie,
ug Aspen Stander
Mga Magasin sa Simbahan

Kon kita motan-aw sa kinabuhi gamit ang lente sa hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo, ang atong mga mata mabukas ngadto sa daghang mga milagro sa atong palibut.

ANG PIPILA KA RASON NGA ANG DIOS MOPAHIGAYON OG MGA MILAGRO

- Sa pagpakita sa Iyang gahum
- Sa pagtudlo og espirituhanon nga baruganan
- Sa pagkumpirmar sa miagi nga pagpadayag
- Sa pagkumpirma ug paglig-on og hugot nga pagtuo
- Sa pagpadayon sa Iyang buhat

Unsa ang Usa ka Milagro?

Nasayud kitang tanan unsa ang usa ka milagro, di ba? Si Moises mibahin sa Pula nga Dagat. Ang Manluluwas miayo sa tawo nga buta. Usa ka babaye nga naayo gikan sa grabe nga sakit. Usa sa labing talagsaong mga milagro mao ang Pag-ula ni Jesukristo—walay milagro nga malungtaron sukad o gamhanan. Apan mao ba lamang kadtong mga matang sa mga kasinatian nga gikonsiderar nga mga milagro?

Si Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapanguloan,

miingon, “Daghang milagro nahitabo matag adlaw sa buhat sa atong Simbahan ug sa kinabuhi sa atong mga miyembro.”¹ Apan kanus-a ang katapusang higayon nga kamo nakabalhin og bukid o nakakita og pipila ka isda ug pipila ka piraso sa pan nga liboan ang nakakaon? Kadaghanan kanato tingali wala makakita og bisan unsa sama niana. Sa unsa nga paagi nga ang pamahayag ni Presidente Oaks tinuod?

Sumala sa Bible Dictionary, ang mga milagro mao ang “mga pagpakita sa

➤ balaan o espirituhanon nga gahum.”² Uban niana nga kahulugan, atong bukhon ang atong mga mata ngadto sa daghang mga milagro nga naglibut kanato—mga milagro nga tingali wala nato mamatikdi.

Makita gayud nato ang kamot sa Dios sa mga kinabuhi sa Iyang katawhan pinaagi sa mga milagro diha sa mga kasulatan. Apan makita usab nato ang Iyang espirituhanong gahum kon kita makadawat og tubag sa usa ka pag-ampo, makalig-on sa

➤ bisan asa. Ang gahum sa Dios makita sa matag detalye sa atong kinabuhi.

Ngano nga ang Dios Mopahigayon og mga Milagro?

Ang mga milagro moabut sa daghang mga matang, apan ang Dios mopahigayon niini alang sa samang kinatibuk-ang mga katuyoan. Usahay ang mga milagro moayo, mohupay, o pisikal nga manalipod sa mga anak sa Dios, apan kining dayag nga mga epekto dili lamang mao

---

**Adunay mga milagro nga ingon atong maka-
limtan: ang adlaw misubang ug misalop matag adlaw; gagmay nga mga liso nga motubo ngadto sa dako nga mga kahoy.**

---

atong mga pagpamatuod, o makaangkon og kausaban sa kasingkasing.

Sa gihapon, adunay ubang mga milagro nga ingon og atong nalimtan: Ang adlaw misubang ug misalop matag adlaw; gagmay nga mga liso nga motubo ngadto sa dagko nga mga kahoy; ang daghang mga bahin sa atong lawas nga nagkahiusa sa paglihok, nakapahimo nato sa pagginhawa, pagdagan, pagdamgo, ug pagkaon. Dinasis nga paglambo sa tambal ug teknolohiya nanghitabo matag adlaw, ug kita karon makaistorya hapit ni bisan kinsa

ang rason sa mga milagro. Sa kasagaran, ang usa ka milagro dili gayud makapugong sa pag-antus o trahedya. Ang Dios mopahigayon og mga milagro tungod sa duha ka sukaranang mga rason: sa pagpalig-on sa pagtuo ug sa pagbuhat sa maayo.

Sa kasagaran, ang mga milagro nagpakita sa gahum sa Dios ngadto sa Iyang mga anak o sa pagtudlo og espirituhanong baruganan. Ang Bible Dictionary nag-ingon nga ang mga milagro ni Jesukristo “gitumong nga usa ka ebidensya

ngadto sa mga Judeo nga si Jesus mao ang Kristo” ug sa pagtudlo sa mga baruganan sama sa pagkamaytulubagon, paghinulsol, hugot nga pagtuo, ug gugma.³

Sa ubang higayon, ang mga milagro makakumpirmar sa miaging pagpa-dayag, sama sa mga timailhan sa pagkatawo ni Kristo sa Amerika. Ang Dios makagamit usab og mga milagro aron sa pagpadayon sa Iyang buhat—buhat sa family history, misyonaryo nga buhat, ug daghan pa.

Apan kon kita magtinguha og mga milagro tungod sa sayop nga mga rason, mahimong magkaproblema kita. Ang labing komon nga problema moabut kon kita magtinguha og mga timailhan isip ebidensya sa pagkaanaa sa Dios. Kon kita dili modugang og hugot nga pagtuo, kini nga mga timailhan dili moresulta ngadto sa tinuod, malungtarong pagkakabig. Tanawa lang unsay nahitabo sa Basahon ni Mormon: daghang mga tawo nakakita og mga timailhan ug mga milagro, apan kon walay hugot nga pagtuo, ang ilang pagkamasulundon mubo ra.

Sayop usab nga mangita og mga milagro para mahimong inila o makakwarta, sa pagpanimalos, o sa pagsulay sa pag-usab sa kabubut-on sa Dios.

Si Presidente Brigham Young (1801–77) mitudlo, “Ang mga milagro . . . dili alang sa dili tumutuo; kini mohupay sa mga Santos, ug molig-on ug mopamatuod sa hugot nga pagtuo niadtong kinsa nahigugma, nagtahud ug nagserbisyo sa Dios.”⁴ Ang pagsabot ngano nga ang Dios mopahigayon og mga milagro makatabang nato nga makaila niini sa atong kaugalingong kinabuhi.

UNSA ANG AKONG MAHIMO?

Paggahin og panahon sa pagpamalandong sa miaging semana.

Nakasaksi ba kamo og ordinaryo nga mga milagro sa inyong inadlaw-adlaw nga kinabuhi? Kon ang milagro nga inyong gipaabut wala mahitabo, aduna bay laing kasinatian nga naghatag ninyo og kahupayan, espirituhanon nga pagtubo, o kahigayunan nga makapaduol ngadto sa Manluluwas?

Unsaon Nako Pag-ila sa usa ka Milagro?

Ang mga milagro mahitabo lamang sumala sa kabubut-on sa Dios ug sa atong hugot nga pagtuo Kaniya. Si propeta Moroni misulat, “Ug sa bisan unsa nga panahon adunay nakahimo og mga milagro hangtud human sa ilang hugot nga pagtuo; busa sila mituo una diha sa Anak sa Dios” (Ether 12:18). Ang pagbaton og hugot nga pagtuo makapahimo nato sa pagkakita sa maayong mga butang nga nahitabo sa atong kinabuhi isip buhat sa Dios imbis kay sa mga sulagma o swerte. Ang pag-ila og usa ka milagro mao ang kabahin sa milagro mismo! Kon kita motan-aw sa kinabuhi gamit ang lente sa hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo, ang atong mga mata mabukas ngadto sa daghang mga milagro sa atong palibut.

Hinoon, ang gidak-on, tayming, ug resulta sa usa ka milagro dili sukod sa atong hugot nga pagtuo. Ingon ta nga duha ka pamilya ang matag usa nakadawat og balita nga usa sa ilang mga anak

adunay kanser. Ang duha ka pamilya nag-ampo alang sa minahal nga maayo og dali. Ang duha ka pamilya nagpakita og hugot nga pagtuo sa makaayo nga gahum ni Jesukristo.

Ang anak sa unang pamilya hingpit nga naayo, misupak sa panagna sa doktor nga siya aduna na lay pipila ka bulan nga mabuhi. Ang anak sa ikaduhang pamilya nag-antus sa daghang mga pagtambal ug sa katapusan namatay, apan ang tibuok pamilya gibati og tumang kalinaw ug kahupayan kay sa kasubo.

Ang unang pamilya wala magpasabut nga mas matinud-anon kay sa ikaduha. Ang duha ka pamilya nakadawat og mga milagro sa ilang kaugalingong paagi, ang duha ka milagro kabahin sa sundanan sa padayon nga kasiguroan nga ang Dios adunay plano alang sa matag usa sa Iyang mga anak.

Ang Ginoo mipahigayon sa ingon og ordinaryo ug dili ordinaryo nga mga milagro sa atong panahon. Ang matinud-anong mga sumusunod ni Jesukristo sa matag dispensasyon nakasinati ug tulukibon nga mga pagkaayo ug dili mapasabut nga mga kalampusan. Hinoon, kinahanglan nga dili nato ibaliwala ang matag adlaw nga mga panghitabo nga kana nga buhat isip tigpahunudom sa kamot sa Dios sa atong kinabuhi. Usahay kinahanglan lang gayud nga ilhon nato kini! ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Dallin H. Oaks, “Miracles,” *Ensign*, Hunyo 2001, 6.
2. Bible Dictionary, “Miracles.”
3. Bible Dictionary, “Miracles.”
4. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Brigham Young* (1997), 296–97.

“Ang mga milagro . . . dili alang sa dili tumutuo, kini mohupay sa mga Santos, ug molig-on ug mopamatuod sa hugot nga pagtuo niadtong kinsa nahigugma, nahadlok ug nagserbisyo sa Dios.”

—Presidente Brigham Young

ANG PAGTUKOD UG PAGMINTINAR OG
MGA TEMPLO DILI TINGALI MAKAUSAB
SA INYONG KINABUHI, APAN

ANG INYONG PAGGAHIN OG PANAHOON

SULOD SA

TEMPLO

SEGURADONG MAKAHIMO NIINI.

Presidente Russell M. Nelson,
Okt. 2018 nga kinatibuk-ang komperensya

SANTIDAD AL SEÑOR
LA CASA DEL SEÑOR

Pagpaminaw sa Tingog sa Ginoo sa Kinatibuk-ang Komperensya

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mosaksi ako ninyo nga si Jesus mao ang Kristo, nga naggiya Siya sa kalihokan niining sagrado nga buhat, ug nga ang kinatibuk-ang komperensya mao ang usa sa pina-kaimportante nga panahon nga Siya mohatag og direksyon sa Iyang Simbahan ug ngari nato sa personal nga paagi.

Samtang kita mangandam sa pagpundok ubos sa direksyon ni Presidente Russell M. Nelson, makapaabut kita nga madungog “ang kabubut-on sa Ginoo, . . . ang hunahuna sa Ginoo, . . . ang tingog sa Ginoo, ug ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan.” (Doktrina ug mga Pakigsaad 68:4). Misalig kita sa saad sa Ginoo: “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra.” (Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38).

Sa kaguliyang ug kalibog sa atong moderno nga kalibutan, ang pagsalig ug pagtuo sa mga pulong sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles importante sa atong espirituhanon nga pagtubo ug paglahutay.

Mianhi ta sa kinatibuk-ang komperensya nga nag-ampo ug nag-andam. Daghan nato, dunay mga kabalaka ug sinsero nga mga pangutana. Gusto kitang mobag-o sa atong pagtuo sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo, ug mopalig-on sa atong abilidad sa pagbatok sa tintasyon ug paglikay sa mga kaguliyang. Mianhi ta aron matudloan gikan sa Kahitas-an.

Mosaad ko nga kon andamon ninyo ang inyong espiritu, ug moanhi nga magpaabut nga makadungog sa tingog sa Ginoo, ang mga hunahuna ug pagbati moabut sa inyong hunahuna nga gihimo alang gyud kaninyo.

Adunay kaban sa bahandi sa langitnong direksyon nga naghulat sa inyong pagdiskobre sa mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya. Ang matag usa nato nga pagsulay gihimo sa pagsuta kon unsay atong reaksyon sa atong nadungog, nabasa, ug gibati.

Mosaad ko kaninyo kon paminawon ninyo ang tingog sa Ginoo pinaagi sa mga pagtulun-an niining kinatibuk-ang komperensya, ug dayon mosunod niadtong mga pag-aghat, mabati ninyo ang impluwensya sa langit, ug ang mga kinabuhi sa naglibut kaninyo mapanalanginan. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong sa Oktubre 2017 nga kinatibuk-ang komperensya.

Makasulti og **English, French, Portuguese, ug Spanish.**

Isip usa ka freshman sa Brigham Young University, nagtrabaho siya isip usa ka **janitor nga manglimpyo sa mga bathroom** sa alas 4:00 sa buntag sa dili pa motambong sa klase.

Elder **NEIL L. ANDERSEN**

Sa high school mitambong siya sa **komperensya sa student government** uban sa mga tin-edyer gikan sa 37 ka nasud! Misulti siya sa uban mahitungod sa Simbahan.

Napili nga **bise presidente sa pundok sa estudyante** sa BYU.

Ganahan nga **modula og basketball** uban sa iyang pamilya human makapauli gikan sa trabaho.

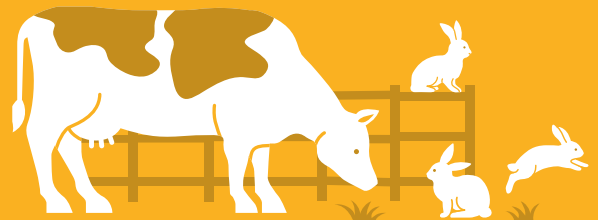

Migradwar gikan sa **BYU** ug gikan sa Harvard School of Business.

Naminyo ni Kathy Williams niadtong Marso 20, 1975, sa **Salt Lake Temple.**

Nagtubo sa **dairy farm** sa Pocatello, Idaho, USA.

Usa sa iyang paborito nga mga trabaho sa uma mao ang pagtabang sa **pag-atiman sa mga koneho.**

Dad-on ang matag usa sa iyang mga anak sa **pamahaw kausa sa usa ka bulan** aron siya makahatag sa matag usa kanila og dili mabahin nga atensyon.

Gitawag sa pagserbisyo sa **France Mission** ug unya nagserbisyo isip presidente sa France Bordeaux Mission.

Gipaluyohan ngadto sa **Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles** niadtong Abril 2009.

Natawo niadtong Agosto 9, 1951, sa **Logan, Utah.**

Adunay **upat ka anak** ug **17 ka apo.**

MGA YOUNG ADULT

**PAGSIMBA DIHA
SA TEMPLO**

*Basaha ang mahitungod sa mga
panalangin sa pagsul-ob sa
saput sa templo ug maningkamot
nga mas makasabut sa inyong
mga pakigsaad sa templo.*

42

KABATAN-ONAN

**UNSAON SA
PAGKAHIBALO
UNSAY TINUOD**

52, 55

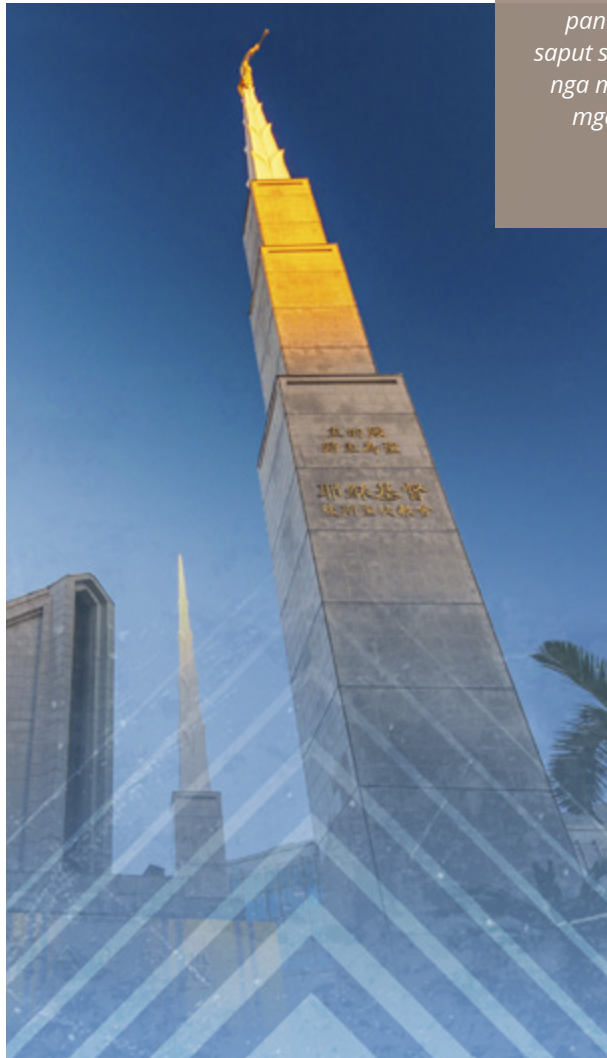
MGA LEKSYON SA
DOMINGGO

**UNSAY HITSURA SA
MILAGRO KARON?**

60

KINATIBUK-ANG
KOMPERENSYA
ANDAM NA BA MO?

56, 64

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW

CEBUANO

Higala

Usa ka bag-ong templo sa
ITALY!

Tan-awa sa mga pahina 8-11

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**

Ikaduhang
Magtatambag
sa Unang
Kapangulohan

Mahimong Mahisama ni Jesus

Usa ka Dominggo nagtan-aw ko sa usa ka grupo sa mga bata nga nanganta og:

*Maninguha kong mahisama ni Jesus.
Sama's Iyang paghigugma sa buhat ug sa sulti.
Kon tintalon ko nga sayop pilion,
Apan naminaw ko sa Espiritung naghunghong,
"Higugmaon ta ang usag usa.
Ang kaayo atong ipakita.
Pagbinuotan sa buhat ug sulti,
Kay sugo man Nya kini."*

Ang matag bata miyuko, nga duol na kaayo sa atubangan sa iyang lingkuranan. Makita nako ang kahayag sa

ilang mga mata ug determinasyon sa ilang mga nawong. Si Jesukristo mao ang ilang ehemplo. Ang pagkahimong sama Kaniya maoy ilang tumong.

Kitang tanan mahimong sama sa Manluluwas, nga si Jesukristo, pinaagi sa pagsunod sa Iyang ebanghelyo. Manghinaut ko nga mangita kamo og mga kahigayunan sa pagbuhat sama sa Iyang gibuhad ug sa paghigugma sama sa Iyang paghigugma. Ang gugma mao ang paagi nga Siya mogiya kanato aron mahimong sama Kaniya. Walay bisan usa kanato ang hingpit. Apan kita makahibalo nga kita nagsunod sa Iyang paagi. Siya migiya kanato, ug Siya gusto nga kita mosunod Kaniya. ●

Gikan sa "Ang Atong Hingpit nga Ehemplo," Liahona, Nob. 2009, 70–73.

Sa unsang paagi nga kamo makapakita sa inyong gugma alang sa uban? Padad-i kami og bulak alang sa among mabination nga tanaman! Email it to liahona@ldschurch.org.

Ang Wali sa Bukid

Ang mga kasulatan nagtudlo kanato mahitungod sa usa ka espesyal nga pakigpulong (o “wali”) nga gihatag ni Jesus nga gitawag og Wali sa Bukid. Tan-awa ang mga kasulatan sa ubos ug itukma kini sa unsay gitudlo ni Jesus. ●

Mateo 6:6-15

Mateo 5:44; 7:12

Mateo 5:14-16

Mateo 7:7-11

Mateo 5:2-11

Gahum sa Pag-ampo

Kinsa ang inyong iampo karon?

Ni David Dickson

Mga Magasin sa Simbahan
Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Pag-ampo alang sa usa ug usa” (Santiago 5:16).

Si Papa mitawag sa tanan nga moduol sa computer. Nabuhian ni Lucy ang stuffed giraffe nga iyang gidulaan ug nagdali. Unsay nahitabo? Oras na ba nga motawag ni Lola sa online?

Mitudlo si Papa sa computer screen. “Gusto kong mopakita ninyo bahin sa usa ka pakigpulong gikan sa kinatibuk-ang komperensya”

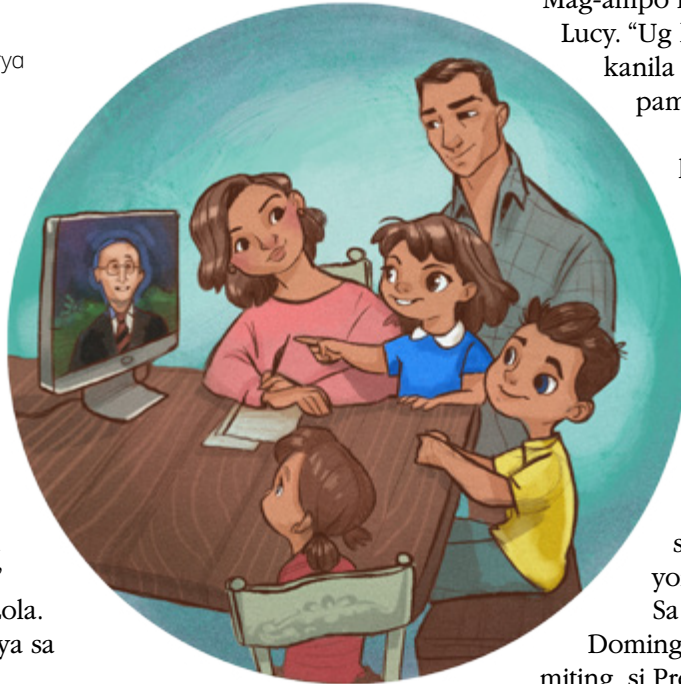
Misuliyaw si Lucy. Dili si Lola. Si Presidente Eyring! Anaa siya sa Unang Kapangulohan.

Gipislit ni Papa ang play. Si Presidente Eyring mitudlo sa pagsuporta sa inyong mga lider sa Simbahan. Gipasabut niya kon sa unsa nga paagi nga ang mga lider sa Simbahan kinahanglan sa atong pag-ampo alang kanila.

“Mao kana ngano nga kita mag-ampo alang sa propeta, sakto, Papa?” pangutana sa iyang manghud nga lalaki, nga si David. Si Papa ug Mama miyango.

“Oo, buhaton nato,” miingon si Papa. “Apan naghuhuna usab ako mahitungod sa atong kapangulohan sa branch. Nagtuo ko nga si Presidente Alvarez ug ang iyang mga magtatambag nagkinahanglan usab sa atong mga pag-ampo.”

Si Lucy ganahan ni Presidente Alvarez ug sa iyang mga magtatambag. Buotan kaayo sila kaniya kanunay. Gusto siya nga motabang kanila!

“Mag-ampo ko alang kanila,” miingon si Lucy. “Ug kita makaampo usab alang kanila sa atong mga pag-ampo sa pamilya!”

“Nagtuo ako nga kana nindot kaayo nga ideya,” miingon si Mama. “Buhaton nato kini.”

Sa misunod nga pipila ka adlaw, si Lucy naningkamot pag-ayo sa paghinumdom sa pag-ampo alang sa kapangulohan sa branch sa panahon nga siya mag-ampo. Molungtad lang kini og dugang nga pipila ka segundo matag higayon. Sayon ra! Sa misunod nga

Dominggo sa sakrament miting, si Presidente Alvarez mibarug human sa himno.

Dayon miingon siya og butang nga nakapadako sa mga mata ni Lucy.

“Isip kapangulohan sa branch, gusto kaming magpasalamat kaninyo sa pag-ampo alang kanamo,” miingon siya. “Gibati namo ang tinuod nga kusog gikan niadto nga mga pag-ampo. Nagkinahanglan gayud kami sa inyong hugot nga pagtuo ug mga pag-ampo sa pagbuhat sa among mga calling. Salamat kaninyo!”

Mipahiyom si Lucy. Mitan-aw siya ni David. Nagpahiyom usab siya. Dili siya makatuo niini! Nadasig kaayo siya nga dili

“Kon ako mag-ampo, gibati nako nga mas duol sa Langitnong Amahan ug ni Jesus.”

Lorena Eduarda N., edad 5, São Paulo, Brazil

siya makatarung og lingkod. Midip-ig siya ug gibira ang sinina ni Mama.

“Ma!” mihunghong siya. “Nakadungog ka ba unsay gisulti ni Presidente Alvarez?!” Gusto siya molukso-lukso. “Misalir kini! Ang atong mga pag-ampo misalir!”

Human sa pagsimba, si Lucy ug ang iyang pamilya nanglakaw pauli.

“Ang Dios maminaw gayud sa atong mga pag-ampo,” miingon si Mama. “Ug dili ba talagsaon nga makakita kon unsa ka gamhanan alang sa usa ka grupo nga mag-ampo alang sa usa ka tawo?”

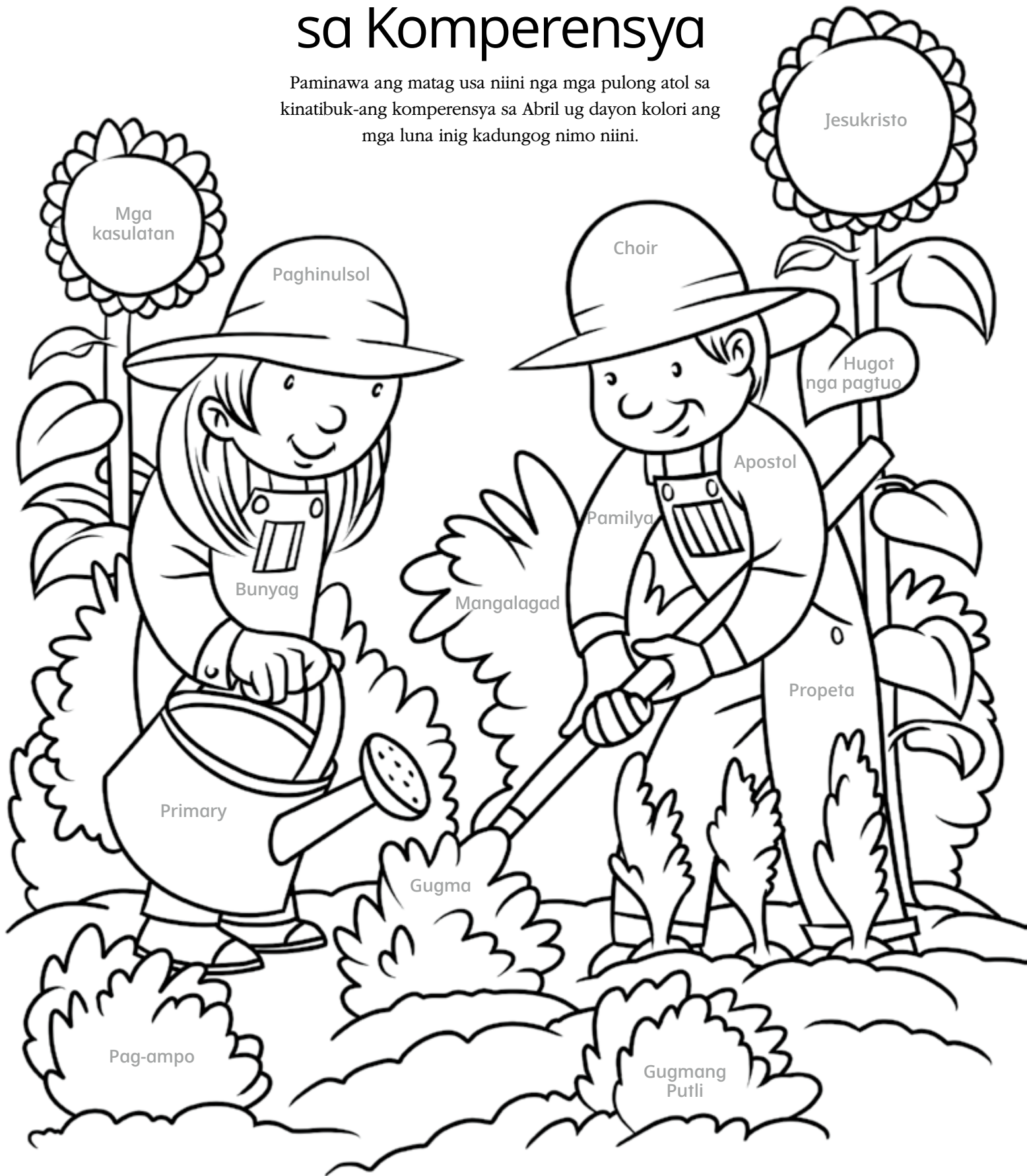

Gibati ni Lucy ang kainit ug kalipay sa kaugali-
ngon. Siya ug si David naglukso-lukso sa daplin sa dalan samtang si Mama ug Papa nagsunod kanila. Nasayud siya nga ang Langitnong Amahan nakadungog sa pag-ampo sa iyang pamilya. Nakahimo gayud kini og kalainan. Pinaagi sa pag-ampo lang!

Nianang gabhiona, si Lucy andam nga mag-ampo. Naghunahuna siya sa iyang magtutudlo sa Primary ug sa ubang mga lider sa Simbahan kinsa makagamit sa pipila ka dugang nga mga panalangin. Tingali siya makaampo usab alang kanila! Gikyugpos ni Lucy ang iyang mga bukton ug miduko sa iyang ulo. Nasayud siya unsay isulti. ●

Samtang Kamo Magtan-aw sa Komperensya

Paminawa ang matag usa niini nga mga pulong atol sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril ug dayon kolori ang mga luna inig kadungog nimo niini.

Tapusa pinaagi sa Pag-ampo nga Hilum

May kahilum ♩. = 48-58

Mga pulong ug musika ni Sally DeFord

1. Sa ta-nang gut-lo, ga-bi-i'g ad-law, Di-li la-yo ang La-ngit-
 2. Kon pa-na-la-ngin pa-sa-la-ma-tan, Kon a-kong day-gon, Si-ya
 3. Mag-lu-hod man nga ma-ngi-ta Ni-ya, Sa pag-am-po'ng hi-lum, a-

nong A-ma-han. Kon taw-gon I-yang nga-lan S'ya du-ol ra.
 mo-pa-hi-yom. Kon nag-ki-na-hang-lan ko og hi-ga-la,
 ko tu-ba-gon. Gug-ma Ni-ya'g sa-ad; may ka-tu-ma-nan.

To Coda ☉
 Sa pag-am-po, du-ol Si-ya, Sa pag-am-po'ng hi-

1. lum. 2. lum. Ma-ka am-po ko sa A-ma-

han sa ta-nang pa-na-hon. Kon taw-gon, Si-ya du-ol ra

D.C. al Coda
 Sa pag-am-po'ng hi-lum.

☉ CODA
 Sa pag-am-po'ng hi-lum.

Hello gikan sa Italy!

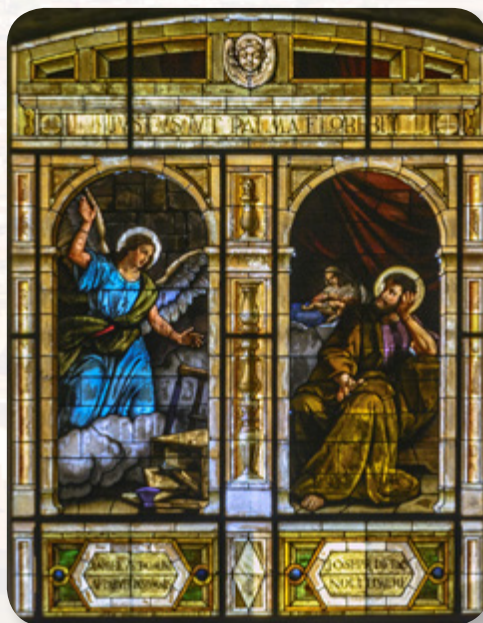

Ako si Margo. Ug ako si Paolo. Nagbiyahe mi sa tibuok kalibutan aron makakat-on mahitungod sa mga anak sa Dios. Apil namo sa among pagbisita sa Italya!

Ang Italy anaa sa habagatan sa Europe. Sa mapa, mora kini og usa ka botas! Sobra sa 60 ka milyon ka tawo ang nagpuyo didto.

Kahibalo ba kamo unsaon sa pagsulti ang “Ako anak sa Dios” sa Italian? *Sono un figlio di Dio*. Kining batang babaye nagbasa sa Basa-hon ni Mormon sa Italian.

Kadaghanan sa Italian nga mga tawo mga Katoliko. Samtang ang pipila sa ilang mga pagtuo lahi sa atoa, nagtuo sila sa Langitnong Amahan, ni Jesukristo, ug sa Espiritu Santo.

Sa dili pa ang panihapon, daghang mga pamilya nga Italian ganahan nga maglakaw-lakaw, o *passaggiata*. Magsul-ob sila og nindot nga mga sinina ug maglakaw-lakaw libut sa plaza. Tingali mohunong sila og mokaon og gelato—Italian nga ice cream. *Mmmm!*

Karong bulana, usa ka templo ablihan didto sa Roma! Gipahibalo kini niadtong Oktubre 2008 nga kinatibuk-ang komperensya. Mao kini ang unang templo sa Italy.

Ikaw ba taga Italy? Ganahan ming makadungog gikan nimo! Tan-awa ang likod nga hapin aron makita unsaon pagsulat kanamo.

Salamat sa pagsuhid sa Italy kuyog namo. Magkita ta sa sunod!
Ciao!

Daghang mga bata sa Italy mopauli gikan sa eskwelahan aron mokaon uban sa ilang mga pamilya atol sa *pausa pranzo*—tingpaniudto. Sila mokaon og pasta o humay ug karne ug mga utanon.

Himamata ang pipila sa among mga higala gikan sa Italya!

“Ako nasayud nga si Jesus buhi ug nga Siya naggiya sa mga propeta. Importante kaayo nga moadto sa simbahan aron nga kita makat-on og dugang mahitungod ni Jesus. Nagsugod ko sa pagbasa sa Basahon ni Mormon kada adlaw tungod kay gusto ko nga makahibalo og dugang mga butang mahitungod sa ebanghelyo.”

Lorenzo B., edad 7, Piedmont, Italy

“Kon anaa duol sa templo, maghunahuna ko mahitungod ni Jesus ug ako mobati nga nada-sig. Sa katapusan dili na kami modrayb og 12 ka oras aron makaadto sa templo. Karon ako makahimo sa pag-adto sa templo sa 50 minutos lamang! Kon ako mag-edad na og 12, makahimo na ako sa pag-adto ug maghimo og mga bunyag diha sa templo.”

Olivia G., edad 8, Lazio, Italy

Ni Marissa Widdison

Mga Magasin sa Simbahan
Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Gusto ko nga makita. Ug moadto sa templo” (Songbook sa mga Bata, 99).

Sila si Gioele ug Michele mitan-aw sa dapit sa konstruksyon atbang sa karsada. Makita nila ang daghang mga puthaw nga sablayan ug mga gitumpi nga mga semento.

“Dili pa kaayo templo tan-awon,” miingon si Gioele.

“Apan sa umaabut templo na kini,” tubag ni Michele.

Mao kini ang unang higayon nga ang managsoon nakakita sa dapit diin gitukod ang Rome Italy Temple.

Sa pagkakaran ang ilang pamilya kinahanglan nga moadto pa sa Switzerland aron mobisita sa templo. Apan kining bag-ong templo mga 30 minutos lang gikan sa ilang balay!

Sila si Michele ug Gioele nagtan-aw sa dako nga yellow nga mga trak nga mibalhin sa pundok sa yuta.

“Sa akong pagtuo anha ang usa sa mga spire,” miingon si Michele, nagtudlo sa usa ka dapit duol sa atubangan sa gambalay [building].

Nagtan-aw sa PAGLAMBO sa Templo sa Roma

Miyango si Gioele. “Tan-awa! Nagpadulong na si Papà,” miingon siya. Ang ilang amahan nagsul-ob sa naandan nga sinina pangtrabaho—mga sinina sa simbahan nga dunay puti nga kalo sa konstruksyon. Nagtrabaho siya isip usa ka electrical engineer sa templo. Ganahan silang maminaw unsay iyang gitrabaho matag adlaw. Pananglitan, usa ka adlaw miingon siya kanila nga ang estatuwa ni Kristo miabut na. Laing higayon giingnan niya sila mahitungod sa bunyaganan.

Nianang gabhiona, si Michele misiguro nga siya naka-ampo ug nagpasalamat sa Langitnong Amahan alang sa templo. Gibati niya ang kainit sa kaugalingon kon siya mag-ampo mahitungod niini.

Milabay ang mga semana. Ang nagkurba nga mga bong-bong sa templo gitabunan sa gahi nga bato, ug ang duha ka tag-as nga spire nagbarug direkta sa panganud. Usa ka gamay nga sentro alang sa mga bisita gitukod sa duol. Matag karon ug unya, sila si Gioele ug Michele moadto didto aron motan-aw sa may bintana ug motan-aw unsay nausab.

Dayon usa ka adlaw nakaangkon sila og malipayon nga surprisa.

“Gusto ba kamong motan-aw sa estatuwa ni anghel Moroni nga ibutang sa ibabaw sa templo?” Si Mama nangutana. Ang mga pamilya sa tanang mga trabahante sa konstruksyon giimbitar aron motan-aw.

Si Gioele ug si Michele hapit dili makatuo niini. Nalipay kaayo sila!

Pagkasunod buntag nagsul-ob sila og puti nga mga sinina ug mga kurbata. Naglakaw-lakaw sila palibut sa templo uban sa laing mga pamilya. Nagpalitrato gani sila uban sa bulawan nga anghel Moroni. Dako kaayo kini!

Dayon ang mga trabahante nagsugod sa pagbalhin sa estatuwa. Si Gioele mitan-aw sa dakong crane nga mabinantayong mialsa ni anghel Moroni sa ibabaw sa usa sa mga spire. Usa ka drone naglupad nagkuha og video. Nindot kaayo!

Si Gioele naghunahuna mahitungod sa tanang mga tawo kinsa makat-on mahitungod sa Simbahan pinaagi sa pagbisita sa nataran sa templo. Naghunahuna siya mahitungod sa unsa ka daghang mga tawo nga maminyo didto ug sa unsa nga paagi ang mga tawo mabunyagan alang sa mga tawo nga nangamatay.

“Karon templo na kini tan-awon,” giingnan niya ang iyang igsoong lalaki. Si Michele mipahiyom ug miyango.

Ang managsoon mibati og kalipay. Naghinamhinam na sila nga mosulod sa templo sa dili madugay! Ang ilang pagpamatuod nagtubo sa samang higayon sa gambalay [building]. ●

Ang Rome Italy Temple ipahinungod sa semana sa Marso 10–12!

Ni Tiffany M. Leary

A dunay daghang mga paagi sa pagsulti og "gihigugma ko ikaw" sa atong pamilya ug mga higala! Dulaa kini nga dula sa usa ka grupo. Gamita ang mga butones o mga gagmayng mga bato nga igitimaan. Ipaligid ang usa ka dayis [dice], ibalhin ang igitimaan, ug buhata ang aksyon sa luna diin ikaw motugpa. ●

Daghang mga Paagi sa Pagsulti og "Gihigugma Ko Ikaw"

SUGOD

Hisguti ang mahitungod sa usa ka tawo nga nagpakita kanimo og gugma.

Mogakos og usa ka tawo.

Basaha ang Juan 13:34.

Isulti ang usa ka buhaton nga imong og gugma niining semantha.

Isulti ang usa ka paagi nga ikaw nakahibalo nga ang langitnong Amahan nahigugma kanimo.

Basaha ang Marcos 12:29-31.

Isulti ang usa ka paagi nga si Jesus nahigugma nimo.

Isulti ang usa ka buhaton nga imong nagpakita og gugma.

Hisguti ang mahitungod sa usa ka tawo nga nagpakita kanimo og gugma.

Isulti ang usa ka buhaton nga imong buhaton sa niining semantha nagpakita og gugma.

Hisguti ang mahitungod sa usa ka tawo nga nagpakita kanimo og gugma.

Kantaha ang "God Loved Us, So He Sent His Son" (Hymns, nu. 187).

Hisguti ang mahitungod sa usa ka tawo nga nagpakita kanimo og gugma.

Basaha ang Juan 3:16.

Sulti og "Gihigugma ko ikaw."

Mogakos og usa ka tawo.

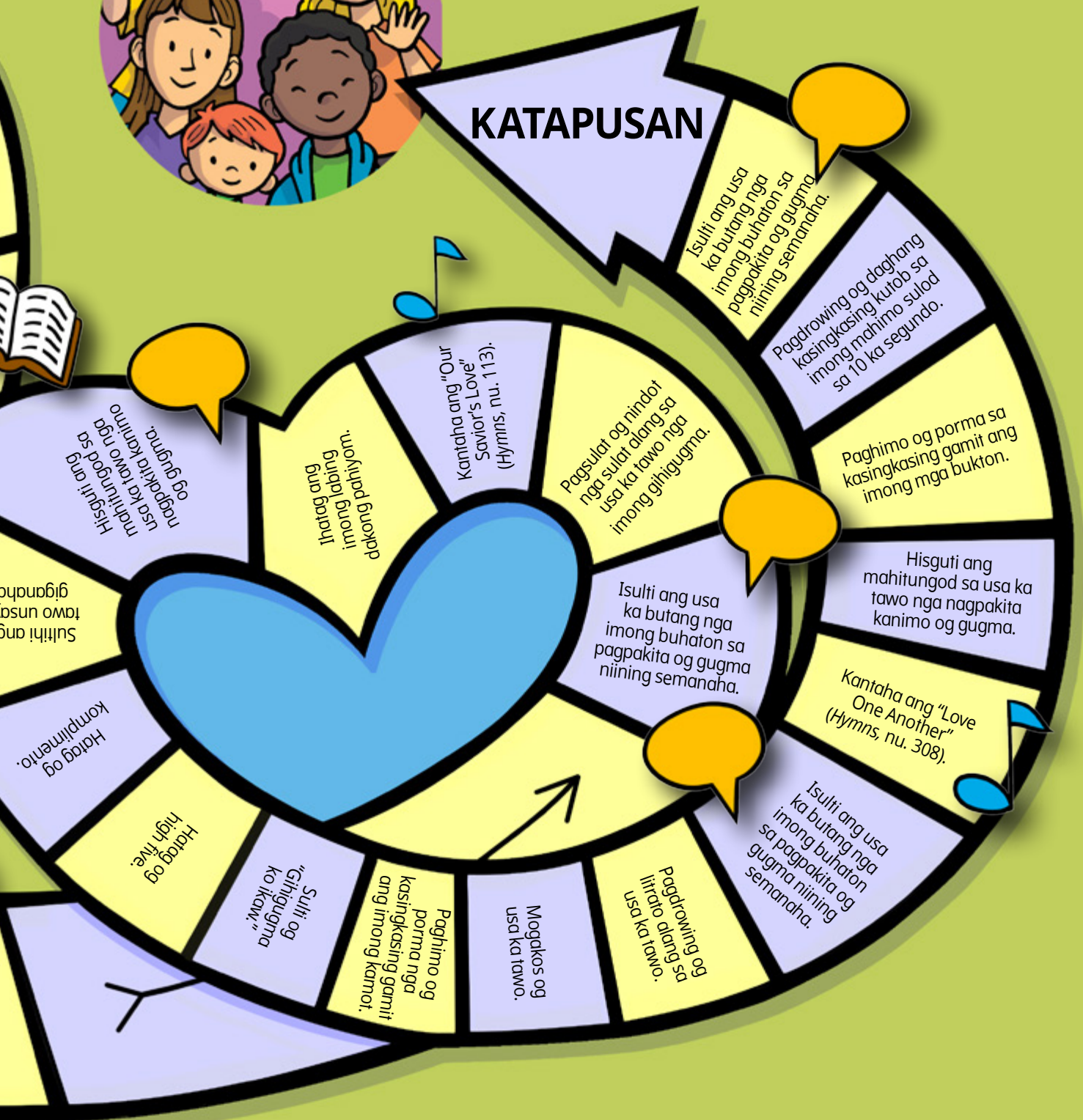
Isulti ang usa ka paagi nga si Jesus nahigugma nimo.

Isulti ang usa ka paagi nga si Jesus nahigugma nimo.

KATAPUSAN

Isulti ang usa ka butang nga imong buhaton sa pagpakita og gugma niining semanaha.

Pagdarrowing og daghang kasingkasing kutob sa imong mahimo sulod sa 10 ka segundo.

Paghimo og porma sa kasingkasing gamit ang imong mga bukton.

Hisguti ang mahitungod sa usa ka tawo nga nagpakita kanimo og gugma.

Kantaha ang "Love One Another" (Hymns, nu. 308).

Isulti ang usa ka butang nga imong buhaton sa pagpakita og gugma niining semanaha.

Pagdarrowing og litrato alang sa usa ka tawo.

Mogakos og usa ka tawo.

Paghimo og porma nga kasingkasing gamit ang imong kamot.

Sulti og "Gihigugma ko ikaw."

Hatag og high five.

Hatag og komplimento.

Sultihi ang tawo unang nagpakita kanimo og gugma.

Isulti ang mahitungod sa usa ka tawo nga nagpakita kanimo og gugma.

Hatag buhaton nga imong ginagamit.

Kantaha ang "Our Savior's Love" (Hymns, nu. 113).

Pagsulat og nindot nga sulat alang sa usa ka tawo nga imong gihigugma.

Si Elder Uchtdorf Mibisita sa Russia

Ang mga Apostoles mobiyahe sa tibuok kalibutan aron sa pagpangalagad sa katawhan ug sa pagtudlo kanila mahitungod ni Jesukristo.

Si Elder Dieter F. Uchtdorf ug si Sister Harriet Uchtdorf miadto sa Russia aron sa pagtabang sa mga miyembro sa Simbahan didto. Sa wala pa siya mahimong Apostol, si Elder Uchtdorf sa kasagaran moadto sa Russia isip usa ka kapitan sa eroplano. ●

Ang Russia usa ka dako nga nasud, ug wala pa gayuy templo sukad. Sa miaging tuig si Presidente Nelson mipahibalo nga ang usa ka templo pagaturon didto. Ang tanan nalipay kaayo!

Una si Elder Uchtdorf miadto sa Moscow, ang ulohan nga siyudad sa Russia. Ang mga tawo didto ganahan nga makigmiting niya ug maminaw niya nga motudlo. Miingon siya nga kita makatabang sa uban nga makaila ni Jesus pinaagi sa pag-alagad kanila.

Russia

St. Petersburg

Moscow

Sunod miadto siya ngadto sa dako nga siyudad nga gitawag og St. Petersburg. Sa Russia, ang mga misyonaryo gitawag nga mga "bolunter," ug sila mangita og mga tawo nga katabangan matag adlaw. Makatudlo lamang sila sa mga tawo mahitungod sa ebanghelyo samtang sila anaa sa sulod sa gambalay sa Simbahan. Si Elder Uchtdorf nanihapon uban sa mga bolunter kinsa mahuman sa ilang mga misyon ug mopauli.

Bisan og kita wala pa makahibalo asa o kanus-a ang bag-ong templo tukuron, si Elder Uchtdorf miawhag sa tanan sa Russia sa pag-andam sa ilang kinabuhi alang sa adlaw nga ang templo anaa na didto.

“Ang atong mga kasingkasing kinahanglan nga andam alang sa templo.”

PAGPANGANDAM ALANG SA TEMPLO

Unsa ang pipila ka mga paagi nga kamo makaandam sa pag-adto sa templo sa umaabut?

Pagbutang og usa ka litrato sa templo sa inyong kwarto.

Pangita og usa ka tawo sa inyong pamilya kinsa wala pa mabunyagi.

Pakigsulti mahitungod sa templo uban sa usa ka tawo kinsa nakasulod.

Himamata si Dr. Mattie

Ni Jordan Monson Wright

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

Tuig sa 1873, ug ang propeta, si Presidente Brigham Young, namulong sa kinatibuk-ang komperensya. “Miabut na ang panahon,” miingon siya, “alang sa mga babaye nga mahimong mga doktor niining mga walog sa kabukiran.”

Ang dise-sais-anyos nga si Martha (Mattie) Hughes nalipay sa dihang nadungog niya ang pahibalo sa propeta. Nasayud siya nga ang pipila ka medikal nga mga eskwelahan sa katapusan nagtugot sa mga babaye nga mahimong mga doktor. Ang pagka-doktor mao ang iyang damgo.

Dayag, sa dili pa siya makaeskwela sa medikal nga eskwelahan, si Mattie kinahanglang magtigum og daghang kwarta. Ug moeskwela sa kolehiyo. Magkinahanglan kini og daghang panahon. Ug kini magkinahanglan og paningkamot. Nasayud siya niana.

Apan si Mattie naghunahuna sa iyang manghud nga babaye, si Annie, kinsa namatay sa karomata sa biyahe paingon sa Utah. Walay doktor nga makatabang sa dihang nasakit siya. Dayon ang amahan ni Mattie namatay. Dinhi sa Siyudad sa Salt Lake, nakaila si Mattie og daghang mga tawo kinsa masakiton o nasakitan. Kon si Mattie mahimong doktor, siya makatabang kanila.

Si Mattie nakahukom nga magbaton og hugot nga pagtuo. Ang propeta miingon nga ang mga babaye kinahanglan nga magbansay nga mahimong mga doktor, ug siya gusto nga mahimong usa kanila! Ang Dios motabang

kaniya sa pagpangita og paagi nga makaeskwela sa medikal nga eskwelahan.

Si Mattie nagtrabaho pag-ayo aron makatigum og kwarta. Nakatrabaho siya isip usa ka typesetter alang sa usa ka pamantalaan. Mabinantayon niyang ipahimutang ang matag letra sa matag pulong sa saktong pagkahan-ay aron ang pamantalaan maimprinta. Human sa trabaho, si Mattie moeskwela sa unibersidad aron makaandam alang sa medikal nga eskwelahan.

Gikan sa balay, trabaho, ug eskwelahan, si Mattie maglakaw og unom ka milya (10 km) kada adlaw! Nagsul-ob siya og bug-at nga botas sa lalaki tungod kay ang iyang naandan nga sapatos dili kaayo lig-on nga itaak sa lapok. Naghunahuna siya nga maayo unta nga makasakay siya sa sakyanan nga giguyod og asno imbis nga maglakaw, apan siya nagtigum sa matag sentabo alang sa pag-eskwela.

Si Mattie nabalaka nga dili siya makatigum og igong kwarta. Nasayud siya nga ang iyang inahan ug ama-ama maningkamot sa pagtabang kaniya, apan sila adunay laing mga anak nga atimanon. Unsa pa man ang iyang mabuhat?

Si Mattie nakahukom nga mangampanya ug mohangyo sa mga higala ug mga miyembro sa ward sa pagpakigbahin bisan pila nga ilang mahatag. Malipayon silang motabang. Si Mattie mao lang ang ikatulong babaye nga mosunod sa tawag ni Presidente Young, ug sila gusto nga siya magmalampuson ug mahimong usa ka doktor.

Human sa pangampanya, si Mattie aduna nay igo nga makaeskwela sa medikal nga eskwelahan! Mibiyaha siya tabok sa nasud ngadto sa unibersidad ug nagtuon pag-ayo.

Paglabay sa duha ka tuig, si Mattie mibati nga mapasigarbuhon ug milakaw sa entablado sa gradwasyon aron dawaton ang iyang diploma. Sa katapusan usa na siya ka doktor! Wala siya sukad mobati nga nadasig pag-ayo.

Si Mattie mitan-aw ngadto sa naghugyaw nga mga tawo nga wala mailhi. Walay usa sa iyang pamilya o mga higala ang nakatambong, apan nasayud siya nga sila mapagarbuhon. Sa dili madugay mopauli na siya aron sa pag-atiman kanila ug motudlo kanila unsay iyang nakat-unan.

Human makauli ngadto sa Utah, si Mattie nagtrabaho sa ospital sa Relief Society sa Siyudad sa Salt Lake. Ganahan siya nga anaa sa duol sa Rocky Mountains! Ug ganahan siya sa iyang trabaho isip usa ka doktor. Mitabang siya sa pagtambal sa mga sakit, sa pag-ayo sa mga samad, ug gani pagtudlo og mga klase kon unsaon sa pagpaanak.

Ang pagkahimong doktor usa ka lisud nga trabaho. Apan ang Langitnong Amahan nahigugma kaniya ug mitabang kaniya. Karon si Mattie mogahin sa nahibilin sa iyang kinabuhi sa pagtabang sa uban. ●

Ang tagsulat nagpuyo sa Michigan, USA.

Si Martha "Mattie" Hughes Cannon (1857-1932) usa ka pioneer, doktor, ug politiko. Siya ang unang babaye sa Estados Unidos nga napili nga senador sa estado. Nagtrabaho siya pag-ayo aron mahimong mas maayo ang kinabuhi sa uban.

Ni Elder
Massimo De Feo
Sa Seventy

Usa ka Leksyon gikan sa Akong mga Ginikanan

akong igsoong lalaki, nga si Alberto. Ang among mga ginikanan mitugot nga makigmiting sa mga misyonaryo. Unya kami nabun-yagan ug nakumpirmahan. Ako nag-edad og 10 ug si Alberto nag-edad og 11.

Sa dihang ako nag-edad og 18, akong gihangyo ang akong amahan nga motabang sa pagbayad alang sa akong misyon. Sa sinug-

danan miingon siya nga, “Dili. Dako kaayo nga kwarta ang kinahanglan.” Apan paglabay sa duha ka adlaw, nangutana siya nako, “Gusto ba gayud ikaw nga magmision?” Ug miingon ko nga, “Oo. Uban sa tibuok kong kasingkasing.” Ang akong amahan miingon nga siya motabang nako.

Wala ko makasabut ngano nga ang akong amahan mobayad sa dako kaayo nga kantidad alang nako. Dayon nakaamgo ko nga tungod kini kay siya nahigugma nako. Nakapahunahuna kini nako sa sakripisyo ni Jesukristo alang kanato. Gibayran niya ang taas kaayo nga bili tungod kay Siya nahigugma nato.

Sa dihang mipauli ko gikan sa akong misyon, ang akong mama nasakit og kanser. Usa ka adlaw mihangyo siya nako sa pagtudlo kaniya sa pag-ampo. Gusto siyang mag-ampo alang nako. Bisan sa iyang sakit, siya naghunahuna sa uban. Nakapahinumdom usab siya nako ni Jesus. Sa dihang Siya miula alang kanato, Siya nag-antus

sa tumang ka sakit. Apan Siya nag-ampo alang *kanato*.

Bisan og ang akong mga ginikanan wala gayud moapil sa Simbahan niining kinabuhia, sila mga maayong ehemplo alang kanako. Mapasalamaton ko sa mga leksyon nga akong nakat-unan gikan kanila. Makakat-on kita og daghan gikan sa atong mga ginikanan, mga magtutudlo, ug mga lider kon kita bukas sa unsay ilang itudlo kanato. ●

Nagdako ko sa usa ka gamay nga lungsod sa Habagatang Italy. Akong pamilya dili miyembro sa Simbahan. Usa ka adlaw, sa dihang nag-edad ko og nuebe, duha ka mga misyonaryo ang nanuktok sa among pultahan.

Ang akong mga ginikanan dili interesado unsay isulti sa mga misyonaryo, apan ako interesado. Mao usab ang

Ipakita ug Isulti

Gisaulog namo ang anibersaryo sa Primary pinaagi sa paghimo og pasundayag sa talento uban sa tabang sa mga pamilya ug mga misyonaryo. Ang matag pamilya modrama sa usa ka istorya gikan sa Basahon ni Mormon.

Kalihokan sa Primary, Cali Colombia Colima Stake

Ang akong bunyag espesyal kaayo kanako. Nag-ampo ko uban sa akong mama nga ang akong papa mohatag nako og pagtugot nga mabunyagan. Ang Langitnong Amahan mitubag sa akong mga pag-ampo, ug ang akong papa mihatag nako og pagtugot. Nabunyagan ko, ug malipayon kaayo ko nga nahisakop sa bugtong tinuod nga Simbahan sa ibabaw sa yuta, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang akong pagpamatuod nagtubo kada adlaw samtang ako nagkat-on mahitungod sa akong Langitnong Amahan.

Amy V., edad 9, El Oro, Ecuador

Ang akong mga manghud nag-away. Gipahinumduman nako sila nga si Jesus nagtudlo nato nga dili mag-away. Nindot kaayo ang bation nga mahimong maayong ehemplo.

Tequan K., edad 10, Lusaka, Zambia

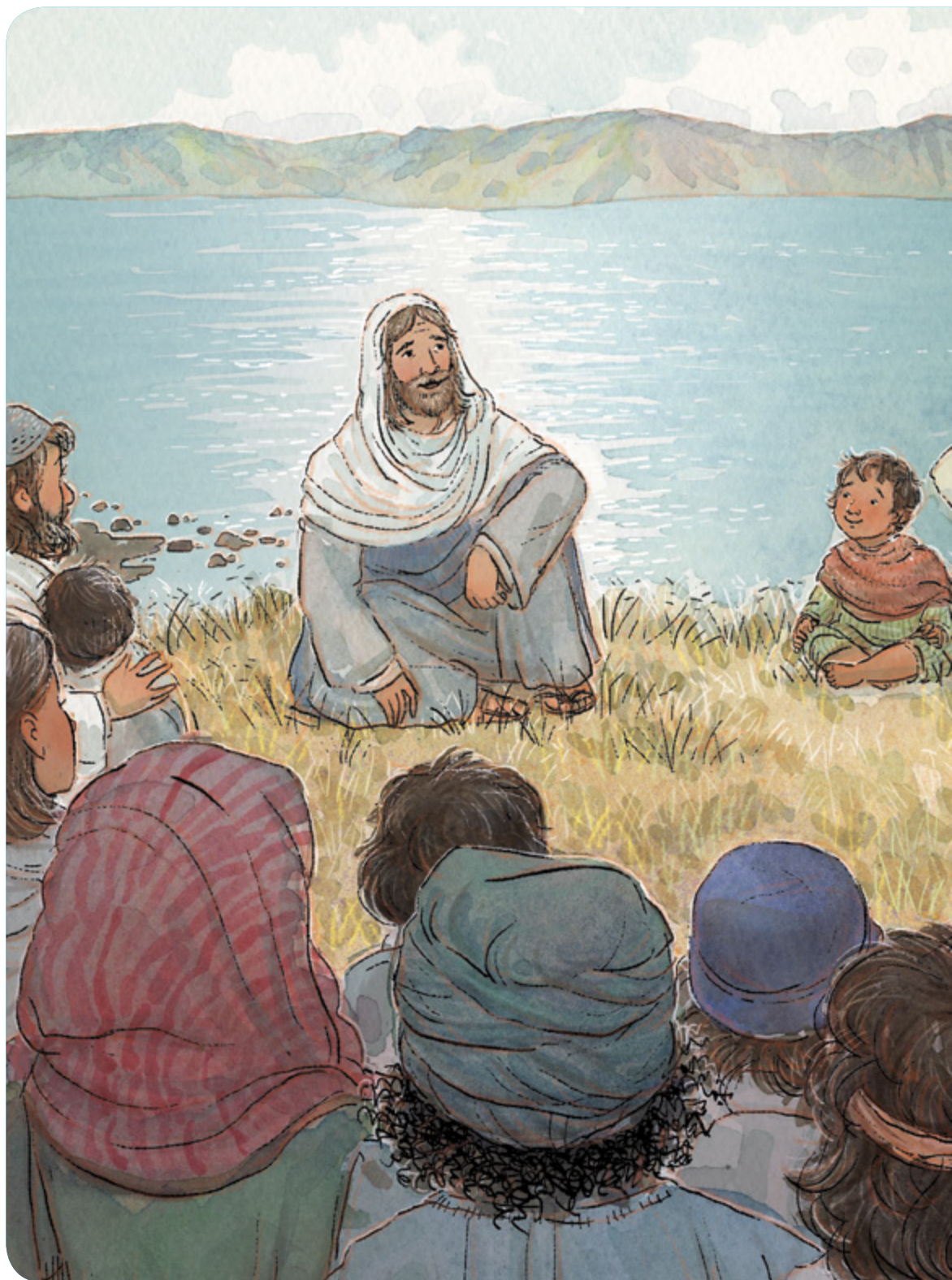

Nakat-unan namo ang mahitungod sa tayming sa Dios, ang Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo, ang mga lider sa Simbahan, ang mga basahon sa Basahon ni Mormon, ug ang damgo ni Lehi.

Kalihokan sa Primary, Santiago Spain District

Nagtudlo si Jesus Mahitungod sa Pag-ampo

Si Jesus nagtudlo diha sa bungtod duol sa dagat. Nagtudlo Siya mahitungod sa pagkamabination. Nagtudlo siya mahitungod sa pagkamaayong ehemplo. Nagtudlo usab siya mahitungod sa pag-ampo.

Nagtudlo si
Jesus nga kita
kinahanglan
nga makigsulti
sa Langitnong
Amahan pinaagi
sa pag-ampo.

Makapasalamat
kita sa Dios sa
unsay ania kanato.
Makapangayo
kita Kaniya sa
unsay atong
gikinahanglan.

Makaampo kita
sa pagpasaylo sa
uban. Makahangyo
kita sa Dios sa
pagpasaylo kanato.
Makaampo kita
sa paghimo og
maayong mga
pagpili.

Mahimo akong sama ni Jesus. Makaampo ako sa Langitnong
Amahan kada adlaw. ●

Makabasa kamo niini nga mga pagtulun-an ni Jesus sa Mateo 6:5-13.

Makahimo Ko sa Pag-ampo

Minahal nga mga Ginikanan

Ang pagbasa usa ka bililhon nga kahanas nga makaabli og daghang mga pultahan. Ania ang mga ideya alang sa paggamit sa *Higala* aron sa pagtabang sa uban nga makat-on sa pagbasa.

- Gamit og mga hulagway. Pangutan-a ang imong anak sa paghulagway unsay ilang nakita ug dayon pangitaon kana nga bahin sa istorya samtang sila magbasa o maminaw.
- Basaha og kusog ang mga istorya ug ipasunod sa mga anak gamit ang ilang tudlo.
- Kon makasugat sila og bag-ong pulong, ipasabut unsay gipasabut ug ipasulat nila kini aron mapraktisan unya.
- Pangutana mahitungod sa mga istorya aron matabangan sila nga makasabut. “Unsa nay gibati ni Lucy karon?” “Unsa ang gitudlo ni Jesus mahitungod sa pag-ampo?” “Unsa kaha ang sunod nga mahitabo?”
- Human nimo maistorya ang istorya, hisguti kini. Pangutan-a ang imong anak unsay nahitabo. Unsay ilang nakat-unan? Unsay ilang giganahan mahitungod niini?

Ganahan kaming maminaw sa inyong mga hunahuna mahitungod niini nga mga istorya sa pagtudlo sa uban!

New Friend section

50 E. North Temple St., room 2393

Salt Lake City, UT 84150 USA

liahona@ldschurch.org

Uban sa gugma,
Ang *Higala*

MGA SULOD

- H2** Gikan sa Unang Kapangulohan: Mahimong Mahisama ni Jesus
- H3** Ang Wali sa Bukid
- H4** Gahum sa Pag-ampo
- H6** Makalingaw nga Buhaton: Samtang Kamo Magtan-aw sa Komperensya
- H7** Musika: Tapusa pinaagi sa Pag-ampo nga Hilum
- H8** Hello gikan sa Italy!
- H10** Nagtan-aw sa Paglambo sa Templo sa Roma
- H12** Daghang mga Paagi sa Pagsulti og “Gihigugma Ko Ikaw”
- H14** Mga Apostoles sa tibuok Kalibutan: Si Elder Uchtdorf Mibisita sa Russia
- H16** Maisugon nga mga Ehemplo: Himamata si Dr. Mattie
- H18** Usa ka Leksyon gikan sa Akong mga Ginikanan
- H19** Ipakita ug Isulti
- H20** Pagsunod ni Jesus: Nagtudlo si Jesus Mahitungod sa Pag-ampo
- H23** Koloranan nga Pahina: Makahimo Ko sa Pag-ampo

**Pangitaa ang Liahona
nga natago sa sulod!**

ANAA SA HAPIN SA HIGALA
Paghulagway pinaagi ni Natalie Hoopes

